

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XXII, NR. 231

<http://apostolul.slineamt.ro>

aprilie-mai-iunie
2020

Solitar sau solidar?

Nici n-am pus bine semnul întrebării după titlul de mai sus, când mi-am dat seama că, deși aparent cei doi termeni se contrazic și anihilează, de fapt ei pot conviețui foarte bine, iar întâmplarea – dacă se săvârșește – e una fericită. Instinctual, ideea de solidaritate se asociază cu cea a înregimentării energiilor („umăr la umăr!”) pentru ceva sau în apărarea a ceva. Lucru care nu prea pare compatibil cu singurătatea, cu însingurarea, cu solitudinea.

Dincolo de definițiile de dicționar, solitudinea, care e o singurătate asumată, e o stare de grație care te lasă să gândești la relele lumii, fără să te lași implicat. Solitudinea nu e o reacție ci o stare benefică, a sihăstriei și meditației; singurătatea e reacția de arici, la stimulii externi, pe care nu-i poți controla. Când Klaus Iohannis ne somează să stăm în case, el nu ne condamnă la solitudine, ci la singurătate. Nu e o invitație ci o sentință, precum cea emisă de instanțele judecătorești. Tătuca Klaus ne vrea binele. Nu contează că binele lui e arbitrar și mă privează de libertate; contează că binele lui îmi face rău. Pentru binele general, desigur.

Un bine care mă face să mă răi suspicios și cârcotaș. Nu latru pentru că sunt bine crescut, dar starea care mi se induce e să scot ghearele la toată lumea, să văd un pumnal în fiecare mână întinsă. Urât lucru. Cum să-ți mai iubești aproapele dacă umblă cu pandemia în borsetă? În spatele zâmbetului lui, zâmbeste doamna cu coasa și ești condamnat la contagiune morală, oportunism, nepăsare,

Mircea ZAHARIA

(continuare în pag. 2)

Continuitate în activitatea sindicală

După un început de an, aproape obișnuit, când informațiile unei pandemii veneau de peste tot, dar mai speram că lucrurile se vor rezolva ușor și repede, în 11 martie 2020 școlile se închideau, semn că situația este gravă și de durată. Au urmat deciziile cunoscute de izolare, sistemul sanitar a intrat în „stare de război” și ne-am trezit într-o conjunctură pe care nu o mai trăisem.

Cu toții, decidenți politici, personalul din învățământ, elevi și părinți am hotărât că trebuie găsite metode pentru ducerea la bun sfârșit a anului școlar. A început învățarea online, la început mai greu, aceasta fiind singura cale prin care se putea continua activitatea școlară.

În timpul acestor eforturi de a suplini cât mai bine activitatea din școlile, acum închise, au ieșit pregnant în evidență problemele grave din învățământul de masă românesc, subfinanțat și

neglijat mereu de-a lungul anilor: infrastructură deficitară în multe cazuri, lipsă de echipamente și acces la internet, în special în mediul rural, o pregătire precară la unele cadre didactice pentru predarea online, lipsa unui interes real al autorităților centrale și locale pentru școala românească și problemele ei.

Și Sindicatul din Învățământ Neamț s-a adaptat la noua stare de fapt și a găsit mijloace prin care a evitat întreruperea activității. În primul rând, ne-am stabilit modul prin care puteam continua comunicarea, în condiții de izolare, cu membrii de sindicat, cu unitățile școlare, cu Federația Sindicatelor Libere din Învățământ și

Prof. Gabriel PLOSCĂ,

Președinte

Sindicatul din Învățământ Neamț

(continuare în pag. 2)

Ancheta revistei „Apostolul”

Pag. 14-24

Învățătorul, aidoma păsării Phoenix ...

Am întâlnit undeva următoarea afirmație: „...lumea sec. XXI este tot mai evident certată cu Dumnezeu...”, gând ce mi-a aruncat câteva semințe de meditație și anume: pe cât de certat este învățătorul cu Dumnezeu și dacă numai cu El, care sunt motivele acestor neînțelegeri și dacă există soluții de a le înlătura.

Cel mai indicat punct de plecare pentru această reflecție împărtășită ar fi imaginea societății în care trăim – imagine sumbră pe care o conștientizăm din ce în ce mai mult. O societate cu atare imagine generează pierderea interesului față de muncă, destrămarea familiilor, creșterea numărului de copii abandonati și, nu în ultimul rând, un nivel scăzut de trai...

În asemenea condiții, „certurile” cu Dumnezeu, dar și între supușii Lui, sunt inevitabile. Acestea atrag după sine falsul, minciuna, subiectivismul, lașitatea, disprețul, egoismul, dușmănia

etc. – carențe ce malignizează o altă imagine, pe cea a eticii și a moralității.

Așadar, cu cine e certat învățătorul? În primul rând, cu statul, care nu-i poate oferi o remunerare conform capacităților și eforturilor depuse. Ce soluții găsește el? Nu întotdeauna dintre cele care să nu-i știrbească din moralitate. Și „certurile” continuă... cu părinții elevilor, cu managerii instituției în care activează... Cel mai grav însă este faptul că acestea îi afectează și pe copii. Dacă învățătorul nu-și poate asigura o pregătire pertinentă (din aceleași motive materiale) nu este o lacună a societății, care o defavorizează?! Neacordarea atenției necesare activității, organizarea lecțiilor suplimentare, evaluarea subiectivă – oare nu sunt toate acestea în detrimentul copilului?! Sunt niște probleme arhicunoscute. Rămâne să ne întrebăm: cât vor dura ele?

Zinaida GALBEN, profesoară, Chișinău

(continuare în pag. 4)

De Ziua Învățătorului, spunem din tot sufletul „La mulți ani”! pentru toți cei care, într-un fel sau altul, trudesc în grădinițele și școlile românești.

Ați dovedit că și în condiții extreme de dificile, știți să vă îndepliniți menirea, asigurând continuitatea în sistemul de învățământ.

Vă dorim multă sănătate, putere de muncă și să credem că veți primi recunoștința ce vi se cuvine!

**Președintele
Sindicatului
din Învățământ
Neamț,
Prof.
Gabriel
PLOSCĂ**

Solitar sau solidar?

(urmare din pag. 1)

frică, tăcere, minciună, invidie, răutate...

Dar surâsul dlui. Covid 19 e zdrobit de zâmbetul căș al președintelui, care își contrazice discursul verbal cu cel al mâinilor și al ținutei: nu e de ajuns să stăm acasă, trebuie să fim și solidari, nu? (Gest larg, brațele deschise!) Trebuie să ținem aproape, pentru că suntem un popor glorios care l-a biruit pe Traian și i-a bătut pe nemți la Mărășești, înarmat numai cu izmene. Iaca, nu! Nu poci să fii solidar cu dl Iohannis pentru că el e solidar la Cotroceni, cu frizer, piscină și caviar, primul-ministru e solidar la vila Lac 2, nu'ș ce demnitar de partid care a băgat Suceava în carantină e solidar prin niște stabilimente, și un polițist solidar cu amanta pe la Ierihon a tras pe dreapta un spital întreg. Iar eu sunt solidar la etajul IV, cu liftul stricat și, dacă am greșeli de ortografie în declarația de cumpărat brânză, pot fi sancționat cu pensia pe câteva luni. Stați acasă! Stau și văd în fața ochilor numai sparanghel, lanuri întregi de sparanghel, proaspăt și aromat, simbol al libertății, democrației și solidarității noastre.

În fond, ar trebui să nu mă supăr: discursul președintelui a evoluat de la „Jos pesede! la „Dragi români!”, adică Klaus Iohannis a dovedit că poate fi și guraliv și imprezvizibil. Nu solidarizez.

Rămân solitar, legând cu plăcere cârlige și echilibrând plute, solidar cu toți amărății care visează să prindă un cărășel nenorocit dintr-o baltă numită România, unde toată lumea a primit dispoziția să stea acasă! Și Ceaușescu ne mai promitea 100 de lei ca să stăm liniștiți, la locurile noastre. Iaca, nu!

Continuitate în activitatea sindicală

(urmare din pag. 1)

Confедераția Sindicatelor Democratice din România, structuri la care sindicatul nostru este afiliat. Astfel, am reușit să ajungă la colegii noștri, în timpul cel mai scurt, informații despre deciziile ce vizau școala, despre actele normative ce urmăreau adaptarea la noile condiții a activităților din sistemul de învățământ, dar și să dăm răspunsuri avizate la unele probleme neclare sau să demontăm anumite știri false care îi îngrijorau pe colegii noștri.

Prin interviuri în mass media, ne-am spus punctul de vedere despre adevărata situație în care se află unitățile de învățământ și am arătat că dacă se dorește să avem un învățământ de calitate trebuie să începem prin a recunoaște și nu să punem, din nou, sub preș necazurile, nu puține, ale instituțiilor școlare și ale personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic. Apoi, împreună cu decidenții momentului, cu elevii și părinții lor să găsim soluțiile pentru problemele speciale ale perioadei pe care o traversăm, dar să nu uităm că eforturile, poate și mai mari, pentru redresarea școlii românești abia urmează, după ce vom reveni cât mai aproape de normalitate, adică fără apăsarea pandemiei.

Am formulat mai multe propuneri către Federație, în scris sau în cadrul întâlnirilor online ale Colegiului Național al Liderilor și Biroului Operativ pentru actele normative ce urmau să se discute în Comisia de Dialog Social de la nivelul MEC, pe teme ca: învățarea online, salarizarea în pandemie, modificarea ROFUIP și a contractelor individuale de muncă, mobilitatea personalului didactic, susținerea gradelor didactice, modul de organizare și desfășurare al evaluării naționale și examenului de bacalaureat, certificarea competențelor profesionale, modificarea metodologiei și a calendarului pentru acordarea grației de merit.

Ne-am opus, cu argumente logice, încercărilor nejustificate de a trece în șomaj tehnic pe cei care lucrează în învățământ. Am cerut să se asigure toate măsurile de protecție sanitară pentru elevi și personalul din școli în timpul activităților prin care urma să se desfășoare pregătirea elevilor pentru evaluarea națională și examenul de bacalaureat precum și în timpul desfășurării acestor examene. În urma sesizărilor din teritoriu, Federația noastră a cerut MEC să elaboreze proceduri clare privind notarea în timpul învățării online și pentru încheierea situației școlare.

Cu gândul la viitor, FSLI a făcut un apel către Consiliul Național al Rectorilor de a regândi pregătirea

rea noilor cadre didactice, fiind necesar, credem noi, un master didactic, iar programele de pregătire să se refere și la învățarea online.

La propunerea Biroului Operativ al Sindicatului din Învățământ Neamț, FSLI a înaintat Parlamentului României o inițiativă de modificare a articolului 12, aliniatul 8/1 din Legea Educației Naționale, prin care, toți elevii înscriși în învățământul profesional și tehnic, cu durata de minim 3 ani, să beneficieze de masă și cazare gratuite în cantinele și căminele școlare, iar acoperirea cheltuielilor să se asigure din bugetul MEC. Va crește, astfel, atractivitatea școlii profesionale și se va oferi o șansă reală și elevilor cu posibilități materiale precare, reducându-se abandonul școlar.

Ne-am bucurat pentru faptul că Parlamentul a adoptat propunerile legislative venite din partea FSLI, prin care urmează să se micșoreze numărul de elevi în clasă și să fie finanțat din bugetul MEC învățământul preșcolar și pentru copiii cu vârsta de minim 2 ani. De asemenea, au fost aprobate de către Parlamentul României: acordarea a două salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată, de la bugetul de stat, pentru dezvoltarea profesională și evoluția în carieră a personalului didactic, acordarea a trei salarii, ca primă de instalare, pentru cadrele didactice care se titularizează în mediul rural și a unei indemnizații de un salariu cadrelor didactice care se pensionează și au o vechime de cel puțin treizeci de ani. Aceste legi au fost trimise președintelui României, iar FSLI a făcut apel pentru promulgarea lor.

În ziua de 28 mai, 2020 am participat la Conferința online de lansare a proiectului FSLI „Dezvoltarea structurilor de dialog și consultare tripartite și bipartite în sectorul educației”, cu finanțare din partea Norvegiei. În acest proiect județul Neamț este unul dintre cele opt județe selectate, la nivel de țară, pentru implementarea activităților din cadrul proiectului.

Din păcate am fost nevoiți să amânăm mai multe proiecte legate de formarea sindicală, de sărbătorirea Zilei Învățătorului și acordarea premiilor revistei „Apostolul”, sau de aniversarea, împreună cu colegii din Federația Sindicală a Educației și Științei din Republica Moldova, a 102 ani de la Unirea Basarabiei cu România. Sperăm că aceste proiecte vor fi reluate după perioada de încercări dificile, pe care încă o trăim.

Mai trebuie să spunem că Sindicatul din Învățământ Neamț, unul dintre membrii fondatori ai FSLI a împlinit 30 de ani de la înființare. Credem că am fost și am rămas un sindicat puternic, unit și respectat.

Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie

Aprilie 2020

1/1944, n. – Florin Florescu, Cândești, Buzău (5. 12. 2009, Piatra-Neamț), profesor, lider sindical, absolvent al Facultății de Biologie. El este cel care a militat pentru înființarea Sindicatului

Liber al Lucrătorilor din Învățământ (1990) și, împreună cu profesorii Dumitrița Vasilca, Lucian Corneanu și ziaristul Mircea Zaharia, a hotărât publicarea, din martie 1999, a revistei „Apostolul” (seria nouă), care apare și în prezent ca publicație a cadrelor didactice din Județul Neamț, editată de Sindicatul din Învățământ

Neamț, al cărui președinte a fost Florin Florescu.

■ 2/1938, n. **Cătălin-Florin Stupcanu**, la Filioara, Agapia, Neamț (d. 26. 09. 2000, Ceahlău, Neamț), profesor, ziarist. Facultatea de Istorie din Iași (1961). Ziarist la ziarul: „Flacăra”

Rememorări nemțene

(1963), „Steagul roșu” din Bacău (1965-1968), „Ceahlău” (1968-1974; 1978-1982; 1989-2000). Volumul „Zăpadă și fum, scrieri de tinerete” a apărut postum, prin grija soției, Maria Stupcanu.

■ 5/1940 – n. **Ioan Gherasim**, la Piatra-Neamț, memorialist, licențiat al Facultăților de Teologie (București, 1968) și de Filologie (Iași, 1995). Hirotonit preot (24. 06. 1969), pe seama Parohiei Văleni, Piatra-Neamț, transferat la Pa-

rohia Vânători, Piatra-Neamț (1. 08. 1981). A colaborat și a făcut parte din consiliul de redacție al revistei „Credința neamului”, Neamț (1990-2008). Coordonator, director și profesor al Seminarului Teologic Ortodox din Piatra-Neamț (1996). Cărți: „Petru Pogonat. Meditațiunile unui călugăr surghiunit”, „Profeție mincinoasă. Lamentație la un zid al plângerii în construcție” și „Biblia pe înțeles”.

■ 7/1953 – n. **Daniel Corbu**, la Târgu-Neamț, scriitor, editor, muzeograf la Casa Memorială „Ion Creangă” Iași, absolvent al Liceului din Roznov și al Facultății de Limba și Literatura Română, București. Membru al U. S. Volume: „Naștere vinovată”; „Intrarea în scenă”; „Preludiu

Coronavirus și vorbe

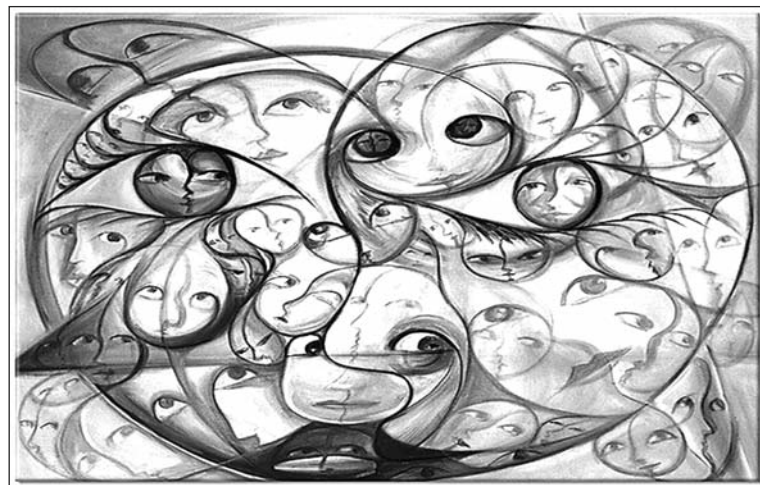
De vreme ce nimic nu scapă de atingerea virusului fatal, era inevitabil ca și cuvintele noastre, ale tuturor, să se resimtă. Lingviștii, sociologii, psihologii se confruntă cu un important val de materie primă neprelucrată, cu noi teritorii de cercetare, cu o nouă interogație de specialitate. Apar un nou tip de discurs, o nouă dimensiune a comunicării, un nou tip de argumentație. Nu pot să nu mă înscriu și eu în această revoluționară dialectică. Câteva constatări de demaraj:

1) S-a accentuat un paradox care se anunțase de mult la orizont, dar care acum are o relevanță sporită. E vorba de relația dintre izolare și masificare, dintre comunicare și singurătate. Ești „consemnat” la domiciliu, dar vorbești cu întreaga planetă... Primești mesaje de tot soiul, le redistribui sau declanșezi noi serii de „apeluri” informative: interpretări proprii, vești bune, vești proaste, scenarii conspirative, bancuri. În ceea ce mă privește, prefer bancurile... Unul dintre ele mi s-a părut de-a dreptul metafizic: un cetățean grijuliu se spală „corect igienic”, se bălăcește în gel dezinfectant, își pune mască și ochelari, se îmbracă într-un riguros combinezon alb, de protecție, după care, blindat sanitar, iese din casă ca să-și vadă de treburi. Dar, cum ajunge în stradă, e călcat de o mașină. Epictet ar fi avut ce comenta: nu te poți feri decât de ceea ce depinde de tine. Ceea ce nu depinde de tine nu poate fi nici anticipat, nici evitat. Pe de altă parte, contextual vorbind, ai datoria să nu tratezi ușuratic ceea ce *depinde* de tine. Restul e Providență, Destin, Hazard sau cum vrem să-i spunem, în funcție de amplasamentul nostru speculativ...

2) A devenit evidentă compatibilitatea neașteptată între „progres” și vulnerabilitate. Suntem tot mai

glorioși în atac și tot mai subrezi în apărare. Am supus „natura”, dar bobârnacul ei e devastator. Am aflat tainele universului, dar am uitat cum e cu spălătul pe mâini. Învingători în izmene. Euforia civilizatoare se dovedește o formă tragi-comică de somnambulism.

3) Drama reală are, adesea, și nimbul complementar al prostiei. Au mare succes specii retorice pompoase și vide: a) *Discursul apocaliptic*: „s-a terminat”, suntem generația de pe urmă. Desigur, sfârșitul global e – a fost dintotdeauna – o posibili-

tate, dar nu una argumentabilă savant sau profetic. Nu poți transforma neantul în teorie a viitorului, moartea umanității în „*breaking news*” de tabloid.

b) *Discursul „înțelept”*: „va fi bine”, nu luați criza în serios, vom trece și peste asta! Papa, nani, laptop, filme, o binemeritată pauză în sufrageria de-acasă. O ocazie să redescoperi răgazul, valorile intimității, ale moșăielii „alături de cei dragi”. E OK, nu zic. Cu condiția să o faci de bunăvoie, nu pe bază de „declarație pe propria răspundere”. Nu în penumbra „arestului la domiciliu”.

c) *Discursul conspirațio-*

nist: totul e o făcătură. A rușilor contra americanilor, a chinezilor contra europenilor, a oculte mondiale contra mapamondului, a șmecherilor cu bani care vor să preia controlul, a dușmanilor Uniunii Europene, a fabricilor de medicamente ș.a.m.d. Pe scurt, e vorba de o minoritate care vrea să ia puterea, adică să devină majoritară. Un grupuleț care vrea să subjuge lumea, dar care alege, misterios, ca prim pas spre acest răutăcios țel, distrugerea ei. Vor să câștige, dar să rămână singuri. Să domnească peste nimic.

d) *Discursul ideologic*: iată unde duce capitalismul! Sau din contra: iată unde duce stângismul! Sau: iată unde duc corectitudinea politică, globalismul, multiculturalismul etc. Evident, toate aceste „accidente” istorice pot fi puse în discuție. Toate au relele lor, coeficientul lor sumbru de imprevizibil, balastul lor de „pagube colaterale”. Dar dacă lupta cu virusul devine *ideologică*, dacă transformăm frontul „de idei” în terapeutică, conflictul în soluție, pierdem timpul. Don Quijote n-a câștigat nici o bătălie! Nici Al Capone! Deocamdată, nu ne luptăm cu principii, ci cu o bâzdăganie perfidă și cu propriile noas-

tre neputințe. Ale noastre, ale instituțiilor noastre, ale politicianilor luați pe nepregătite, ale specialiștilor care se bălăie competent: spiritul nu e bun, ba e bun; măștile nu ajută la mare lucru, ba ajută; mănușile protejează, ba te pot păcăli...

4) O situație ca aceea prin care trecem nu poate exclude intersecția cu sfera religiei. Pentru cei care trăiesc în intervalul dintre lume și metălume, între imediat și transcendență, dezastrul e un intens prilej de reflexivitate. Mărturisesc că – și la acest capitol – mă stingheresc răspunsurile gata făcute, activismul neclintit, birocrăția spirituală și, cu o vorbă pe care am mai folosit-o cândva, „teologia penală”. Suntem păcătoși, deci trebuie să o încasăm pedagogic. Nu înțelegem de vorbă bună, atunci merităm o procesiune demonstrativă de coșciuge. Eu, unul, refuz să cred că Bunul Dumnezeu are reflexe de șef de post. Prefer să sufăr ca Iov, adică să cer lămuriri, să cer să mi se arate cumva *sensul* nenorocirii. Aștept, adică, să mă simt însoțit în catastrofă de asistența divină, să pricep *rostul* răului. Iar câtă vreme nu pricep, să mi se îngăduie să pun întrebări, să-mi declar nedumerirea, să sper într-un liniștitor mesaj dumnezeiesc. Din cartea lui Iov, rezultă că însuși Creatorul preferă un interlocutor ofensiv unor „avocați” de ocazie, adormiți într-o conformitate funcționarească.

Nu pot spera să spun lucruri esențiale despre mersul lumii și despre moarte într-un articol de gazetă. Apropo de moarte, nu mă pot abține totuși să-mi amintesc o vorbă de un crud realism, rostită de un om nu prea religios: Constantin Noica. Iat-o: „E foarte curios! Se moare de milioane de ani și încă nu ne-am obișnuit cu asta...” (N. R. – Preluare din *Dilema veche*, nr. 841, 2-8 aprilie 2020)

Andrei PLEȘU

Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie

Pentru trompetă și patru pereți”; „Documentele haosului”; „Spre fericitul nicăieri”; „Cântece de amăgît întunericul”; „Manualul bunului singuratic”; „Evanghelia după Corbu și alte poeme”; „Neoavangarda românească”; „Urmele lui Dumnezeu și alte povestiri” ș. a.

■ 11/1962 **Dumitrița Vasilca** (pseud. Diana), n. la Piatra-Neamț, profesoară, poetă, absolventă a Liceului Pedagogic „Gheorghe Asachi” din Piatra-Neamț (1981) și a Facultății de Istorie-Filozofie, din Iași (1985). **Co** – fondator al Editurii „Alfa” a C. C. D. Neamț (1996) și al revistei „Apostolul” (1999). Debut cu versuri în „Ateneu” (1991), editorial cu

„Aproape amintiri” (1997), urmat de „Ducatul inocenței” (2003). Colaborări la: „Ceahlăul”, „Antiteze”, „Apostolul”, „Asachi”.

■ 13/1928 – n. **Dan-Mircea Bors**, la Piatra-Neamț, profesor universitar, doctor (1987), ma-

Rememorări nemțene

tematician. Absolvent al Liceului „Petru Rareș” din orașul natal, apoi al Facultății de Matematică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, a urcat treptele învățământului universitar, predând la diferite facultăți de profil. Numeroase articole și studii în publicațiile de specialitate: „Studii și cercetări științifice de matematică”, „Buletinul” Institutului Politehnic Iași, „Cercetări matematice” ș. a.

■ 14/1935 – n. **Dumitru Bostan**, la Șipote,

Bacău, artist plastic, absolvent al Facultății de Chimie din Iași. A studiat pictura cu Pantelimon Vedenivski și apoi cu Ștefan Hotnog și sculptura cu Pompiliu Clement.

Din 1963, este prezent în expoziții de grup la: Iași, București, Bârlad, Piatra-Neamț. Personale: New York, o colectivă în Germania (2002). Lucrări în colecții: Franța, Suedia, Olanda, Cuba, U. S. A., Israel, Republica Dominicană, Cuba. A publicat „Pictura pentru amatori”, 2008,

■ 17/1955 – n. **Mariana Papară**, la Brăila, profesoară, artist plastic, studii liceale în orașul natal, Universitatea de Arte „Ion Andreescu” Cluj (1978) și a desfășurat activitate didactică la

Constantin TOMȘA

(continuare în pag. 4)

Învățătorul, aidoma păsării Phoenix ...

(urmare din pag. 1)

Imperativul zilei de astăzi este integritatea personalității. Or, felul nostru de a fi este determinat de sistemul de valori care înglobează sinceritatea, modestia, curajul, corectitudinea, decența. Regula de aur: „Poartă-te cu ceilalți așa cum ți-ai dori să se poarte și ei cu tine” este mai actuală ca oricând. Dar cum putem realiza acest deziderat? Prin schimbare. O stare de lucruri nu poate persista la infinit. De la 1989 încoace, societatea a conturat noi exigențe și față de învățător, și față de învățământ, în general. Pentru a favoriza această schimbare, trebuie să începem prin a ne schimba noi înșine. Cine suntem, care este locul nostru în această lume și încotro ne îndreptăm? Odată clarificate aceste lucruri, învățătorului (și nu numai lui) nu-i rămâne decât să facă primul pas spre o „împăcare” cu toți. Și l-ar ajuta în această inițiativă exemplul, demn de urmat, al legendarei păsări Phoenix care a renăscut din propria cenușă. Învățătorul trebuie să întreprindă tot ce-i stă în putință pentru a-și recăpăta imaginea de altădată: oricine îl întâlnește, îi arată numai respect.

Dacă e să facem o retrospectivă a anilor de școală și ai celor de început de cale profesională, cu siguranță i-am caracteriza astfel pe majoritatea dascălilor noștri: un profesor cu principii morale ferme ce înserează noblețe sufletească, onestitate, corectitudine și un profesionalism înalt. Un veritabil model. Este oare astăzi învățătorul un model? Ce trebuie să includă acesta? Modelul învățătorului de altădată plus receptivitate la schimbare, flexibilitate, abilitate în soluționarea multiplelor probleme cotidiene, toleranță – condiție ce poate fi atinsă prin dragoste de muncă, pasiune și perseverență. „Succesul stă la îndemâna oricui; deschide ușile – nu e nevoie decât de cheile potrivite, și tu deja le deții.” (C. Turner).

Drumul spre profesionalism nu e deloc ușor. Acesta solicită documentare, reflecții, stagii de perfecționare sub diverse forme. În acest sens, putem vorbi și despre succese. În calitate de formator, nu mi-a fost dificil

să observ o metamorfoză în felul de „a fi” al învățătorilor care au devenit receptivi și deschiși la schimbare, acceptă noul, participă activ la propria lor formare, lucrează prin cooperare.

Este un început bun! Și dacă continuăm în același mod, ne putem trezi într-un viitor apropiat împăcați cu toată lumea și cu Dumnezeu.

Mi-am permis să schițez un posibil model – seminte de meditație și acesta – pentru cei ce se vor împăcați cu adevărat.

- Să transformăm școala pentru copii într-o „școală a bucuriei”.
- Să zâmbim – aceasta facilitează comunicarea cu elevii.
- Să considerăm lecția un spectacol ce trebuie bine regizat. Rolul nostru va fi unul secundar, dar să-l interpretăm astfel încât să poată fi răsplătit cu un Oscar.
- Să utilizăm jocul. Este acceptat la orice vârstă.
- Să privim lucrurile din jur cu „ochii copiilor”.
- Să facem din lecție o situație de viață. Interpretând mai multe roluri, elevul va face primii pași spre inserția lui socială.
- Să desăvârșim arta comunicării.
- Să punem în valoare întregul potențial al copilului.
- Să identificăm în fiecare copil un mic Columb, gata să pornească oricând într-o lungă expediție de explorare.
- Să nu căutăm doar copii cuminiți și supuși, ci să descoperim calități în cei nedisciplinați, ajutându-i să se afirme. În special ei au mai mare nevoie de susținerea noastră.
- Să luăm în considerație părerile și opțiunile elevilor, învățându-i să le aprecieze și pe cele ale colegilor.
- Să fim exigenți și corecți.
- Să nu încercăm să-i învățăm pe elevi totul, căci nu vom izbuti. Să le spunem însă totul despre felul cum trebuie să învețe.
- Să ne perfecționăm permanent.
- Să ne construim propriul model. Astfel vom deveni noi înșine!

Mircea Cărtărescu, pe lista scurtă pentru Premiul Nobel (Literatură, 2020)

Enrique Redel, fondatorul editurii spaniole *Impedimenta*, care a publicat recent romanul „El cuerpo” al lui Mircea Cărtărescu, a anunțat că, între finaliștii la premiul Nobel pentru Literatură pe 2020, se află și scriitorul român.

„Academia Suedeză a redus la cinci principalii candidați pentru Nobelul de anul acesta. Mircea Cărtărescu este inclus, ca și alte dați, în această listă selectă. Dar anul acesta probabil candidatura lui va avea mai multă putere, acum că tocmai a apărut în librăriile spaniole noua traducere a «El cuerpo» și că în Franța «Solenoid» a devenit

un fenomen. Nu ne place să încurajăm pariurile, dar credem că, cel puțin, să facă parte din această selecție este un premiu suficient”, a scris Redel pe Facebook.

Potrivit unui articol publicat la începutul lunii iunie în *El País*, Academia Suedeză a avut o listă inițială de 200 de candidați dintre care, în luna mai, au fost selectați cinci pentru premiul care va fi acordat în a doua joi din luna octombrie. Din total, mai puțin de zece au fost scriitorii europeni, potrivit unor surse din for – românul **Mircea Cărtărescu**, ungurul **László Krasznahorkai**, franțuzoica **Nina Bouraoui**, finlandeza **Sofi Oksanen**, norvegianul **Jon Fosse**

și rușoica **Liudmila Ulitskaya**.

Între aspiranți se numără kenyanul **Ngugi wa Thiong'o**, guatemaleza **Maryse Condé** și israelianul **David Grossman**.

Editorii și scriitorii consultați de ziarul spaniol insistă că Mircea Cărtărescu și László Krasznahorkai sunt candidați foarte puternici la această ediție a Nobelului.

Cei 18 membri ai Academiei care decid acordarea distincției studiază acum operele candidaților finaliști.

În toamna anului 2017, Mircea Cărtărescu declara că Nobelul pentru Literatură – care a revenit atunci scriitorului britanic de origine japoneză Kazuo Ishiguro – a

fost acordat unui scriitor real. Totuși, decizia Comitetului Nobel a fost și de această dată „stranie”, a mai afirmat el, dar este una care dă speranță.

„M-am dezobișnuit, în ultima vreme, să nomenclerez deciziile Comitetului Nobel. Nici nu mai găsesc un punct de interes în aceste decizii. Ele sunt întotdeauna stranii. Ai un sentiment ca în Kafka. Fiecare decizie este ciudată pentru că nu poți găsi un fundament al fiecăreia. Dacă ar da cu banul ca să aleagă un candidat în fiecare an, distribuția câștigătorilor ar fi cam aceeași. Nu este un reproș, Comitetul își face datoria”, a declarat Cărtărescu la FILIT 2017. (*Red.*)

Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie

(urmare din pag. 3)

Liceul de Artă din Piatra-Neamț. În prezent, este stabilită în Italia, la Torino, unde a deschis o galerie de artă și a fondat Asociația Artistică Internațională ARIPA. Este membru U. A. P. și al Asociației Internaționale AIAP – UNESCO. Expoziții personale (1978-2006) în țară (Piatra-Neamț, Bacău, București), în străinătate (1979-2006): Roma, Veneția, Paris, Olanda, Franța. Expoziții colective (1978-2009): România, Canada, Belgia, Spania, Suedia.

■ 19/1847 – n. **Calistrat Hogaș**, la Tecuci (d. 28. 08. 1917, Roman), profesor, scriitor. A studiat la Academia Mihăileană din Iași. În

1869, este numit profesor de „partea literară” și, la scurt timp, director la gimnaziul ce tocmai s-a înființat la Piatra-Neamț. A mai profesat la: Tecuci, Iași; Pensionul „Humpel”, Alexandria, Roman (profesor de istorie, limba și literatura

Rememorări nemțene

română și director al Gimnaziului „Roman-Vodă”, (1. 09. 1891-15. 10. 1899). Se retrage la Piatra-Neamț (1915). Debut publicistic în: „Correspondența provincială”; va publica „Amintiri dintr-o călătorie”, în șapte numere din „Asachi” (a făcut parte din comitetul de redacție, de la nr. 2). Alte colaborări: „Colectorul literar”; „Junimea Moldovei”; „Lupta”, „Munca”, „Năzuința”; „Viața românească”.

■ 22. 04. 1943, **Utta-Siegrid König**, n. la

Posen, Germania, poetă. A absolvit Liceul „Ștefan cel Mare”, Suceava, Școala Tehnică de Arhitectură, (1964) și s-a stabilit la Piatra-Neamț. A debutat cu un grupaj de sonete în Revista „Asachi” din Piatra-Neamț (1993). Volume de poezii (ed. bibliofile): „...și Haiku”, „Veșnica efemeridă”, „Abia zbor... fără urmă”, „Mai grăbit ca mine... un fluture alb”, poeme într-un vers, „Întruna ramul în război cu clipa”, poeme într-un vers și secvențe trivers în stil haiga, „Alb – Albastru. Sub raza cea dintâi...”, „Roșu – Galben. Sub cea de-a doua rază... Itinerar spaniol și nu numai...” – secvențe și foto-secvențe în stil tanka, „...doar calendare fără file, rondeluri”.

■ 22/1850 – n. **Veronica Micle**, la Năsăud

Studii: Facultatea de Litere a Universității de Stat din Moldova, Ziaristică (1975), Cursuri de muzeistică și studiul artelor (Moscova, 1976), Studii de doctorat în lingvistică (Institutul de limbă și literatură al Academiei de Științe din Moldova (1984-1987).

Între 1975 și 1981 lucrează ca ghid și interpret în turism, specializat pentru marile muzee de arte din Moscova și Leningrad (Sankt Petersburg). În acest timp, pe lângă rusă și franceză, studiază mai multe limbi slave (bulgară, sârbă, croată, polonă, cehă) și baltice (lituaniană, letonă), precum și culturile acestor popoare.

Ca ziarist, a activat la diverse publicații periodice din Chișinău: ziarul *Noutăți editoriale* (1981-1983), revistele: *Revistă de lingvistică și știință literară* (1987-1990); și *Glazul*, 1995, ulterior – *Glazul Națiunii* – prima publicație în grafie latină în Basarabia sub ocupație sovietică, participând, la începutul anului 1989, la tipărirea primelor numere, în condiții de clandestinitate – la Riga (Letonia) și la Vilnius (Lituania).

Este redactor (din 1995), apoi redactor-șef (1998-2001) al săptămânalului *Mesagerul*; redactor și coautor la *Calendar Național* (din 1998); redactor la revista *Viața Basarabiei* (2001-2002) și redactor-șef adjunct la revista *Limba Română* (2002-2003); redactor și membru al colegiului de redacție al

anuarului Muzeului Național de Istorie a Moldovei *Tyragetia* (din 2006) ș. a.

Colaborează la numeroase publicații periodice de limbă română din Chișinău, publică în ziare și re-

a limbii, tipărind numeroase eseuri (inclusiv prefețe și postfețe) consacrate unor personalități marcante ale spiritualității naționale (Mihai Eminescu, Mihail Sadoveanu, Nicolae Iorga, Mircea Vulcănescu, Marin

1998). În 2008 editează volumul de eseuri *Și totuși, limba română*, cu o prefață de Grigore Vieru și o postfață de Lidia Kulikovski (...)

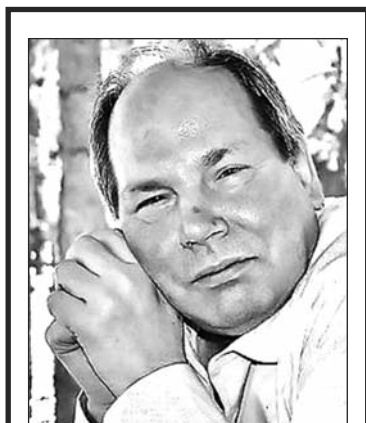
În anul 1989 a ținut cursuri de ortografie a limbii române pentru profesorii din diferite sate și orașe ale R. Moldova, precum și din Nordul Bucovinei (din 1944 – regiunea Cernăuți, incorporată Ucrainei). A predat cursuri de limbă română la Universitatea de Stat *Ion Creangă* (1995-1997), de stilistică și cultivarea limbii – la Universitatea Liberă Internațională din Moldova (2004-2005).

Activitatea lui Vlad Pohilă a fost apreciată la justa valoare în cercurile intelectuale, și nu numai în cele din Basarabia. Membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova (din 1990).

Prezent în topurile *Cei mai buni publiciști din R. Moldova* (2000, 2003), în *Dicționarul scriitorilor români din Basarabia. 1812-2006* (2007); Diploma „Ordinul Ziariștilor”, clasa I (aur), „Pentru competență în activitatea jurnalistică”, acordată de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România (2009) ș. a. (N. R. – Text prescurtat din lipsă de spațiu, cu scuzele convenite autorului)

Claudia TRICOLICI,
bibliotecar principal al
Departamentului
„Memoria Chișinăului”,
Biblioteca Municipală
„B.P. Hașdeu”

In memoriam – VLAD POHILĂ

(6 aprilie 1953, Florești,
Soroca -15 mai 2020,
Chișinău, R. Moldova)

Un remarcabil lingvist, dar și strălucit publicist este Vlad Pohilă, care s-a ascuns în adâncul unei modestii rar întâlnită la noi.

Grigore VIERU

Preda, Nichita Stănescu, Grigore Vieru, Aureliu Busuioc, Ion Druță, Mihai Cimpoi ș. a.) și ale celei universale (Feodor Dostoievski, Albert Camus și alți zeci de scriitori laureați ai Premiului Nobel pentru literatură).

Scrie lucrări ce au ca obiect de preocupare corectitudinea limbii române: *Să citim, să scriem cu litere latine* (1989) – îndreptar ce a avut un tiraj total de circa un milion exemplare, atunci când românii din RSS Moldovenească, din Nordul Bucovinei (regiunea Cernăuți) și Sudul Basarabiei (regiunea Odessa) revin la alfabetul latin; *Grafiă latină pentru toți* (1990). În 1998 tipărește *Mic dicționar de nume proprii străine*, reeditat în câteva rânduri; este unul dintre autorii *Dicționarului greșelilor de limbă* (ed. ARC,

viste din București, Iași, Cernăuți, în publicații ale diasporei românești din Germania, Franța, Canada, SUA etc. (inclusiv la unele versiuni electronice, radio și tv).

Excelează prin studii, articole și emisiuni radiofonice de cultivare

Expoziție de pictură din colecția proprie, la G.T.K.

Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu” Neamț a amenajat o expoziție colectivă de pictură cu lucrări aflate în colecția proprie, în holul principal al instituției, fără să genereze un eveniment cu public. Pe simeze sunt prezente tablourile ale unor artiști afirmați în domeniul plastic: *Iulia Hălăuceșcu, Leta Mironescu, Nicolae Milord, Petru Petrescu, Tereza Gogu, Ana Candrea Constantin, Dan Băjenaru, Ioan Popei, Carmen Cărașu, Mircea Răsvan Ciacâru, Dumitru Bezem, Arcadie Răuleanu, Petru Vamanu, Petru Diaconu, Vasile Trăistariu, A. Oprea și Garabet Salgian.*

„Expoziția reprezintă o altă modalitate de a redescoperi biblioteca și utilitatea ei, în promovarea culturii și a oamenilor comunității. Sunt lucrări valoroase, unele dintre ele donate bibliotecii din anii '70 de personalități din domeniul plastic și ne bucurăm că am reușit să aducem, alături de carte, aceste creații deosebite în fața publicului”, a menționat prof. Mihaela Mereuță, director-manager al Bibliotecii Județene.

Expoziția a putut fi vizitată până marți, 30 iunie.

Violeta MOȘU

Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie

Cu numele Ana (d. 3. 08. 1889, Mănăstirea Vărătic, Neamț), poetă. În 1872, îl cunoaște pe Mihai Eminescu la Viena, urmând o lungă și binecunoscută poveste de dragoste. Debut cu două schițe (în „Noul curier român”, 1972). În 1887, se mută la București, unde încearcă să-l sprijine moral pe Eminescu. Și tot în 1887, apare volumul „Poezii”. Publică la: „Columna lui Traian”, „Convorbiri Literare”, „Curierul Olteniei”, „Familia”, „Liberalul”, „Literatorul”, „Revista nouă”, „Revista literară”, „Universul literar” ș. a.

■ 29/1941 – n. **Luigi Bodo**, la Cavaglia, Italia, a urmat cursurile Institutului Textil din Biella, Italia. După absolvire a lucrat în speciali-

tate, în Italia și Austria. În anul 1975, a venit în România ca șef de secție filatură la întreprinderea mixtă româno-italiană, RIFIL, din Săvinești. Peste un an s-a stabilit la Piatra-Neamț împreună cu întreaga familie. A contribuit efectiv la orga-

Rememorări nemțene

nizarea și dezvoltarea filaturii după model italian. Membru fondator al Camerei de Comerț Italo-Române din București (1994), a primit titlul de „Cavaliere dell'Ordine al Merito della Repubblica Italiana”, (1993), a fost numit vice-consul onorific la Piatra-Neamț (1998). Cetățean de Onoare al Municipiului Piatra-Neamț.

■ 29/1965 – n. **Lucian Tudorache**, la Independența, Galați, sculptor. A absolvit Facultatea de Arte Plastice din Iași. Membru U. A. P. Ex-

poziții personale (2000-2008): Galeriile „Lascăr Vorel”, Piatra-Neamț; colective (1990-2008): București, Bacău, Iași, Piatra-Neamț; internaționale (1993-2008): Italia, Belgia. Lucrări monumentale: „Germinație” II, Pârâul Rece; „Germinație”, Slănic Moldova; „Compoziție” Hârlău; „Ștefan cel Mare și Sfânt” Piscul Galați; „Zburătăciune” I; „Victor Brauner”, „Mihai Eminescu”, Piatra-Neamț; „Mihail Kogălniceanu”, Târgu-Neamț; „Duhul apelor”, „Zburătăciune” II, Cucuteni Iași; „Galați; Compoziție”, Muzeul de Artă Vâlcea; „Medievală”, Piața Morii, Bistrița. Premii: Bienala „Lascăr Vorel”. Bursă UNESCO la Centrul European din Veneția (2004).

Trebuie să reînvățăm puterea credinței...

• **Interviu cu dna. prof. Constanța Chelaru, director al Colegiului Național „Gheorghe Asachi”, Piatra-Neamț**

Revenită de curând în atenția publicului prin nominalizarea la secțiunea „Educație” din cadrul competiției „Ambasadorii Nemțeni 2020”, Constanța Chelaru este de 24 de ani profesor în specialitatea pedagogie la Colegiul Național „Gheorghe Asachi”, din 2012 fiind și directorul acestei instituții. Este Președinta „Comisiei Județene de Etică” și Membru în „Consiliul Consultativ la disciplinele socio-umane și pedagogie” la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Neamț, precum și cadru didactic asociat la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” – Cluj, Extensia Piatra-Neamț. În anul 2006 a obținut diploma de doctor în științele educației cu teza „Comunicarea și însușirea valorilor morale în școală.”

– În numărul din martie 2020 al revistei „Apostolul” regăsim articolul „Mama, cel mai bun pedagog”. Este și părerea Dvs.?

• Am crescut într-o familie numeroasă, eu fiind cel mai mare dintre cei cinci copii. Toți frații mei au absolvit o facultate și sunt oameni pe care te poți baza, în familie și acolo unde muncesc. Asta i se datorează în primul rând mamei. Oricât de greu i-ar fi fost, ne-a susținut până-n pânzele albe, iar când spun „pânze” nu e întâmplător, deoarece, la un moment dat, singura sursă de venit a familiei era asigurată de mama, care vindea broderie, fețe de masă, lenjerii, pe unde era primită, ca să ne țină la școală.

De la mama am învățat lecția hărniciei și cinstei și faptul că umilinta nu este un defect, ci un act de înțelegere profundă, la care mulți oameni nu ajung.

Da, mama, Dumnezeu s-o țină sănătoasă alături de tata, a fost și este cel mai important pedagog din viața mea. Așa cum ar trebui să fie mama din viața oricărui copil.

Modelul mamei este un reper și un fundament pentru toate alegerile ulterioare ale copilului. Nu ceea ce a învățat mama la școli este primordial în relația cu propriul copil, ci felul în care ea construiește acel spațiu al încrederii, protecției, grijii, sprijinului, încurajării, responsabilizării, în care se va forma copilul.

Iubirea mamei reprezintă, de asemenea, o valoare cu o forță pedagogică inestimabilă. Copilul iubit și ocrotit de grija mamei se dezvoltă frumos. Prin iubirea mamei, copilul primește cu încredere și celelalte lucruri valoroase pe care aceasta i le împărtășește.

– Cum considerați că ne poate ajuta inteligența emoțională să găsim o cale mai rapidă și eficientă spre mințile și sufletele elevilor noștri?

• Renumitul Profesor George Văideanu, la cursurile de pedagogie susținute la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, ne spunea așa: „Știți voi ce înseamnă cuvântul PROFESOR? Când cineva spune despre un specialist din orice domeniu „Este Profesor!”, înseamnă că omul acela este cel mai bun în domeniul său, este reprezentativ pentru domeniul său! Aceasta este percepția corectă despre Profesor și spre asta trebuie să tindem!”.

Statutul de profesor reclamă multe calități, iar printre acestea se află și inteligența emoțională. Aceasta presupune autocontrol, empatie, echilibru emo-

țional, finețe și flexibilitate în reacție, capacitate de introspecție și competență comunicativă.

Inteligența, în general, și inteligența emoțională, în particular, sunt esențiale în relația profesorului cu elevii, mai ales astăzi, când schimbările accelerate din toate domeniile de cunoaștere și de practică socială ne obligă la adaptare, flexibilitate, creativitate.

În primul rând, școala nu mai poate pretinde că oferă elevilor toate cunoștințele de care aceștia au nevoie pentru a face față cerințelor din viața individuală și socială. Acest lucru este o utopie, de aceea profesorul centrat pe informație, pe conținuturi, va întâmpina dificultăți în relația pedagogică.

Lumea de astăzi pretinde elevilor să dețină capacități, abilități, competențe care să le asigure autonomia intelectuală, morală, estetică etc., într-un context extrem de instabil. Este importantă definiția unui concept, învățată la o lecție, pentru că ea reprezintă materialul cu care elevul, susținut de profesorul său, își va dezvolta memoria, gândirea, creativitatea. Însă, pentru a ajunge să stimulezi cu adevărat dezvoltarea psihică a elevilor, trebuie să știi în ce moment, în ce măsură, cu ce urmări, în ce condiții, cu ce resurse provoci aceste schimbări. Și asta înseamnă și inteligența emoțională!

În al doilea rând, societatea noastră și lumea în ansamblu se află într-un proces delicat de metamorfoză morală, în care valorile sunt puse în conflict, ceea ce poate genera situații greu de înțeles și de acceptat de către copii și tineri. Provocările lumii contemporane sunt din ce în ce mai complexe și mai presante. Din păcate, nici familiile și nici școala, la nivel formal, nu sunt suficient de pregătite pentru a-i ajuta pe tineri să facă față acestor provocări. În acest context, inteligența emoțională a profesorului reprezintă un factor extrem de important, uneori salvator.

Dincolo de „lecție”, inteligența emoțională îți va permite, ca profesor, să evaluezi comportamentele elevilor tăi într-un context mai larg, să vezi dincolo de aparență și să găsești cauze, explicații, resurse pe care să le convertești, apoi, în factori de întărire a relației pedagogice și de creare a unei reale comunități educaționale, în care elevii să se simtă în siguranță și să învețe să-și rezolve problemele.

– Într-un interviu anterior ați afirmat: „Nu am așteptat niciodată nimic, de la nimeni.” Este cumva acesta principiul de viață care stă la baza a ceea ce ați reușit să realizați până acum? Ce alte principii v-au mai ghidat?

• Cred în faptul că munca și respectul pentru muncă sunt esențiale într-o societate normală. Acest lucru se învață din familie, prin exemplul părinților, prin atitudinea lor față de profesia pe care o au, și prin felul în care copilul/tânărul este responsabilizat, implicat în diferite sarcini care să-l ajute să înțeleagă valoarea muncii.

Am muncit pentru ceea ce am și nu m-a speriat niciodată greu. Am învățat să văd problemele ca provocări.

Cred în atitudinea demnă și în valoarea onestității în relațiile dintre oameni. Și mai cred în valoarea muncii în echipă, a comunității, a oamenilor care împărtășesc obiective comune și care colaborează onest în realizarea lor.

Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie

Mai 2020

1/1940 – n. **Ioniță Ichim**, la Boghești, Bacău, profesor universitar doctor în geografie (1973), cercetător. A absolvit Facultatea de Geografie a Universității (1965). Stabilizat la Piatra-Neamț (1988), cercetător științific la Stațiunea de Cercetări „Stejarul”. A fost membru al mai multor societăți științifice din țară și din străinătate (Marea Britanie, Japonia), al Comitetului de redacție a Analelor Universității „Valahia” din Târgoviște, membru referent al Revistei „Catena” din Amsterdam ș. a. Autor a peste 200 de lucrări publicate, din care 50 în străinătate, organizator al Simpozionului Național Interdisciplinar „Proveniența și efluența aluviunilor”, Premiul Academiei Române „Gheorghe Murgoci”, titlul de

Cetățean de Onoare al Municipiului Piatra-Neamț.

■ 2/2008 – d. **Maria-Tereza Gogu**, la Piatra-Neamț (n. 7. 09. 1919), profesoară, artist plastic.

Rememorări nemțene

■ 4/1923 – n. **Paul Vasiliu**, (decedat 11.09.2018) la Piatra-Neamț, profesor de filozofie, psihologie, pedagogie, inginer, inspector școlar, profesor la Școala Medie Nr. 1 de Băieți (azi, Colegiul Național „Petru Rareș”, 1954-1955), profesor (1969-1970; 1972-1983; 1992-1996) și di-

rector (1974-1975) al Liceului Pedagogic, al Grupului Școlar de Chimie (azi, Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu” (1965-1968), toate din Piatra-Neamț, om de o aleasă cultură, autor a numeroase articole publicate în presa centrală de specialitate și în publicațiile locale, precum și al „Monografiei Școlilor Normale din Piatra-Neamț 1912-2002” (2002).

■ 6/1930 – n. **Dorel Dorian** la Piatra-Neamț (d. 5. 11. 2014, București), ziarist, scenarist, dramaturg. Absolvent al Liceului „Petru Rareș” din Piatra-Neamț și al Facultății de Electrotehnică (1953). Redactor la „Viața studentescă” și la „Știință și tehnică”, redactor-șef la „Realitatea evreiască”.

Trebuie să reînvățăm puterea credinței...

Însă, peste toate acestea, sunt convinsă că nimic bun nu se poate face în educație și în lume fără iubire și fără respect pentru viață, în toate formele ei.

– *Ce vă atrage cel mai mult și (eventual) ce nu vă place la munca de director al unei instituții de învățământ?*

• Munca de director este una ingrată, pentru că trebuie să găsești echilibrul între deciziile manageriale și rolul de lider al unei echipe, iar acest lucru implică, de multe ori, decizii pe care trebuie să le iei, chiar dacă nu crezi în totalitate în ele. Sunt multe constrângeri care riscă să te îndeparteze de unii membri ai echipei.

Nu mi-am dorit să fiu director cu orice preț. Îmi place să fiu director al Colegiului Național „Gheorghe Asachi”, o școală cu o echipă de profesioniști extraordinari, oameni care sunt dispuși să învețe permanent și care sunt preoțpați de binele elevilor.

Am fost formată la o școală normală de prestigiu, la Liceul Pedagogic „Costache Negri” din Galați, am calificare de învățător și port un respect profund spiritului normalist. Motivul pentru care am ales să fiu director este credința mea în valoarea școlilor normale din România și îmi doresc, ca alături de colegii mei, să redau Colegiului Național „Gheorghe Asachi”, imaginea și valoarea de școală reper în comunitate.

Pe lângă toate acestea, mă bucură faptul că pot sprijini elevii și prin decizii care să îmbunătățească climatul educațional din școală.

– *Ce aduce nou în cariera Dvs. calitatea de cadru didactic asociat al Academiei de Muzică „Gheorghe Dima”, Extensia Piatra-Neamț?*

• Activitatea în cadrul Extensiei Piatra-Neamț a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj nu este prima mea experiență didactică în învățământul universitar, înainte de aceasta fiind colaborator al Universității „Al. I. Cuza” Iași, la Colegiul Universitar de Instructori, Piatra-Neamț.

Spațiul universitar te obligă să ieși din limitele curriculare impuse de preuniversitar, să duci discursul pedagogic la un alt nivel și să experimentezi strategii de învățare specifice educației adulților.

Mă încântă faptul că am fost primită cu brațele deschise de o echipă de oameni talentați, de o finețe intelectuală și morală aparte, care mă stimulează să mă dezvolt ca om și profesor. Este un mediu care mă inspiră în inițierea unor proiecte de cercetare în domeniul educațional.

– *Comunicarea asertivă prezintă numeroase avantaje pentru participanți. Care ar fi atuurile acesteia, în viziunea Dvs.?*

• Comunicarea directă, deschisă, onestă a gândurilor și emoțiilor reprezintă singura cale de a stabili relații trainice cu oamenii. Încurajez acest mod de comunicare în relația cu colegii, este un proces dificil, dar merită toate eforturile. Trebuie să învățăm și noi, și elevii să ne afirmăm nevoile și să ne apărăm drepturile, într-un mod care să nu distrugă punțile dintre noi și ceilalți.

Cred că cea mai profundă reformă este cea care aduce schimbări în mentalitatea oamenilor. Este un proces de lungă durată, dar nu imposibil, iar comunicarea asertivă reprezintă o resursă importantă în acest sens. Exprimarea deschisă a ceea ce simțim, însoțită de grija pentru efectele mesajului nostru asupra celorlalți, conduc la construirea unui mediu securizant și stimulat din punct de vedere afectiv și cognitiv pentru toți cei implicați. Devenim oameni care se bucură să trăiască împreună.

– *Care vi se par cele mai îngrijorătoare consecințe ale extinderii fenomenului „bullying” asupra elevilor noștri?*

• Din punctul meu de vedere, bullying-ul presupune relația dintre trei factori aflați în suferință morală și/sau emoțională: abuzatorul (elev, profesor), cu sprijinul unui complice (grup de elevi, clasă de elevi), exercită în mod inten-

ționat o puternică presiune emoțională negativă asupra abuzatului (elev, coleg), care, de regulă, prezintă un dezavantaj speculat de abuzator (provine dintr-un grup minoritar, manifestă un complex de inferioritate, are o conduită ce iese în evidență etc.).

Înainte de consecințele negative ale acestui fenomen, mă îngrijorează faptul că el reflectă o anumită stare anomică a societății și familiei, iar extinderea lui semnalează degradarea accelerată a mediului social din care provin persoanele implicate. Unii abuzatori sunt ei înșiși victime ale unor abuzuri, fizice sau emoționale, situație care le determină un comportament dezechilibrat în

raport cu situații relaționale sau contexte emoționale. De asemenea, așa cum valorile și normele morale se învață, tot așa se învață și desconsiderarea lor (în definitiv, aceasta fiind tot o situație de abuz), o răspundere uriașă în acest sens având familia din care provine abuzatorul.

Comportamentul de tip bullying poate genera victimei stări de anxietate, atitudini defensive, labilitate emoțională, depresie, problemele de comunicare și stimă de sine scăzută. Pe termen lung, în absența intervenției specializate, bullying-ul poate genera o serie de tulburări psihice, unele chiar de o gravitate extremă. Aceste efecte sunt cu atât mai grave, cu cât abuzatorul este un adult cu autoritate formală, precum profesorul.

În mediul școlar, este important să existe reguli clare privind conduita dezirabilă a elevilor și personalului școlii, aceste reguli să fie stabilite de comun acord, să fie însoțite de sancțiuni clare pentru situații în care sunt încălcate și să existe o atitudine consecventă de verificare a respectării lor.

Complementar acestei soluții, conducerea școlii trebuie să încurajeze construirea unui climat de încredere, bazat pe comunicare deschisă, astfel încât situațiile de abuz, de orice fel, să fie identificate în forma lor incipientă, înainte de a produce consecințe greu de remediat.

– *Pandemia de corona virus a îngenucheat omenirea. Avem cumva, cu toții, o lecție de învățat de aici?*

• Avem multe lecții de învățat și mă tem că unii dintre noi nu le vor învăța nici acum. Realitatea este că astăzi moartea nu alege în funcție de rang, avere sau putere politică. Și la fel de real este faptul că avem puterea de a schimba lucrurile, unii la scară națională și mondială, alții, asemenea nouă, la locul de muncă și în viața personală.

Învățăm forțat astăzi să prețuim viața și lucrurile simple, ne întoarcem către valorile autentice, desconsiderate în fuga zilnică după bani și bunuri materiale. Înțelegem că fiecare decizie pe care o luăm are consecințe, că este important ca la locul potrivit să fie omul potrivit, că suntem mici fiind mari și suntem mari fiind mici.

Privim cum mor semenii noștri și ne bucurăm de fiecare respirație curată și profundă. Vedem cum tați, bunici dispar pur și simplu din familii și mulțumim lui Dumnezeu că îi avem alături pe copiii noștri și că părinții ne spun la telefon că sunt bine. Reînvățăm puterea credinței. (N. R. – Acest interviu a fost realizat la sfârșitul lunii martie a. c., pentru *Apostolul* lunii aprilie. Îl publicăm abia acum, dar textul nu și-a pierdut actualitatea și prospețimea.)

A consemnat Gianina BURUIANĂ

Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie

A debutat cu „N-au înflorit încă merii”, povestiri (1955), volum urmat de „Dacă vei fi întrebat” (1959), „Secunda 58”, piesă cu care se va inaugura T. T. din Piatra-Neamț (1961), urmate de alte creații ce vor alcătui volumele: „Teatru” (1969), „Teatru cu bile” și „Ficțiuni pentru revolver și orchestră”, „Anchetatorul SF și forțele oculte”, „Foc în Calea Văcărești” ș. a.

■ 10/1947 – n. **Mircea Zaharia**, la Muncelul de Sus. Facultatea de Filologie, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași, 1970. Membru al Uniunii Oamenilor de Teatru și al Uniunii Ziarștilor Profesioniști din România.

■ 12/1938 – n. **Elena Florescu**, la Pașcani, Iași, etnolog, documentarist, publicist. Absolventă a Facultății de Științe Naturale-Geografie din Iași (1959), doctor în istorie (1998), muzeograf la Muzeul de Științe Naturale; șef de secție,

Rememorări nemțene

la Muzeul Etnografic al Județului Neamț; a organizat și coordonat „Târgul Național al Meșterilor Lemnari” (Târgu Neamț, 1992-1999); peste 30 de comunicări la sesiunile științifice; a cercetat particularitățile culturii populare la catolicii din județele Neamț și

Bacău; consultant științific la Asociația „Ecoforest” Neamț. A debutat cu „Portul popular din Zona Neamț” (1973). Alte cărți: „Arhitectura populară din Zona Neamț”; „Tradiții populare de pe Valea Bistriței”; „Textile populare de casă din Zona Neamț”; „Biserici vechi de lemn din Ținutul Neamț”. Titlul de Excelență, „Diploma de Onoare și Medalia de Aur”, de către A. O. Ș.

■ 20/1939 – n. **Georgeta Simon-Bota-Botescu**, la Bozieni, Dulcești, azi, Ruginoasa, Neamț, contabilă, prozatoare, absolventă a Liceului „George Bacovia” din Bacău. S-a stabilit la Piatra-Neamț. A debutat cu romanul „Mirasma clipelor de viață sau Manuscrisul cu șiret albastru” în 2006, după care a urmat un al doilea roman, „Ultima doamnă” în 2010.

Constantin TOMȘA
(continuare în pag. 8)

CALENDAR – aprilie 2020

- O** 2. **PETRU PONI** (4 ian. 1841 – 2 apr. 1925) – 95 de ani de la moartea omului de știință;
02. **ANDERSEN, HANS CHRISTIAN** (2 aprilie 1805 – 4 august 1875) – 215 ani de la nașterea scriitorului danez;
02. **ZOLA, EMILE** (2 aprilie 1840 – 29 septembrie 1902) – 180 de ani de la nașterea scriitorului francez;
02. **GICĂ PETRESCU** (2 apr. 1915 – 18 iun. 2006) – 105 de ani de la nașterea cântărețului;
08. **C. A. ROSETTI** (2 iun. 1816 – 8 apr. 1885) – 135 de ani de la moartea omului politic;
13. **GHEORGHE BULGĂR** (13 apr. 1920 – 13 iun. 2002) – 100 de ani de la nașterea filologului;
13. **LA FONTAINE** (Jean de) (8 iulie 1621 – 13 aprilie 1695) – 325 ani de la moartea poetului francez;
14. **IULIU HAȚIEGANU** (14 apr. 1885 – 4 sept. 1959) – 135 de ani de la nașterea medicului;
15. **LOMONOSOV, M. V.** (19 nov. 1711 – 15 aprilie 1765) – 255 de ani de la moartea savantului și poetului rus;
16. **PANAIT ISTRATI** (22 aug. 1884 – 16 apr. 1935) – 85 de ani de la moartea prozatorului;
17. **ION PILLAT** (31 mart. 1891 – 17 apr. 1945) – 75 de ani de la moartea poetului și eseistului;
18. **EINSTEIN, ALBERT** (14 martie 1879 – 18 aprilie 1955) – 65 de ani de la moartea fizicianului german;
22. **VERONICA MICLE** (22 apr. 1850 – 3 aug. 1889) – 170 de ani de la nașterea poetei;
24. **SPITTELER, CARL** (24 aprilie 1845 – 29 decembrie 1924) – 175 de ani de la nașterea poetului, prozatorului și dramaturgului elvețian, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură;
25. **TASSO, TORQUATO** (11 martie 1544 – 25 aprilie 1595) – 425 ani de la moartea poetului italian;
29. **RADU GYR** (2 mart. 1905 – 29 apr. 1975) – 45 de ani de la moartea poetului și eseistului. (*Red.*)

Un nou proiect Erasmus+ la Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”

În perioada 10-14 februarie 2020, trei cadre didactice de la Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu” Piatra-Neamț (dir. adj. Emilia Lupei, Ana-Irina Secară și Livia-Marinela Nicolae) au participat la o mobilitate de formare în cadrul proiectului *Erasmus+Technology-Addiction and Internet Dependency Syndrome, 2019-1-TRO1-KA229-076936_5 (perioadă de implementare 15.12.2019-14.12.2021), C1. Learning, Teaching and Training (LTT) Activities*, care a avut loc în Konya, Turcia. Proiectul constă în evenimente comune de formare pe termen scurt a personalului didactic din 6 țări par-

tenere: Turcia (coordonator), România, Italia, Lituania, Spania și Portugalia pe tema pericolului pe care dependența de tehnologia modernă îl are asupra tinerei generații în general și a adolescenților în mod particular.

Prima zi a mobilității s-a desfășurat la liceul *Konevi Anadolu Lisesi*, din Konya, Turcia în data de 10 februarie 2020. Agenda activităților a cuprins: primirea participanților din proiect de către conducerea liceului gazdă (în persoana dlui director Arif Demirtaş) și colectivul de cadre didactice ale liceului gazdă, prezentarea țărilor și instituțiilor școlare ale fiecărui partener, vizitarea liceului *Konevi Anadolu Lisesi*, participarea la lecții demonstrative, ședința de management a proiectului. Agenda s-a încheiat cu participarea la cina organizată de către partenerii turci, activitate prin care s-au prezentat produse cu specific tradițional turcesc.

Următoarea zi a mobilității a debutat cu o

prezentare privind dependența de tehnologia modernă, pericolele pe care acest fenomen le are asupra tinerei generații și a copiilor în mod special. S-au realizat workshop-uri pentru identificarea soluțiilor care ar putea preveni sau stopa această situație, toți partenerii din proiect lucrând în echipe și împărțind ideile propuse.

A urmat sesiunea de diseminare a rezultatelor obținute de fiecare țară în urma aplicării chestionarelor în școlile de proveniență și discuții legate de metode eficiente de combatere a dependenței de tehnologia modernă. În ultima parte a zilei s-a vizitat Grădina Tropicală cu Fluturi sau *Valea Fluturilor*, deschisă publicului în anul 2015, o adevărată casă a fluturilor aflată în Selçuklu, provincia Konya.

A treia zi a mobilității a fost dedicată vizitării obiectivelor turistice de mare importanță istorică și culturală din Ankara, capitala Turciei și al doilea oraș ca mărime din țară, după Istanbul. Obiectivele turistice pe care le-am vizitat au fost următoarele:

Mausoleul lui Atatürk – Antikabir, cel mai important monument al orașului, construit în onoarea liderului războiului turc de independență, Mustafa Kemal Atatürk; *Muzeul Războiului de Independență*, un loc încărcat de istorie, ce cuprinde fotografii, documente și mobilier din Războiul de Independență al Turciei; *Templul lui Augustus*, de o importanță deosebită, cu inscripții care se referă la actele de vitejie ale Împăratului Augustus, construit ca omagiu adus acestuia și reconstruit ulterior de către romani în secolul al II-lea; *Muzeul de Etnografie* care găz-

duiește o colecție extraordinară de artefacte folclorice cât și artefacte ale moscheilor otomane.

Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie

(urmăre din pag. 7)

21/1936–n. **Constantin Cucu**, la Solonț, Bacău. Ziarist. (d. 22.02.2016). Absolvent al Facultății de Filosofie – secția ziaristică – București (1958). Reporter la Ziarul „Apărarea patriei”, profesor și director de școală la Zemeș, Bacău (1961-1966), director al Casei de Cultură din Moinești (1966-1967), șef de secție la ziarul „Ceahlăul” (1968-1974), inspector cu probleme de învățământ la U. J. C. M. Neamț (1974-1989), consilier principal la Bibliopolis S. A. Piatra-Neamț (după 1989), redactor-șef al Revistei „Asachi” (1991-2005), redactor șef al săp-

tămănalului „Informația Primăriei”, Piatra-Neamț (1996-2002). Consilier pe probleme de carte la Centru de Cultură și Arte „Carmen Saeculare” Neamț. Autor al volumului de povestiri „În volbura apelor”.

Rememorări nemțene

■ 23/1871 – n. **Garabet Ibrăileanu**, la Târgu-Frumos (d. 11. 03. 1936, București), critic, istoric și teoretician literar, prozator. Numele său este legat de Roman, pentru că aici a urmat gimnaziul (1883-1887), tatăl său fiind administrator de moșie în zonă, apoi slujbaş în orașul dintre Mol-

dova și Siret. A înființat Societatea „Orientul” (cu Raicu Ionescu-Rion și alți colegi de liceu), redactează Revista „Școala nouă”, împreună cu Panait Mușoiu și Eugen Vaian, unde publică primele versuri, note de lectură, comentarii despre artă și traduceri, semnând și cu pseudonimul Cezar Vraja.

■ 23/1883 – n. **Dimitrie Leonida**, la Fălțiceni, Suceava (d. 4. 03. 1965, București), inginer, specialist în energetică, profesor universitar, om de știință, membru al Academiei de Științe din România (1935). A absolvit Liceul „Mihai Viteazul”, din București. În studenție („Politehnica” din Charlottenburg, 1903-1908), a conceput proiectul Metropolităului din București; proiectul de diplomă cu tema Complexul hidroenergetic al Bistriței, lângă Bicaz. S-a întors în țară (1908), angajat la

Un nou proiect Erasmus+ la Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”

Programul activităților din a patra zi a cuprins vizitarea *Universității Selçuk*, o instituție de învățământ superior înființată în anul 1975. Dintre cele 22 de facultăți ale universității, s-au vizitat *Facultatea de Electronică*, *Facultatea de Științe și Fa-*

cultatea de Medicină Veterinară. Activitatea de formare a fost prezidată de domnul prof.dr. Bunyamin Ayhan, cadru universitar cu o bogată experiență în domeniul dependenței de tehnologia modernă. Ni s-au prezentat rezultatele obținute în urma unui studiu de cercetare cu *Facultatea de Sociologie* pe tema pericolului pe care dependența de tehnologie o are asupra tinerei generații. A doua parte a zilei a avut drept scop vizitarea unui mic sat din apropierea orașului Konya, Sille Subaşı, unul dintre puținele sate în care s-a vorbit limba grecească cappadociană.

14 februarie, ultima zi a mobilității noastre în Konya, a debutat cu o sesiune de prezentări realizate de elevii liceului *Konevi Anadolu Lisesi*, în care ne-au împărtășit experiențele personale legate de folosirea tehnologiei moderne, de dependența pe care aceasta o poate crea atunci când este utilizată excesiv, de consecințele negative pe care le poate avea asupra calității vieții lor educaționale și sociale. Activitatea cu elevii a fost urmată de o ședință de lucru în care s-au fixat detaliile următoarei întâlniri transnaționale în Italia, s-a oferit feedback-ul săptămânii, iar la final a avut loc festivitatea de înmânare a certificatelor de participare.

A doua parte a programului din această zi a fost alocată vizitării unuia dintre cele mai mari centre de pelerinaj din Turcia, mormântul lui Ce-

laleddin Rumi, mai târziu cunoscut sub numele de Mevlâna, cel mai important filozof mistic umanist și islamic. Complexul, construit în secolul XIV-lea, a fost centrul pentru ordinea religioasă a dervișilor rotitori (dansatori cu fuste largi și colorate care se învârt în ritmuri amețitoare și încântă spectatorii prin reprezentații de dans) și un loc care adăpostește opere de artă neprețuite. Moscheea conține o expoziție cu manuscrise, covorașe pentru rugăciune, articole de îmbrăcăminte aparținând lui Mevlâna, instrumente muzicale și alte obiecte prețioase. Activitatea finală a mobilității a constat într-o cină festivă în stil tradițional turcesc, eveniment la care au participat toți partenerii proiectului.

La finalul săptămânii de formare, am realizat că am acumulat o bogată experiență europeană, cu realizări în domeniul științific și intercultural cât și amintiri plăcute datorate spiritului de echipă Erasmus+ dezvoltat pe parcursul întregii săptămâni. S-au legat noi prietenii, s-au consolidat cele existente și s-au făcut planuri pentru următoarele schimburi de expe-

riență. Noile cunoștințe dobândite vor fi implementate la nivelul unității noastre școlare în vederea îmbunătățirii procesului instructiv-educativ și ridicarea acestuia la standardele europene.

*Dir. adj. prof. Emilia LUPEI,
Prof. Ana-Irina SECARĂ,
Prof. Livia-Marinela NICOLAE*

CALENDAR – mai 2020

- 0** 5. **ENESCU, George** (19 aug. 1891 – 5 mai 1955) – 65 de ani de la moartea compozitorului;
06. **BLAGA, Lucian** (9 mai 1895 – 6 mai 1961) – 125 de ani de la nașterea poetului și filosofului;
06. **WELLES, Orson** (6 mai 1915 – 10 octombrie 1985) – 105 de ani de la nașterea regizorului american;
08. **FLAUBERT, Gustave** (12 decembrie 1821 – 8 mai 1880) – 140 de ani de la moartea scriitorului francez;
09. **SCHILLER, (Friedrich von)** (10 noiembrie 1759 – 9 mai 1805) – 215 ani de la moartea scriitorului german;
12. **ALIGHIERI, Dante** (12 mai 1265 – 14 septembrie 1321) – 755 de ani de la nașterea poetului italian;
12. **MURGU, Eftimie** (28 dec. 1805 – 12 mai 1870) – 150 de ani de la moartea filosofului și filologului;
16. **PREDA, Marin** (5 aug. 1922 – 16 mai 1980) – 40 de ani de la moartea scriitorului;
17. **DUMITRESCU, Geo** (17 mai 1920 – 28 sept. 2004) – 100 de ani de la nașterea poetului și traducătorului;
19. **ȚUCULESCU, Ion** (19 mai 1910 – 27 iul. 1962) – 110 de ani de la nașterea pictorului;
21. **DOBROGEANU-GHEREA, C** (21 mai 1855 – 7 mai 1920) – 165 de ani de la nașterea criticului literar;
22. **HUGO, Victor** (26 februarie 1802 – 22 mai 1885) – 135 de ani de la moartea poetului și romancierului francez;
23. **ARGHEZI, Tudor** (23 mai 1880 – 14 iul. 1967) – 140 de ani de la nașterea poetului;
27. **PAGANINI, Niccolò** (27 octombrie 1782 – 27 mai 1840) – 180 de ani de la moartea violonistului italian;
28. **BOCCHERINI, Luigi** (19 februarie 1743 – 28 mai 1805) – 215 ani de la moartea compozitorului Italian;
29. **SEBASTIAN, Mihail** (18 oct. 1907 – 29 mai 1945) – 75 de ani de la moartea dramaturgului;
30. **RUBENS, Petrus Paulus** (28 iunie 1577 – 30 mai 1640) – 380 de ani de la moartea pictorului flamand. (Red.)

Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie

Primăria Capitalei; s-a ocupat de introducerea iluminatului electric în București. Profesor universitar la Timișoara și București; a înființat: prima școală de electricieni și mecanici, primul Muzeu Tehnic din România, a realizat una dintre primele stații de emisie radiotelegrafică din România. Laureat al Premiului de Stat. O

stație de metrou, Muzeul din Bicaz, Hidrocentrala de la Stejarul, o stradă și un liceu din Piatra-Neamț îi poartă numele.

■ 25/1936 – n. **Constantin Filimon**, la Piatra-Neamț (d. august 2013), artist plastic. Absolvent al Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, București (1967). Din 1978, profesor de desen la școlile din Neamț. A lucrat pictură monumentală, religioasă, pentru bisericile din Zăpodeni (Iași), Muncel (Alba), Drăgești (Bihor), Verșești (Neamț), Tigveni Bârsești (Argeș). A

participat la Saloane și Bienale de grafică în București (1971-1978) și în expoziții colective și personale la Piatra-Neamț (1981-1994). A expus în S. U. A. și Canada (1980-1997), apoi în Mexic, Ungaria, Franța, India și Venezuela.

Rememorări nemțene

■ 26/1896 – n. **Aurel Băeșu**, la Fălticeni (d. 24. 08. 1928, Piatra-Neamț), artist plastic. A urmat Școala de Belle Arte din Iași, apoi, cu sprijinul lui G. T. Kirileanu și al lui D. Lălu, stu-

diază la Roma. Încă din timpul studenției este distins cu Premiul pentru Desen al Academiei Române (1915). Participă la Primul Război Mondial, în luptele de la Oituz și Cireșoia (1917). În

tors din Italia, își cumpără o casuță în Piatra-Neamț (azi, pe Strada „Ion Creangă”). În 1926, călătorește în Franța, Slovenia și Ungaria. Prin creația sa, marcată de influența lui Nicolae Grigorescu, apoi prin aura sa romantică și cantonarea în impresionism, rămâne unul dintre pictorii importanți stabiliți la Piatra-Neamț.

■ 31/1908, d. **Nicu N. Albu** (n. 2. 02.1852, la Piatra-Neamț).

CALENDAR – iunie 2020

- 0** 2. **HARDY, Thomas** (2 iun. 1840 – 11 iun. 1928) – 180 de ani de la nașterea scriitorului englez;
03. **BIZET, Georges** (25 oct. 1838 – 3 iun. 1875) – 145 de ani de la moartea compozitorului francez;
06. **GABREA, Șerban** (6 iun. 1940) – 80 de ani de la nașterea picturii;
06. **MANN, Thomas** (6 iun. 1875 – 12 aug. 1955) – 145 de ani de la nașterea scriitorului german, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură pe 1929;
08. **CIORAN, Emil** (8 apr. 1911 – 29 iun. 1995) – 25 ani de la moartea filosofului și eseistului;
08. **SCHUMANN, Robert** (8 iun. 1810 – 29 iul. 1856) – 210 ani de la nașterea compozitorului german;
09. **DICKENS, Charles** (7 febr. 1812 – 9 iun. 1870) – 150 de ani de la moartea scriitorului englez;
10. **DARCLÉE, Hariclea** (10 iun. 1860 – 12 ian. 1939) – 160 ani de la nașterea cântăreței de operă;
19. **SALIGNY, Anghel** (19 apr. 1854 – 17 iun. 1925) – 95 ani de la moartea inginerului și academicianului
21. **CĂLINESCU, Puiu** (21 iun. 1920 – 16 mai 1997) – 100 de ani de la nașterea actorului;
28. **BACH, Johann Sebastian** (21 mart. 1685 – 28 iulie 1750) – 270 de ani de la moartea compozitorului german;
29. **POPA, Victor Ion** (29 iun. 1895 – 30 mart. 1946) – 125 de ani de la nașterea dramaturgului și prozatorului.

Red.

Singurătatea împlânzită

În această perioadă semnalăm apariția unei lucrări foarte interesante din punct de vedere spiritual, având în vedere faptul că ne aflăm în perioada premergătoare Sărbătorii Învierii Mântuitorului, iar în altă ordine de idei, cartea ne îndeamnă la meditația atât de necesară acum, în aceste zile de izolare fizică. Este vorba de cartea „**Singurătatea împlânzită: reflecții citadine despre Părinții pustiei**”, apărută recent la Editura *Trinitas* a Patriarhiei Române, al cărei autor este lect. univ. dr. **Paul Siladi** de la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Lansarea on-line a avut loc luni, 6 aprilie 2020, începând cu orele 19,00 în sala virtuală „Vasile Petrașcu” a Facultății de Teologie Ortodoxă, găzduită de platforma „Zoom meetings”, manifestare moderată de pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, care a scris *Cuvântul înainte* al cărții.

Noua apariție editorială a fost prezentată de Preasfințitul lect. univ. dr. Benedict Bistrițeanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, pr. conf. univ. dr. Cristian Sonea, prodecanul facultății, și de pr. lect. univ. dr. Liviu Vidican-Manci, directorul Seminarului Teologic Ortodox din Cluj-Napoca.

Doctor în teologie (2011), Paul Siladi este cadru didactic asociat al Facultății de Teologie Ortodoxă Cluj-Napoca, începând cu anul 2014. A urmat studii de teologie și publicistică la Universitatea „Friedrich-Alexander”, Erlangen-Nürnberg. Realizează emisiuni religioase la radio *Renașterea* începând cu anul 2005, iar din 2012 este colaborator al Ziarului *Lumina*, unde publică săptămânal articole pe tema spiritualității părinților deșertului.

În cele peste 360 de pagini ale cărții, după cum înșuși autorul mărturisește, „de această dată, îi propunem cititorului reflecții asupra cuvintelor Părinților, de la avva Teodor de la Ferme și până la avva Nikon, texte ce au fost publicate în forma lor inițială în Ziarul *Lumina*, în perioada mai 2015 – mai 2018”. Astfel, lucrarea de față, prin prezentarea cugetărilor celor 33 de părinți, vine în continuarea celei publicate în anul 2018, **Orașul-deșert. Reflecții citadine despre Părinții pustiei**, care cuprinde comentarii la apoftegmele (maxime) din colecția alfabetică a Patericului egiptean, de la avva Antonie, până la avva Ilie inclusiv.

Lecturând textele propuse de Paul Siladi în prezentul studiu, ne regăsim în fiecare părinte, indiferent că suntem sau nu monahi. Problemele cu care Părinții deșertului s-au confruntat sunt și ale noastre, slăbiciunile lor sunt și slăbiciunile noastre, iar dacă prin viața ascetică au ajuns la un grad de înțelegere înaltă a vieții spirituale, experiența lor ni se comunică, nu o țin doar

pentru ei, fiind conștienți că fiecare chip al lui Dumnezeu poate primi strălucirea dintru început. Autorul ține chiar să accentueze faptul că „nu există separație ontologică între călugări și mireni, nu există o Evanghelie pe care Domnul să le-o fi transmis călugărilor și alta oamenilor de rând. Trupul lui Hristos, Biserica, nu cunoaște astfel de împărțiri”. În acest context, volumul *Singurătatea împlânzită* i se adresează omului contemporan, mirean sau călugăr, care mai caută înțelepciunea din inima pustiei pentru a o cultiva în cea citadină a secolului XXI.

Doresc să închei succinta prezentare adăugând câteva din remarcile făcute de Preasfințitul Benedict în cadrul lansării on-line, cuvinte la care vă îndemn să meditați: „Cine ajunge să nu se mai teamă de singurătate, nu se mai teme de nimic în lumea aceasta. De ce? Pentru că singurătatea este experiența durerii cea mai profundă, de fapt iadul este singurătate. Din acest motiv este nevoie de împlânzire. Aici este vorba de o metodologie hristică, care transformă blestemul în binecuvântare. Blestemul este singurătate, este iadul. Patericul transformă blestemul în binecuvântare, într-un loc al Raiului, iar autorul insistă asupra acestui lucru. [...] Acest exercițiu al singurătății socotesc că aduce cu sine o reconfigurare lăuntrică. De altfel, sper acest lucru, și în ceea ce ne privește pe noi în momentele pe care le trăim. Zic o reconfigurare lăuntrică ca etapă necesară pentru o schimbare a viziunii. Aș zice că această schimbare a viziunii se întâmplă în trei puncte esențiale: primul este însingurarea ca și un exercițiu identitar, adică cine sunt eu?! Al doilea aș zice că este un exercițiu teologic, în sensul de șansă de a te întâlni cu Dumnezeu, pentru că în momentul în care cauți să vezi cine ești tu, deodată cauți să vezi cine este Dumnezeu pentru tine. În al treilea rând, îți aduce o viziune panoramică asupra realității, începi să citești lumea altfel. Te întâlnești cu tine, te întâlnești cu Dumnezeu, și apoi lumea se vede altfel. Deci, a treilea punct este social, adică creația lui Dumnezeu și relațiile tale cu creația și oamenii”.

Cu siguranță că toți cititorii acestei cărți vor găsi în paginile ei soluții practice, simple, profunde, incitante, provocatoare, eficiente la diverse probleme și provocări cotidiene, fapt pentru care recomand lectura-rea acesteia.

Dr. Mihai FLOROAI, Colegiul Tehnologic „Spiru Haret” Piatra-Neamț

Colegiul Tehnologic „Spiru Haret” Piatra-Neamț

Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie

Iunie 2020

1/1907 – d. **Chiriac Nicolau**, la Mănăstirea Neamț (n. 1839, Piatra-Neamț). A luptat pentru introducerea limbii române în locul celei slavone în serviciul divin; pentru organizarea învățământului laic, iar Regele Carol I l-a decorat cu „Steaua României”. A cititorit o nouă școală în satul Vânători-Neamț. (8. 10, 1895) și a pus bazele primei bibliotecii rurale din Județul Neamț (condusă de inimosul Constantin I. Oancea, din 13. 06. 1948 – până la decesul său).

■ 1/1946 – n. **Petruș Andrei**, la Goșmani,

Neamț, profesor, scriitor. Absolvent al Liceului „Petru Rareș” din Piatra-Neamț și al Facultății de Filologie Iași, a predat, până la pensionare, la Liceul din Puiesti, Vaslui. Redactor la mai multe publicații („Visătorii”, „Amurg sentimental”,

Rememorări nemțene

„Dor de dor”). Colaborator la: „Dacia literară”, „Convorbiri literare”, „Cronica”, „Cuvântul adevărului” (Canada). Cărți: „Descântece de inimă rea”, „Floare de jar”, „Flacăra de veghe”, „Cântecul toamnei”, „Mierea din trestii de cuvânt”, „Poeme târzii”, „101 sonete”, „Crepusul de

miere”, „Într-un crâng de neuitări”.

■ 2/1943 – n. **Cezarina-Georgeta Strătilă**, profesoară. Liceul „Calistrat Hoagaș” din Piatra-Neamț și Facultatea de Matematică-Mecanică din Iași. Activitate deosebită ca manager, în administrarea școlii și în organizarea unui număr important de manifestări didactice și științifice (Simpozionul „Ștefan Procopiu”, de ex., de nivel național), multe dintre aceste acțiuni fiind susținute material din fonduri proprii, chiar și după pensionare. De numele său se leagă înființarea Fundației Grup Școlar Chimie și continuarea publicării revistelor școlare, „Anotimpuri” și Anuarul școlii.

■ 7/1925 – n. **Elena Botez-Butnaru**, la Piatra-Neamț, soprană. A fost eleva Sidoniei Hoagaș, a absolvit Academia de Muzică și Artă Dramatică, București, solistă la Opera din București și prim-solistă la Opera din Timișoara, interpretând

Anul omagial al pastorației părinților și copiilor

Pilda părinților în educația copiilor

Având în vedere faptul că anul 2020 a fost declarat de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române drept „Anul omagial al pastorației părinților și copiilor” și „Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români”, mi-am propus să supun spre meditație, problema familiei în educarea copiilor. Cu atât mai mult cu cât, în ultima perioadă, părinții au avut oportunitatea de a sta mai mult timp cu proprii copii, alocându-le o mai mare atenție, mulți chiar descoperindu-le adevăratele abilități și preocupările reale.

Chiar dacă s-au spus și s-au scris multe (de către urechiști sau alfabetizați în domeniu), trebuie să recunoaștem că în educație, cel mai important punct de plecare îl constituie familia, cu toate cele bune și rele ale ei. Familia constituie mediul din care copilul absoarbe primele impresii, sentimente și trăiri. O mare parte dintre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, copilul le dătoază educației primite în familie. Tot familia se preocupă și de dezvoltarea proceselor intelectuale ale

copiilor. Ea le dezvoltă spiritul de observație, creativitatea, memoria și gândirea.

Se recunoaște sau nu, *cei șapte ani de-acasă* lasă urme decisive. Părinții sunt modele pe care copiii, conștient sau inconștient, le văd cu ochii minții și le urmează. În familie se realizează socializarea de bază (primară), aceasta fiind esențială pentru integrarea socială a copiilor. Eșecurile socializării în familie au con-

secințe negative la nivelul comunităților și al societății. În mod normal, socializarea în familie este convergentă cu normele și valorile promovate la nivelul societății. Cu toate acestea există și situații în care socializarea în familie se face în discordanță cu normele și valorile sociale generale. Socializarea în familie se realizează printr-o serie de procese de învățare deoarece familia este o mică societate iar legătura de afecțiune dintre membrii ei este atât de mare, încât ea ajunge să trăiască oarecum ca un organism de sine stătător, cu o personalitate aparte. Totodată această socializare presupune existența mai multor componente: normativă, cognitivă, creativă și psihologică.

Morala familială plămădește începuturile vieții copilului care va intra în școală așa cum a fost format în familie de la primele gesturi, de la primele cuvinte. În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în comunicare și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de lucrurile încredințate. În realizarea acestor sarcini, modelul parental ajută cel mai mult, deoarece părintele constituie un exemplu viu și real pentru propriul copil.

Părinții le expun copiilor ceea ce este bine și ce este rău, ce e drept și ce e nedrept, ce e frumos și ce este urât în comportamente. Aceste noțiuni vor ajuta pe copii să se orienteze în evaluarea comportamentului propriu și al celor din jur. Tot în sens moral, familia îi îndrumă să fie sociabili, buni colegi și prieteni cu ceilalți copii. După cum susține și marele pedagog J. H. Pestalozzi, lumea trebuie să-i fie prezentată copilului așa cum a fost creată de Dumnezeu cu frumusețile ei, nu numai așa cum apare ea plină de fărădelegi, pentru ca pretutindeni copilul să vadă un semn al divinității.

Religiozitatea copilului este determinată în mare parte de mediul familial. Părinților le revine marele rol de a pune temelia formării tinerelor vlăstare pentru viață. „Ținta educației nu este o idee plămădită de mintea omului, nici o imagine psihologică evocată pentru a întâmpina nevoile superstițioase ale societății, ci Dumnezeu cel veșnic și mesajul către lumea Sa”, afirma părintele profesor Constantin Necula. Atitudinea pe care o va avea mai târziu copilul față de aspectele religioase depinde, în cea mai mare măsură, de atitudinea pe care o manifestă părinții față de acestea. De aceea, în familie nu trebuie absolut nimic neglijat din ceea ce ar contribui la plămădirea celor ce vor deveni membrii societății de mâine.

Prof. dr. Mihai FLOROIA

CALENDAR
– iulie 2020

- O** 5. **TĂNASE, Constantin** (5 iul. 1880 – 29 aug. 1945) – 140 ani de la nașterea actorului;
07. **MAHLER, Gustav** (7 iul. 1860 – 18 mai 1911) – 160 de ani de la nașterea compozitorului austriac;
07. **MORUS, Thomas** (7 febr. 1478 – 7 iul. 1535) – 485 de ani de la moartea savantului umanist englez;
10. **ORFF, Carl** (10 iul. 1895 – 29 mart. 1982) – 125 de ani de la nașterea compozitorului german;
10. **PISSARRO, Camille** (10 iul. 1830 – 13 nov. 1903) – 190 de ani de la nașterea pictorului francez;
16. **TĂNASE, Virgil** (16 iul. 1945) – 75 de ani de la nașterea prozatorului, eseistului și traducătorului;
17. **LAURIAN, August Treboniu** (17 iul. 1810 – 25 febr. 1881) – 210 ani de la nașterea istoricului;
18. **SARRAUTE, Nathalie** (18 iul. 1900 – 19 oct. 1999) – 120 de ani de la nașterea scriitoarei franceze;
20. **VALÉRY, Paul** (30 oct. 1871 – 20 iul. 1945) – 75 de ani de la moartea poetului francez;
25. **CANETTI, Elias** (25 iul. 1905 – 14 aug. 1994) – 115 ani de la nașterea scriitorului britanic, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură pe 1981;
29. **VAN GOGH, Vincent** (30 mart. 1853 – 29 iul. 1890) – 130 de ani de la moartea pictorului olandez;
31. **CARAVAGGIO, Michelangelo** (28 sept. 1573 – 31 iul. 1610) – 410 ani de la moartea pictorului italian.

Red.

Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie

Peste 30 de ani, alături de Nicolae Herlea, Dan Iordăchescu, Viorica Cortez. Turnee: Franța, Italia, Germania, Polonia ș. a. Colaborează la Catedra de canto a Liceului de Artă, „Victor Brauner” din Piatra-Neamț.

■ 13/1949 – n. **Eugen Stețcu**, la Roman, poet format în cenaclurile literare „Cezar Petrescu” și „Panait Mușoiu” din orașul natal. Este fiul cunoscutului profesor, istoric și critic literar Neculai Gr. Stețcu. Debut (1996) cu placheta „Mitologii și sentimente”, cu o prefață de Eugen Simion, urmată de „Pe vocala unui zeu”, 2005 și „Pânza mov a obsesiei”, 2012.

■ 14/1918 – n. **Maria Celmare-Nicolau**, la Piatra-Neamț (d. 1998, București), scriitoare. A absolvit Facultatea de Litere și Filozofie, Iași. Profesoară în orașul natal. Cu Har. Mihăilescu

și Dumitru Almaș, scoate Revista „Petrodava”. Conduce Revista „Flori de munte” a elevilor Școlii Normale de Fete. Colaborări: „Zodii de cumpănă” (Freiburg), „Căminul românesc” (Geneva), „Miorița noastră” (New York). Scrieri:

Rememorări nemțene

„Catrinel”, povestiri, 1994; „Poezii patriotice”; „Lumini din suflet”, 1995; „Scrisori în-sângerate”, 1997, toate la Mannheim.

■ 14/1961 – n. **Radu Florescu**, la Sabasa, Borca, Neamț, poet. A absolvit Liceul „Mihail Sadoveanu” din Borca. Debut în Revista „Am-

fitratu” (1982), Membru al U. S. Premiul Colocviilor de Poezie de la Neamț, premiile revistelor: „Convorbiri literare” și „Hyperion”, ale Festivalurilor de Poezie: „Marin Sorescu” și „George Coșbuc” ș. a.

■ 16/1884 – n. **Nicolae I. Dăscălescu**, la Căciulești, Neamț (d. 28. 09. 1969, Piatra-Neamț). general de corp de armată. Absolvent al Școlii de Ofițeri de Artilerie și Geniu, din București și al Școlii Superioare de Război. S-a distins în timpul Primului Război Mondial în luptele de la Slănic-Moldova și Cireșoaia. Participă la Al Doilea Război Mondial pe diferite fronturi.

Constantin TOMȘA

(continuare în pag. 12)

Radu Cristian Macavei: bucuria de a ne descoperi prin artă

Un temperament frenetic și o gesticulație abundentă... traseele tușelor dominate de o fantezie debordantă, se ordonează totuși în jurul unui semn prestabilit sau aleatoriu... Cromatica este vie, solară până la incandescentă, fie glacială și eterică..."

Valentin CIUCĂ (Un secol de arte frumoase în Moldova)

▪ *Ce considerați că ar fi relevant să așteptăm cititorii revistei noastre despre pictorul Radu Cristian Macavei?*

– Sunt atât pictor cât și grafician, sau, cum se spune în ziua de astăzi – artist vizual, membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, profesor de pictură și grafică la Școala Populară de Arte din Piatra Neamț și, în același timp, din anul 2016 sunt coordonatorul acestei școli, care este un departament al Centrului pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare”.

De-a lungul ultimilor 30 de ani de activitate artistică am participat la mai multe expoziții de grup, tabere de creație și simpozioane, și, de asemenea am

realizat nouă expoziții personale, atât în țară cât și în afara granițelor.

În anul 1999 am obținut premiul al II-lea la expoziția „Masks in Venice 2”, din cadrul „Art Addiction Gallery”, Veneția – Italia, iar în anul 1998 – Diploma de excelență la „Annuale Autunnale di Venezia” – Italia.

▪ *Cum vă explicați această apreciere deosebită a lucrărilor Dvs. din partea mediului artistic italian?*

– Expozițiile la care am participat au fost de talie internațională, dar de artă „mică”, adică, lucrări de mici dimensiuni, organizate de o galerie internațională, pe teritoriul italian, respectiv Veneția, ei organizând astfel de expoziții și în alte orașe din lume. Pe atunci, locuind în Grecia mi-a fost mai ușor să îi contactez, mi-au acceptat lucrările și în urma jurizării am obținut acele aprecieri.

Cam atât... nu știu dacă au avut așa un mare impact în mediul artistic italian. Nu aș putea să vă spun. Eu eram în Grecia, unde am locuit din 1991 până în 2006 și unde am avut mai multe expoziții de grup și trei personale.

▪ *În ce mod v-a marcat personalitatea artistică Iașul copilăriei și studenției Dvs.?*

– M-am născut la Iași, în anul 1965. Am început studiul artelor vizuale la vârsta de zece ani, la Liceul de Artă „Octav Băncilă” din Iași, continuând apoi la Academia de Arte „George Enescu” din același oraș, pe care am absolvit-o în anul 1989, la clasa maestrului Dan Hatmanu.

Am avut bucuria, cu toate dificultățile ultimilor ani de comunism de atunci, de a trăi încă în acel Iași cu clădiri și străzi vechi, încărcat de romantism, de parfumul trecutului și de acel „ceva” special, care îl făcea diferit ca oraș, lucru pe care astăzi îl regăsim din ce în ce mai greu. Totodată am avut șansa de a avea ca profesori artiști cunoscuți și adevărați mentori, cărora le rămân profund recunoscător. Toate aceste lucruri împreună au avut un impact major asupra formării mele ca om și ca artist și, cu siguranță, mi-au marcat evoluția ulterioară.

▪ *„Pentru mine pictura înseamnă...”*

– Nu mai înseamnă demult... a devenit... firesc, parte din viața mea, din sufletul meu. Știu că sună puțin a clișeu, dar este un mod de a trăi și, îmi permit să spun asta pentru că am în spate ceva ani de experiență și de conviețuire cu pictura... cu arta.

▪ *Să facem un exercițiu de imaginație și să ne închipuim că nu ați fi putut deveni pictor? Cum v-ați vedea destinul în aceste condiții?*

– Destul de greu de imaginat... pentru că variabilele sunt foarte mari. Să spunem, poate ceva în zona arhitecturii peisajului, a peisagisticii. Mi-au plăcut întotdeauna spațiile largi, luminoase, deschise... natura. Unul dintre locurile mele preferate din Iași, unde îmi petreceam ore în șir, era grădina botanică. În liceu am urmat secția de artă monumentală (fresca, alseco, mozaic etc) avându-l ca profesor pe unul dintre oamenii care mi-au marcat evoluția artistică, domnul Jenő Bartoš... iarăși fiind obligați să accesăm și să decorăm suprafețe mari.

▪ *Care sunt temele cu care ați rezonat în timp? Ați avut perioade în care v-ați pierdut busola?*

– Temele cu care am rezonat dintotdeauna sunt cele mitologice, religioase, cele care transcend realitatea imediată, dar asta nu înseamnă că nu fac periodic exercițiul realismului, realității și naturii, care rămân până la urmă cei mai buni maestri. Nordul rămâne la locul lui, doar numele i se schimbă...

▪ *Când începeți să lucrați la un tablou aveți totul clar în minte sau vă lăsați purtat de inspirație?*

– Uneori mi se întâmplă să „văd” tabloul dinainte, dar niciodată ceea ce iese în final, după ore și ore de muncă, nu este și nu cred că poate fi 100% la fel cu ceea ce mi-am imaginat. Din experiența anilor de lucru, am observat că există o interferență, o graniță foarte greu de descifrat, între ceea ce face artistul cu lucrarea sa și ceea ce lucrarea sa îl provoacă să facă. Aici intervine sinceritatea ta cu tine însuși și puterea de a-ți direcționa lucrarea, nu de a te lăsa direcționat de ea, ci doar inspirat.

▪ *Povestiți-ne câte ceva din culisele proiectului „Babel Multiplicat”, pe care iubitorii de artă tocmai l-au admirat la Galeriile de Artă „Lascăr Vorel”.*

– Proiectul expoziției nu s-a axat de la început în jurul „Babelului”, ideea în sine a apărut pe parcurs și cumva, mi le-a inclus și legat și pe celelalte. Inițial pornisem pe ideea de portaluri, de treceri, temă ce se poate observa în cam toate lucrările mele. Mai târziu, așa cum am spus și la vernisaj, m-am gândit să includ și lucrările altor persoane, pentru a da o altă dimensiune, mai

largă, conceptului expoziției. Astfel le-am invitat pe doamnele Irina Moldovan și Gina Țicală să participe cu lucrările dumnealor. Rezultatul s-a văzut atât pe simeze individual, cât și ca impact general al evenimentului în sine asupra privitorului. Impact reușit, zic eu, cel puțin vizavi de ceea ce mi-am propus, cât și de reacția publicului.

▪ *Conduceți de-o bună bucată de vreme cursurile de pictură din cadrul Centrului pentru Cultură și Arte „Carmen Saeculare”. Ce calități ar*

Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie

(urmăre din pag. 11)

În timpul regimului comunist, a fost arestat și umilit, drept pentru care, după eliberare, când se va încerca reabilitarea sa, va refuza orice onoruri. Funcții: secretar general al Ministerului Apărării, comandant de divizie, de Corp de Armată, de Armată.

■ 17/1825 – n. **Elena Cuza**, la Iași (d. 2. 04. 1909, Piatra-Neamț), „sfânta”, cum o numeau localnicii, soția domnitorului Alexandru Ioan Cuza. După moartea lui Cuza, va fi soră la Spitalul de Copii „Caritatea” din Iași, iar din 1903 se stabilește la Piatra-Neamț. La 24 ianuarie 1909, când se împlinesc 50 de ani de la Unire, a fost vizitată de Nicolae Iorga, iar manifestările dedicate evenimentului s-au desfășurat în fața casei sale.

■ 18/1938 – n. **Paul Findrihan**, la Icușești, Roman (d. 22.07.2004, Piatra-Neamț), profesor, publicist. A absolvit Liceul „Roman-Vodă”, Fa-

cultatea de Filologie-Istorie a Universității București (1960), profesor și director la Săbăoani, Neamț, referent și secretar literar al T. T. din Piatra-Neamț (1966-1998), autor (colab.) al primului corpus de documente privind activitatea T. T.

Rememorări nemțene

(„Remember”, „Breviar” și „TT”). A editat – singur sau în colaborare: Revista „Zigzag” (1984-1989), Caietele-program ale spectacolelor TT. A participat la realizarea unor manifestări cu public, „Antologia Scriitorilor Români Contemporani” și „Colocviile critice”. Colaborări: ziarul

„Ceahlăul”, revistele „Asachi” și „Apostolul”.

■ 20/1938 – n. **Mihai Merticaru**, la Bețești, Rădăuți, Neamț, profesor, poet, publicist, membru al U. S. A absolvit Facultatea de Filologie, Iași. A fost redactor la ziarul „Ceahlăul”. Colaborări: „Convorbiri literare”, „Antiteze”, „Asachi”, „Spirit critic”, „Flacăra” și în reviste didactice. Cărți de poezie: „Vânătoare princiară”, „Catedrala de azur”, „Scriere cuneiformă”, „Întâlnire pe pod”, „Imperiul lupului”, „Împărăția clipei. 333 micropoeme în stil haiku”, „Arca lui Petrarca”, „Împărăția frigului”, „Geometrie lirică. 66 de sonete”, „Umbră păsării, poeme alese”; „Arta euristică, 74 de sonete”, și cărți didactice. („Repere literare și stilistice” ș. a.)

În perioada aceastei de pandemie, cu decizii haotice ale guvernanților, cu profitorii imorali ai nenorocirii noastre (să ne gândim doar la furnizorii echipamentelor de protecție și de substanțe dezinfectante), au existat și persoane devotate și dedicate care și-au pus viața în slujba celorlalți. Este cazul unor tineri minunați, elevi ai Școlii Postliceale Sanitare Piatra-Neamț care au realizat numeroase activități de voluntariat, fie la Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Petrodava” al județului Neamț, fie în spital, fie ajutând acasă persoane vârstnice și singure.

Animați de convingerea că pot veni în ajutorul semenilor, modești și cu dorința de a-și păstra anonimul, ei au făcut binele de dragul binelui, neașteptând lauri sau răsplată. Voi menționa totuși numele câtorva dintre ei: **Florentina Rotaru, Iuliana Gârbuleți, Georgiana Marin, Nela Roban, Ioana Horia, Ana-Maria Amariei Cosma** și alții. Sunt doar câțiva dintre acei tineri inimoși care doresc din toată ființa lor să demonstreze că se poate!

Când jurământul lui Hipocrate a fost uitat (multe halate albe au dat bir cu fugiții!) sau terfelit (nimic fără foloase materiale!), faptele acestor elevi, viitori asistenți medicali, promit să readucă o stare de normalitate în sistem.

Dintre persoanele implicate în astfel de activități și care au acceptat să ne relateze câte ceva din experiența trăită, redau cuvintele elevei **Florentina Rotaru din anul al II-lea de studiu, specializarea asistent medical generalist**: *Ca mai toți copiii, am visat să devin doctor. Însă drumurile vieții m-au purtat pe alte căi și în cele din urmă, am îmbrățișat meseria de cosmetician estetician. Dar undeva, în adâncul sufletului meu, am păstrat vie dorința mea din copilărie și nu mi-am imaginat niciodată că o întâmplare nefericită din familia mea, va avea asupra mea un impact major.*

În urmă cu trei ani, viața mea s-a schimbat radical: tatăl meu s-a îmbolnăvit și în cele din urmă a decedat la spital. Acela a fost momentul de cotitură în viața mea, momentul care m-a făcut să înțeleg că nimic nu este mai important în viață decât să salvezi o viață. Și așa m-am înscris la Școala Postliceală Sanitară din Piatra-Neamț și, ulterior, am început să fac voluntariat la Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Petrodava” al județului Neamț, S.M.U.R.D.

Visul din copilărie a devenit realitate. Îmi doream să ajut oamenii cu tot ceea ce îmi era în putință, așa fi încercat să fac aproape imposibilul ca să le alin suferința. Paramedicii m-au primit cu brațele deschise. Am conștientizat atunci că dragostea față de semeni, dăruirea, implicarea, pasiunea, bunătatea, curajul, profesionalismul sunt calitățile care, îngemănate, aduc speranța de a dăruir viață.

Astfel, am avut primele intervenții. Aproape nu pot descrie în cuvinte încărcătura emoțională a momentului – niciodată nu știi care este situația la fața locului, totul este sub cronometru, orice secundă contează și face diferență dintre viață și moarte. Abia când ne coboram din ambulanță și vedeam care este rea-

litatea, amploarea evenimentului, ne mobilizam exemplar și încercam, uneori peste puterile noastre să salvăm vieți.

Am participat la mai multe intervenții, unele cazuri au fost de-a dreptul dramatice, dar din fericire toți pacienții au fost salvați. Totodată, am învățat că mulțumirea și împlinirea sufletească sunt suficiente în astfel de cazuri.

S.M.U.R.D. înseamnă oamenii alături de care mă simt acasă – paramedici, medici, asistenți și pompieri, care m-au format de-a lungul timpului ca viitor asistent medical, dar și ca om.

Îată ce ne împărtășește **Nela Roban**, elevă în aceeași clasă, care a trăit momente emoționante alături de persoane din Cartierul Precista: *În prima săptămână când a început pandemia mi-a fost teamă. Teama pentru sănătatea familiei mele, a prietenilor mei, chiar și pentru sănătatea mea, având imunitatea scăzută. Frica m-a paralizat... nu știam cum poate fi gestionată, nu știam cum pot face față... Era teama de ceva necunoscut.*

Am realizat apoi că sunt persoane cu mari probleme de sănătate și cei care nu aveau vârsta potrivită pentru a ieși din case ... atunci teama a dispărut. Sunt persoane care au nevoie de ajutor și nu putem sta nepăsători, chiar cu anumite riscuri. Oamenii cu afecțiuni grave sau mai puțin grave au nevoie de medicamente, de hrană și achitarea utilităților.

Pentru rețetele medicale am avut sprijinul medicilor de familie care mi-au trimis prin e-mail tot ce aveam nevoie. Farmaciștii au colaborat și ei; astfel am evitat aglomerația.

Când ajungeam în fața blocului și strigam, ieșeau locatarii în vârstă la geam și salutau... eram bucuroasă că sunt sănătoși și-mi curgeau lacrimile. Cei de la curte stăteau în fața casei și plângeau. Păstram distanța. Încercam să-i încurajez cum puteam mai bine. Nu lăsam să-mi vadă lacrimile mele din spatele măștii. Așezam în fața porților pungile cu cele necesare și strecuram câte ceva dulce pentru a le aduce o bucurie. Pentru unii dintre ei lipsa banilor este o problemă serioasă, dar asta este o altă poveste.

Îmi plac oamenii de calitate, care au ceva de spus, îmi plac îmbrățișările de mulțumire, îmi plac discuțiile și-mi place viața. Îmi este dor de persoanele dragi și de cele pe care le îngrijesc. Nu-mi plac măștile, unii dintre noi le purtam și înainte de pandemie. Chipul omului este cel mai important... poți vedea fericirea, bucuria dar poți vedea și tristețea.

Nu prea îmi plac discuțiile despre ceea ce fac pentru a aduce un strop de fericire celor încercați de suferință. Consider că binele se face în liniște, iar eu sunt fericită!

Poate că exemplele Florentinei și Neli ar trebui să ne dea puțin de gândit și nouă, despre modul în care relaționăm cu semenii noștri.

A consemnat prof. Mihai FLOROAI

Cine salvează o viață, salvează o lume întreagă

Radu Cristian Macavei: bucuria de a ne descoperi prin artă

trebui să aibă o persoană care dorește să urmeze cursurile Dvs.?

– Calități artistice cred că există în fiecare dintre noi. Dar, pentru a începe niște cursuri de pictură, grafică sau altceva din acest domeniu, în primul rând trebuie să te atragă, iar în al doilea rând îți trebuie răbdare și consec-

vență. Toate acestea sunt necesare mai ales pentru început, pentru că pe parcurs vin și celelalte. Mai ales satisfacția de a te descoperi pe tine, care este o calitate a noastră, a tuturor, dar, din păcate, este prea puțin educată și exersată și prin prisma artei.

■ În finalul interviului v-aș invita să vă „lăudați” puțin cu câțiva dintre

discipolii Dvs. care v-au încununat eforturile.

– Ha, ha, ha... eforturile în acest domeniu sunt sarcina pe care ne-o asumăm ca îndrumători. Nu ne așteptăm, prin urmare, la satisfacții imediate, dar ele vin în timp. Personal, pe lângă cele două foste cursante de care am amintit mai sus, am avut bucuria să constat că unii dintre absolvenții

școlii noastre au mers mai departe, ori spre învățământul superior artistic, ori pur și simplu și-au continuat căutările artistice în plan individual. Cred că mai ales de aici vine plenitudinea, că ai putut oferi celorlalți ceva din experiența ta. În rest totul rămâne doar un joc, un joc frumos...

A consemnat Gianina BURUIANĂ

Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie □ Lecția de istorie

21/1949 – n. **Dan Cepoi**, la Târgu-Neamț (d. 2008, Piatra-Neamț), pictor. Absolvent al Facultății de Arte Plastice, Iași. Membru al U. A. P. În paralel cu activitatea didactică la Piatra-Neamț, expune permanent, în cadrul expozițiilor colective, ocazionale sau anuale, și participă la Taberele de pictură: Almaș, Văratec, Durău, Dumbrava. Este prezent în selecțiile Filialei Neamț a U. A. P. pentru expozițiile deschise la Iași (1985), Târgu-Mureș și Piatra-Neamț (1987), București (1986), Biala „Lascăr Vorel”, Piatra-Neamț. Au publicat reproduceri după lucrările sale revistele: „Arta”, „Orizonturi românești”, „Vatra”. Prezent în numeroase colec-

ții particulare din țară și de peste hotare.

■ 27/1951 – n. **Laurențiu Dumitrașcu**, la Moinești, Bacău, arhitect, stabilit cu părinții la Bicaz (1958), apoi în Piatra-Neamț. Absolvent al Institutului de Arhitectură „Ion Mincu”. Mem-

Rememorări nemțene

bru al U. A. P. (1990). Diverse și multiple proiecte de amenajare a unor zone (Bălțătești, Bicaz, C. F. S. Săvinești ș. a.). Lucrări de artă monumentală („Anamorfoze”), lucrări de scenografie (spectacole: la TT, Teatrul Național din Iași, Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani ș. a.), proiecte de

construcții în țară și în străinătate.

■ 28/1912 – n. **Sergiu Celibidache**, la Roman (d. 14. 08. 1996, Neuville, Franța). Muzician, compozitor, membru de onoare al Academiei Române. A absolvit liceul în orașul natal. Se consacră muzicii și pleacă la Berlin unde studiază la Școala de Înalte Studii Muzicale (1936), debutând în 1945 la pupitrul Filarmonicii. Dirijează cu regularitate renumite orchestre simfonice europene; ține cursuri de perfecționare în arta dirijorală la Academia Musicală din Siena (1960-1962), iar mai târziu la Fontainebleau și la München pentru tineri dirijori. Autorul unui „Requiem”, a patru simfonii și al unui Concert pentru pian și orchestră, rămase în cea mai mare parte inedite. A condus Orchestra Filarmonică din Paris (din 1969), director al Filarmonicii din München (din 1979), pe care o va dirija și la Ate-neul Român (1978 și 1990).

ON-LINE sau/și OFF-LINE?

Calamitatea care ne-a bântuit în ultimele luni a fost și o șansă de a medita pe îndelete, printre altele, la viitorul sistemului de învățământ. Din România și de aiurea. Când începi să cugeți la lucrurile astea, îți dai seama că, vrând-nevrând, trebuie să pleci de la niște truisme. Bineînțeles că școala românească e nevoită să se raporteze nu doar la alte moduri de a privi învățământul, nu doar la diferențe de subvenție din PIB-uri, nu doar la tradiții și perspective diferite, ci și la mentalități naționale care se întrebă dacă există o cale de supraviețuire în fața globalismului. Lucruri gingașe. E de privit peste gard și peste munte ca să-ți proiectezi cât de cât viitorul. Bun înțeles că imaginea poate fi nerealistă, dar măcar, ideală sau nu, această pro-

iecție se impune. Am mai comis un truism.

Ce-i de făcut? (Hă, hă, hă!)

Redactorii noștri s-au gândit că n-ar fi rea o anchetă, în care să ne confruntăm truismele noastre cu cele ale vecinilor, mai mult sau mai puțin îndepărtați.

Pe teren lucrurile sunt prea complicate – de la clasă la clasă, de la școală la școală, de la țară la țară – ca să le putem rezolva noi acum, și nici nu vor putea fi trase niște concluzii decente. Dar, cine are urechi de auzit, poate auzi.

Am trimis așadar chestionarul alăturat în cele patru zări (Mulțumiri speciale dlor. prof. Gianina Buruiană și Niculina Niță!), iar concluziile pot fi trase din titlurile textelor, care ne aparțin, dar nu trădează interlocutorul.

1. Cum ați descrie experiența învățării online la nivel personal și la nivelul elevilor dvs.?

2. Ce dificultăți ați întâmpinat? Ați avut și surprize plăcute?

3. Cum apreciați eficiența învățării online comparativ cu cea directă în cazul dvs. și a elevilor dvs.?

4. Cât credeți că va mai rezista sala de clasă tradițională (în fața) asaltului clasei virtuale?

5. În ce mod afectează raportul dintre școală și familie noul tip al relației profesor – elev?

APOSTOLUL

Stimată redacție,

Cu dorința de a reveni pe larg dacă subiectul va continua să fie fierbinte, ca acum, dar mă îndoiesc, îmi îngădui să notez doar câteva observații:

1 – România a mai încercat o repriză de teleșcoală. Experiența a eșuat pentru că:

a – A început de la televiziune, nu de la școală. Trebuia mai întâi să avem un corp mare de dascăli specializați pentru acest tip de învățământ la distanță.

b – S-a pornit fără o direcție larg independentă în cadrul ME, cu personal calificat în sistemul online, fără de programe (curricula – că substantivul latin este la plural) și fără de profesorii și învățătorii menționați la punctul a.

c – A fost gândită ca un auxiliar de lux (și tot ce este auxiliar, la noi) ... în loc să fie adus alături de școala comună, la același nivel de importanță.

d – Se aveau în vedere ba vârfurile, olimpicii, ba cei rămași în urmă, în loc să se adreseze în primul rând majorității elevilor și apoi, separat, celor două categorii, olimpicii și corigenții.

e – Nu era școală interactivă, nepermițând dialogul față în față profesor – elev, ceea ce îi făcea pe elevi să rămână cu nedumeriri eterne și pe dascăli să nu aibă habar cu cine lucrează, aceasta fiind marea vulnerabilitate a sistemului, încă nerezolvată corect nicăieri până acum.

Cum un învățământ interactiv online centralizat, având în vedere numărul enorm de elevi, nu poate exista, un dificil și scump model va trebui de acum înainte inventat, eventual prin arondarea unui număr redus de școli la câte un post local de teleșcoală.

2. – Învățământul online interactiv, odată organizat temeinic, este util în primul rând mediului rural, eliminând și calvarul profesorilor și cel al elevilor navetiști, fiindcă nu se poate generaliza realmente școala

obligatorie fără de un asemenea sistem la sate, având în vedere că și în viitor vom avea o populație importantă acolo.

Dar

3 – cel mai mare și mai distructiv obstacol va fi îndepărtarea elevului de formator, de mentor, de omul calificat și înzestrat cu vocația necesară pentru a modela fiecare subiect uman, ceea ce mi se pare a fi de netrecut, în prezent și în viitorul apropiat și mediu.

În concluzie, sunt de părere că acest tip de școală NU trebuie să opereze integral nici acolo unde nu poate ajunge de obicei dascălul.

Ca unealtă auxiliară de mare valoare – dar asta este o altă problemă – poate fi folosit cu bune rezultate de educatorii din toate școlile țării, de elevi ca și de părinți, după o temeinică și costisitoare pregătire a educatorilor și a populației.

Cu deosebită stimă,
Mihai-Emilian MANCAȘ
Le vendredi, 15 mai, 2020

Nu poți înlocui orele de practică din laborator cu cele din bucătăria familiei

1. Am aplicat toate cunoștințele TIC acumulate pe parcursul activității didactice, dar vă mărturisesc că este foarte greu! Foarte greu pentru simplu motiv că nu am avut manuale în sistem electronic iar teama de a nu greși, de a alege resurse educaționale corecte a fost și rămâne o grijă în plus.

Despre elevii mei, pot spune, că au fost extraordinar de receptivi. Secretul reușitei se datorează

ON-LINE sau/și OFF-LINE? • ON-LINE sau/și OFF-LINE? • ON-LINE sau/și OFF-LINE? •

↑ ncrederii câștigate pe parcursul orelor desfășurate la școală, aplicând mereu principiul respectului reciproc fără bariere în comunicare.

Gestionarea corectă a emoțiilor în timpul orelor, discuțiile libere cu privire la eventualele greșeli și corectarea acestora, fără a se simți umiliți, a fost atutul cu care am reușit să continuăm orele într-un sistem de învățare „necunoscut”- online.

2. Pentru mine, școala de acasă a însemnat o adevărată provocare. În dimineața zilei de 12 martie, *lumea s-a oprit*. Lipsa echipamentelor electronice pentru toți membrii familiei a reprezentat o problemă greu de rezolvat.

A doua zi, dar mai ales în zilele ce au urmat, am descoperit că trebuie să-mi programez activitățile didactice în funcție de soț, de copii și mai ales de conexiunea la internet. Acum planificarea activităților depinde de cursurile online ale copiilor la facultate etc, toți în slujba unui singur laptop și a conexiunii acestuia la internet, care ne-a dat mari bătăi de cap.

3. Școala online nu va putea continua pe termen lung, poate fi aplicată doar pentru situații excepționale. Nu putem vorbi de un proces de învățare eficient. Fiecare dintre noi am participat la cursuri în sistem online și putem să ne exprimăm un punct de vedere autorizat: învață doar cine poate și are posibilitate, cine vrea și când vrea, fără a putea interveni în procesul de învățare.

Astăzi pot spune că m-am adaptat situației de urgență, elevii reușesc cu greu să înlocuiască orele de practică din laborator, cu cele din bucătăria familiei. Sincer am observat „umbra” membrilor familiei care participă la lecții alături de copiii lor, dar și elevi care s-au alăturat lecției în timp ce se deplasau cu căruța spre pădure!

4. Cât va rezista sala de clasă tradițională, atât vom rezista ca națiune! Profesorul nu poate fi înlocuit cu nimic. Cu un ecran și o lecție transmisă video nu putem încărcă informația cu nuanțele ei, cu emoția, empatia și energia pe care le transmite profesorul în sala de clasă.

Maria AMARIEI,

*profesor de instruire practică la Liceul tehnologic „Dimitrie Leonida”,
Piatra-Neamț*
07.05.2020

Învățământul la distanță, un fenomen nou pentru școlile elementare

1. În Islanda elevii sunt extrem de pricepuți la tehnologie și computere și au fost foarte rapizi în inițierea pe platforma google-meet. Acei elevi care au avut dificultăți, au primit asistență din partea consiliului școlar și a colegilor lor. Toți au ajutat, iar prezența online a fost foarte bună, aproape excepțional, unii nu au fost prezenți în fața ecranului. Munca în învățământ la distanță este un fenomen nou pentru noi, profesorii din școlile elementare de aici din țară, deoarece suntem obișnuiți să avem elevii în jurul nostru. Ceea ce ne-a făcut să suferim, atât pe mine cât și pe elevi a fost lipsa întâlnirii directe. Acum, la noi, școala a reînceput, dar primele două zile au fost pentru noi, profesori și elevi, ca la începutul anului școlar, când toată lumea are multe de discutat și se privesc îndelung unii pe alții.

2. Ceea ce m-a surprins cel mai neplăcut, a fost că mulți elevi aveau dispozitivele (laptopuri, telefoane) descărcate, când trebuiau să înceapă lecțiile; alții pierdeau conexiunea, după care reușeau din nou să se conecteze. Astfel, de multe ori se ratau dezbaterile și am fost nevoită să repet lecțiile. Ceea ce mi s-a părut cel mai dificil, ca profesor de științe naturale, a fost faptul că nu am putut să transmit aspecte practice.

3. Ceea ce a fost minunat, a fost că elevii care deranjau și întrerupeau lecțiile, au reușit până la urmă să păstreze tăcerea. Copiii care au fost conștiincioși și muncitori au reușit să se bucure de această experiență online, și înțelegerea sarcinilor a fost exemplară. De asemenea, unii elevi cu diverse anomalii, cum ar fi ADHD, au reușit să se concentreze mai bine decât de obicei, deoarece educația la distanță a fost

numai de la 9 dimineața până la 11:15, în fiecare săptămână, și acest program mai scurt este mai adecvat pentru aceștia, comparativ cu programul tradițional de la 8 dimineața la 15.

4. Noi, profesorii, nu trebuie să ne facem griji pentru preluarea ștafetei în viitor de către învățământul la distanță. Cel mult, acesta ar putea fi în tandem cu învățământul tradițional. Pentru că individul este un membru al societății și vrea să se bucure de solidaritate cu mediul extern. Totuși, ar fi de preferat să pregătim elevii din școlile elementare pentru faptul că în colegii și universități există o mulțime de metode de lucru independent și de învățare la distanță.

Árný Jóna STEFÁNSDÓTTIR,

profesor de științe naturale la Kópavogsskóli, Reykjavík (Islanda)
10.05.2020

Elevii care erau conștiincioși înainte sunt și acum

1. Pentru mine, la început a fost destul de stresant, dar pentru că m-am străduit să îmi apropiez elevii întotdeauna, pe majoritatea dintre ei îi aveam ca prieteni pe facebook. Problema era crearea unor clase virtuale pornind de la conexiunile de pe facebook, pentru că această platformă este foarte accesibilă, atât de pe calculatorul fix cât și de pe laptop sau tabletă dar și de pe smartphone. De asemenea nu este obligatoriu ca elevii să fie conectați la internet permanent, ei pot intra atunci când au acces la internet și găsesc lecțiile postate și comentariile pe pagina facebook a grupului.

Provocarea a fost dată de faptul că elevii nu au numele întreg pe contul de pe facebook și a fost necesar să îi identific și apoi am creat grupurile claselor.

Fiecare clasă are o programă diferită, norocul meu este că am în total 5 clase, deci a fost necesar să creez 5 grupuri. Din acel moment greul a trecut. Pornind de la grupul clasei am creat și grupuri de messenger pe care am realizat apeluri de grup, astfel încât ne-am întâlnit în clasa virtuală, programul și conținutul lecțiilor fiind postat pe pagina clasei. În timpul apelurilor de grup explic, discutăm, verificăm temele făcute și exercițiile rezolvate și uneori elevii îmi arată și activitățile practice pe care le realizează pentru că telefonul mobil permite o anumită libertate de mișcare. Elevilor le face plăcere să se întâlnească și să discutăm online. Nu mai poate fi vorba de coerciție, lucrează pentru că le-am promis că voi ține cont la note și de activitatea lor din această perioadă, dar cei care erau conștiincioși înainte sunt și acum.

2. Dificultățile țin de faptul că trebuie să prelucrez conținuturile astfel încât să fie accesibile elevilor în noul mod de lucru. Surprizele plăcute le-am avut legat de activitatea practică individuală a elevilor. Mulți dintre ei au folosit timpul liber pentru a se implica în activități productive în gospodăria proprie.

3. În absența unor condiții coercitive cred că cei care se implică în acest tip de învățare au un interes mai bun și o motivație intrinsecă a învățării, deci eficiența este mai bună la ei. Elevii care nu se implică, deși nu le lipsesc mijloacele de comunicare și se mulțumesc să participe la lecții doar pentru a socializa cu colegii au o motivație mai scăzută pentru învățare, dar și pentru ei există posibilitatea de adresare directă în timpul ședințelor de tip apel de grup pe messenger.

4. Sala de clasă tradițională poate fi înlocuită cu cea virtuală pe măsură ce tehnologia comunicării se va dezvolta.

Eleonora BUDUR,

*profesor de discipline tehnice la Colegiul Național
„Gheorghe Cartianu”, Piatra-Neamț*
05.05.2020

ON-LINE sau/și OFF-LINE? • ON-LINE sau/și OFF-LINE? • ON-LINE sau/și OFF-LINE? •

În momente dificile, toți avem de învățat unii de la alții, avem nevoie de comunicare și trebuie să fim înconjurați de oameni

1.

Trăim într-o lume foarte dificilă la momentul de față, forțați fiind de noul „învățat online”.

„Școala de Pian Nite” (Nite Piano School) din Glasgow, Marea Britanie a fost fondată de mine în anul 2017, pentru elevi care studiază pianul after-school.

Școala noastră de pian ajută copiii nu doar din punct de vedere artistic. Bineînțeles profesorii noștri îi ajută pe copii să învețe frumoasa artă a cântatului la pian, dar încearcă să îi ajute pe copii pe mult mai multe planuri. Elevii noștri participă la concursuri, concerte, diferite prezentări artistice, se pregătesc pentru examene însă ceea ce este foarte important la școala noastră de pian este ca fiecare copil (unii copii sunt înregistrați de la 4 ani) să primească de la noi nu doar o „lecție de pian” ci și o „lecție pentru VIAȚĂ”. La școala noastră de pian, atât profesorii cât și elevii sunt ghidați de valorile foarte importante pe care le prezentăm în tot ceea ce facem: Respect, Generozitate, Angajament, Entuziasm, Responsabilitate, Politețe, Aprecieri pentru ceilalți, Încredere în sine și Onestitate.

Din păcate, experiența mea din ultimele 8 săptămâni este foarte negativă pentru orele de pian online. Tot ceea ce am încercat să clădim în ultimii 4 ani nu poate continua din păcate când orele de pian sunt înlocuite de noul sistem online. Copiii își pierd foarte ușor atenția, felul nostru în care primeam politicos un copil la ore și rugam politicos să se prezinte cu toate cărțile, caietele, să arate prezentabili (chiar la 4-5 ani), se pierde total când orele se petrec online. Se pierde foarte mult în sistemul online: unii copii chiar nu mai sunt entuziasmați, politețea se pierde pentru că ecranul devine un fel de barieră și cei mici nu prea mai diferențiază profesorul de pe ecran de prietenul de pe ecran, aprecierea pentru ceilalți nu mai poate exista, și celelalte valori chiar nu mai pot fi atinse. Lista, din păcate, poate continua...

2. M-as bucura mult să pot începe cu „surprizele plăcute”! Eu tot timpul sunt de părere că important este să prezinți ceea ce e pozitiv la început, și mai apoi să prezinți ceea ce este negativ.

Însă, din păcate, sunt extraordinar de multe dificultăți aici.

Începând de la faptul că punctualitatea nu mai este ca înainte, lista continuă. În Marea Britanie, să fii punctual este ceva ce trebuie să ai insuflat de la o vârstă foarte fragedă. Foarte mulți din copiii care vin la pian la noi (și mă refer la copiii de 5-6 ani chiar), vin la ore cu ceasuri foarte sofisticate. Acești copii nu întârzie nu doar la ora de pian, dar nu întârzie nici la celelalte activități pe care le desfășoară. La pian însă nu au voie să țină nimic pe încheietura mâinii, pentru că este foarte important pentru lejeritatea mâinii să simtă ambele încheieturi relaxate, și fără accesorii extra. Nu există un singur copil care să se prezinte la ore fără ceas. Și foarte rar se întâmplă ca orele să înceapă târziu. Dacă vreodată întârzi eu (ceea ce se întâmplă probabil maximum 2-3 ori pe an – și vorbesc de întârziat 2-3 minute, nu mai mult!) este o situație foarte neobișnuită. Astfel că – punctualitatea cu orele online întâmpină foarte multe dificultăți! Legat de conexiune, părinții de multe ori nu reușesc să adapteze volumul la laptop, se pierde foarte mult timp încercând să se găsească cel mai bun unghi pentru a fixa tableta/telefonul/laptopul. Câteodată se descarcă bateria, sau nu ajunge firul la priză. Pianul fiind fixat (și foarte greu!) trebuie găsit un prelungitor. Copilul, în tot timpul acesta stă pe scaun uitându-se în zadar la tot ce se întâmplă în jurul lui, când el vroia să cânte piesa la pian. Mai rămân 5-10 minute din oră (orele sunt de 30’ pentru fiecare copil – ore individuale) când profesorul trebuie să încerce să treacă puțin la piesa următoare, pentru a-i da copilului ceva de studiat pentru ora următoare.

O altă dificultate este că nu mai poți ca profesor să cânti expresiv în același timp la pian cu copilul care se prezintă la oră. Expresivitatea este ceva ce noi ca profesori încercăm să îi ajutăm pe copii să învețe de la o vârstă fragedă. Cum vorbesc copiii, cum ne salutăm în momentul când intră la ore, cum poartă dialogul între ei în timp ce noi vorbim cu părinții ceva important între ore, cum se exprimă, cum își transmit acești copii ideile prin intermediul pieselor muzicale, aceasta este o artă care se pierde total când orele sunt online. Este foarte dificil. Unii copii întâmpină mari probleme ritmice, și sigurul mod prin care pot fi ajutați este să cânti în același timp

cu ei. Altfel, progresul unui copil care are probleme ritmice este încetinit considerabil.

Încă o dificultate este faptul că unii copii studiază acasă pe pian electric, cu tușeul nu tocmai bun. Astfel, prezentându-se la orele noastre de la școală, acești copii ar fi avut șansa să își mențină tehnica pianistică necesară de care ar avea nevoie la examene sau concerte. Studiind acum numai pe pianul lor electric de acasă, tehnica devine din ce în ce mai superficială și în momentul în care vor încerca să cânte pe un pian de concert, vor întâmpina foarte, foarte mari dificultăți.

Am observat chiar că unii copii chiar și-au pierdut entuziasmul pentru orele de pian. Ceea ce în mod normal ar fi trebuit să devină o experiență deosebit de frumoasă pentru acești copii, a devenit ceva monoton unde săptămână de săptămână copilul vede aceeași figură pe ecran și aude același sunet prin microfon. În felul acesta copilul nu se mai concentrează pentru că nu mai simte aceeași căldură și nu mai răspunde atât de entuziasmat la diversele exerciții, pentru că vocea noastră prin microfon este schimbată și indiferent cât de mult încerci ca profesor să zâmbesti, să emani energie pozitivă și să fii optimist că vei reuși să îi atragi atenția copilului pe întreaga durată a orei de pian, tot timpul există anumite momente în care copilul este distras și se întrerupe procesul de învățare. Noi, profesorii, tot timpul urmăream să îi provocăm pe copii să învețe noi piese prin jocuri noi de gândire, diverse figuri ritmice, exista la ora de pian un dialog și o plăcere mutuală de a rezolva unele ritmuri schimbate iar copiii sută la sută se concentrau și reușeau să ajungă la un nivel mai ridicat într-un ritm alert. Orele online sterg foarte mult din aceste experiențe.

Ceea ce este foarte, foarte trist este faptul că prin anularea concertelor și a evenimentelor unde copiii aveau șansa să se asculte unii pe alții cântând la pian, unii cântau chiar duete cu prietenii de-ai lor, s-a pierdut total acea foarte importantă artă de a aprecia pe ceilalți. Învățăm copiii să se implice afectiv în tot ceea ce facem împreună. Toți elevii noștri înțeleg imediat cât de important este să ureze succes celor care participă la un eveniment, să asculte când un coleg de-al lor cântă (piese chiar foarte lungi), să nu vorbească în timpul acela, să aplaude la final, să felicite zâmbind pe cei care au cântat, și să își dorească să muncească la fel de mult ca cei care au rezultate bune, nu să îi invidieze.

Pentru mine asta este cel mai trist. Nu mai există nimic din ceea ce am încercat noi să clădim din punctul acesta de vedere.

3. În cazul nostru, copiii care învață să cânte la pian online sunt limitați la învățatul notelor și a teoriei muzicale. Din punctul acesta de vedere copiii pot totuși progresa într-un fel – până la un anumit nivel. Se poate lucra la ritm, la învățarea noțiunilor muzicale, la partea teoretică, poate fi provocat copilul spre studiul istoriei muzicii (nu este timp tot timpul la orele de pian să se discute și partea aceasta), deci ar fi unele plusuri din acest punct de vedere. Dar, acesta este un punct pozitiv doar pentru copiii care sunt ajutați de părinți (sau au părinți care sunt profesori de muzică), pentru că este imposibil pentru copiii de vârstă fragedă să poată avea o asemenea concentrare și să își facă singuri cercetarea pe aceste teme! Copiii de vârstă fragedă își doresc să cânte la pian, nu să analizeze lucrări avansate pe teme de istoria muzicii!

4. Eu cred că nu există nimic care să poată înlocui sala de clasă tradițională.

Virtual se poate învăța, este chiar foarte bine să avem cu toții acces la ceea ce platforma online ne oferă, dar suntem toți oameni și cu toții avem nevoie de comunicare și trebuie să fim înconjurați de oameni. Învățarea în mod tradițional este ceva ce trebuie continuat și apreciat chiar mai mult în viitor decât am făcut-o până acum.

5. Relația dintre Nite Piano School și familiile elevilor noștri s-a schimbat considerabil în această perioadă. Toți profesorii noștri au fost nevoiți să apeleze încontinuu la părinți pentru a-i ajuta pe copii să se conecteze la diversele rețele de comunicare pe care le-am folosit: Microsoft Teams, Zoom, Skype, Whatsapp. În ultimele 8 săptămâni pot să spun că am depus de cel puțin 3-4 ori mai mult efort pentru a reuși să continuăm orele online decât am fi depus în cazul în care orele ar fi decurs normal. Am foarte mult respect, apreciere și mulțumiri pentru toți profesorii noștri care au muncit enorm de mult și au fost extrem de flexibili și calmi în această perioadă foarte dificilă pentru noi toți.

Relația dintre profesori și părinți s-a schimbat într-un mod pozitiv, am observat că părinții au început să aprecieze mult mai mult ceea ce noi încercăm să-i învățăm pe copii și asta m-a bucurat. Cu toții avem de învățat unii de la alții în momente dificile. Este important ca părinții să înțeleagă cât este de dificil câteodată ca un copil să progreseze, și câtă muncă este depusă de un profesor pentru a-l ajuta pe acel copil, câtă nevoie este de calm și înțelegere din partea profesorului și în această perioadă chiar am simțit că profesorii au fost admirați pentru munca depusă.

Ancuța NITE-DOYLE,

Director Nite Piano School Glasgow, Marea Britanie

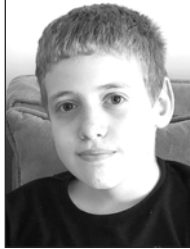
Audiatur et altera pars: Liran Bitel

Interessantă și binevenită inițiativa redacției revistei „Apostolul” de a realiza un sondaj pe tema învățământului la distanță. Singura critică ar fi aceea că nu s-a pus problema ascultării și a celorlalte părți, „audiatur et altera pars”, pentru ca imaginea să fie completă.

Pentru că nu sunt profesor și nici nu am printre prietenii mei de aici din Israel profesori, mi-am propus să împlinesc eu imaginea cu ajutorul unuia dintre nepoții mei, elev în clasa VII-a, într-o clasă specială de matematică din orașul Așdod. M-am amuzat și am păs-trat chestionarul (cam) așa cum l-am primit.

Etgard BITEL, scriitor

1. Deși Israelul este recunoscut pentru tehnica sa modernă de întreținere a relațiilor, de data aceasta Ministerul Învățământului nu a reușit la început să realizeze interacțiunea între profesor și elevi. Cele 24 de studiouri pe care le anunșase nu au funcționat și totul a fost o catastrofă. După ce s-a apelat la aplicația Zoom situația s-a îmbunătățit, dar și acum s-a pus problema participării pentru că au fost situații când într-o familie erau mai mulți copii și un singur calculator.

2. Au fost dificultăți de conectare la Zoom care nu a funcționat întotdeauna. Surprizele plăcute au fost că mi-am putut revedea o parte din colegi și profesori cel puțin virtual.

3. În sistemul învățării online eficiența este mult scăzută pentru că nu există controlul profesorului și, de asemenea există problema că atunci când nu ai înțeles ceva nu poți ridica mâna să ceri explicații. Trebuie să scrii mesaj și profesorul îți va răspunde cu întârziere. Este aproape obligatoriu să ai lângă tine unul din părinți care să te ajute.

4. Sala de clasă tradițională va rezista încă foarte mulți ani pentru că relația directă între profesor și elev nu va putea fi înlocuită. Poate peste 50 de ani se va încerca înlocuirea clasei tradiționale cu clasa virtuală.

5. Relația virtuală nu va putea înlocui niciodată relația directă. La noi se practică întâlnirile profesor – elev – părinte și la aceste întâlniri poți afla multe despre tine, iar părinții pot pune întrebări altfel decât le-ar pune virtual.

Liran BITEL – clasa VII-a, Așdod, Israel

Cred mai mult în eficiența clasei tradiționale

1. După părerea mea lucrurile merg destul de bine cu învățarea online. Școala noastră era deja destul de bine echipată cu instrumente și tehnologii online, așa că aveam toate conturile google unde se pot împărtăși diferite lucruri cu elevii și, de asemenea, putem face lecții online cu ușurință prin intermediul lor. În general, mi se pare mai ușor să predau istoria în acest fel (pregătesc foile de lucru ale elevilor, cu link-uri pentru videoclipuri) decât limbile străine. Limbile străine necesită mai multe lecții online, deoarece elevii au nevoie de mai multe explicații. La istorie pot studia singuri din materialele postate de mine și apoi discutăm online.

2. Aș spune că majoritatea elevilor lucrează bine și sunt destul de activi, am avut probleme doar cu puțini dintre ei, care nu vor să muncească.

3. Desigur, învățarea directă este mai eficientă, există interacțiune, elevii pot întreba direct ce neclarități au. În predarea limbilor străine este foarte important să poți vorbi direct și să exersezi pronunția.

4. Cred că învățământul tradițional va rezista din motivul menționat mai sus, clasa tradițională este mai eficientă. Depinde foarte mult de disciplina predată, dar cred că la majoritatea materiilor explicația directă a profesorului este foarte importantă. Dar există și abilități pe care elevii nu le pot învăța de acasă, cum ar fi cele sociale.

*Dagmar BLAHETOVA,
profesor la „1st International School of Ostrava”, Ostrava, Cehia
06.05.2020*

După două luni de învățare on-line, receptivitatea e în scădere

1. Învățarea digitală, obligatorie în ultima vreme, este o provocare pentru toată lumea, deoarece ne confruntăm cu o situație nemai-întâlnită. Învățarea on-line făcea parte și până acum din activitatea didactică, însă mutarea acestuia exclusiv în spațiu virtual a produs multe transformări, mai ales în ce privește relația profesor-elev. Nu a fost ușor să ne obișnuim cu această schimbare de paradigmă. Toți eram familiarizați cu tehnologizarea educației, dar nu ne-am gândit nicio clipă că relaționarea cu elevii se va face doar prin intermediul platformelor de învățare. Până la desfășurarea obligatorie a școlii în spațiu virtual, am utilizat rețelele de mesagerie vocală (facebook, whatsapp) pentru a ține legătura cu elevii, însă acum folosim cu lejeritate platformele integrate de învățare (Classroom, Zoom, Teams etc). La început, am avut impresia că elevilor chiar le-a surâs ideea de a face școală de acasă, folosind tehnologia de care erau atașați și pe care credeau că o stăpânesc foarte bine. Dacă inițial li s-a părut interesant, inedit, majoritatea au reușit să intre pe platforme destul de repede, poate și motivați de obținerea notelor pentru încheierea mediilor, acum, după două luni de învățare on-line, constat o receptivitate în scădere, unii dintre ei declarându-se chiar surmenați.

2. Evident că situația creată de noul context ne-a pus în dificultate. Toți am pretins un cadru legislativ în baza căruia să ne desfășurăm activitatea on-line, toți am constatat lipsa mijloacelor tehnice pentru o educație virtuală eficientă precum și necesitatea pregătirii corpului profesoral în acest sens, dar ne-am descurcat. Mai întâi, am identificat elevii care nu dețin dispozitive pentru a participa la învățarea on-line și am găsit metode prin care să continuăm învățarea (crearea de grupuri pe rețele gratuite de mesagerie, facebook, whatsapp). Apoi, în cazul elevilor cu acces la tehnologie, am constatat limitele lecțiilor ținute în clase virtuale. Elevii intră pe platformă, dar au camera și microfonul oprite pe tot parcursul sesiunii, rezolvă în cea mai mare parte doar sarcinile disciplinelor de examen, altceva pare să nu-i intereseze și e destul de greu să creezi o comunicare eficientă în spațiu virtual. Surprizele plăcute vin atunci când constat că elevii se susțin în rezolvarea sarcinilor și când observ că și elevii timizi dintr-o clasă nu ezită să-mi adreseze întrebări, în comentarii, pentru a-și clarifica anumite noțiuni.

3. Este clar că învățarea on-line are avantajele ei, însă nu mă situez în categoria entuziaștilor care vorbesc deja de „școala viitorului” desfășurată doar în spațiu virtual. Școala digitală presupune alt tip de relații umane, alte metode pentru a accede la cunoaștere, iar învățarea este, după cum știe toată lumea, și un proces social, nu doar intelectual. E adevărat că spațiul virtual generează cunoaștere, dar, din păcate, poate să și compromită anumite valori. Școala virtuală aduce multe beneficii: elevul primește sarcini adaptate nevoilor și nivelului său de pregătire, obține feedback standardizat, personalizat, învață într-un ritm propriu, iar profesorul are la îndemână toate resursele Internetului, însă învățarea on-line nu este eficientă dacă se reduce la lejeritatea cu care ne mișcăm în spațiul virtual, ci dacă este fundamentată pe un cadru legislativ cuprinzător care să ofere o direcție clară, relevanță și consistență acestui demers formativ. Până atunci, e bine ca școala on-line să continue alături de învățarea clasică, deoarece nu pot să-mi imaginez o școală doar cu profesori virtuali sau, mai ciudat, cu holograme ale acestora.

4. E clar că nu ne putem imagina viața fără tehnologie, chiar a devenit aproape imposibil să ne facem lecțiile fără acces la Internet, dar se cuvine să-l exploatăm și să-l explorăm cu măsură în activitatea didactică. Trebuie să-i conștientizăm pe elevi că e important să comunicăm cu sau prin calculator, dar și cu cei din preajma noastră. Să adoptăm o atitudine optimistă față de tehnologizarea educației, dar să păstrăm valorile sănătoase ale educației clasice, formându-le elevilor abilitățile necesare pentru a explora cu discernământ spațiul virtual insuficient normat.

*Paraschiva BUCIUMANU,
profesor de limba și literatura română la Colegiul Tehnic
„Miron Costin”, Roman
11.05.2020*

O surpriză: eficiența neașteptată a lecțiilor din mediul online

1. Experiența învățării online este cu siguranță o dovadă a avansului tehnologic și a nivelului de adaptabilitate pe care l-am atins la nivel global. Acum nici 20 de ani nu am fi putut beneficia de o alternativă atât de elegantă și eficientă în față unui scenariu precum cel din prezent.

2. Dificultățile inițiale au fost legate de scepticismul unor părinți în legătură cu eficiența și rostul orelor online. Trebuie să specific faptul că în cazul meu este vorba de lecții de pian individuale. O altă provocare a fost să gândesc un concept de lecție care să înlocuiască elementele de necesitate prezența mea fizică (improviția la patru mâini cu elevii, faptul că nu aveam partitura elevilor în fața ochilor, respectiv imposibilitatea de a face notițe în acea partitură). Au mai fost și câteva dificultăți tehnice, dar nu destul de semnificative încât să încurce desfășurarea normală a lecțiilor.

O surpriză plăcută a fost să constat cât de mulți elevi au îmbrățișat această formă de predare într-un timp atât de scurt și cât de repede au perceput-o ca fiind o lecție normală de pian. O altă surpriză a fost eficiența neașteptată a acestor lecții din mediul online, de îndată ce am reușit prin anumite artificii să compensez elementele care în mod normal îmi necesitau prezența lângă elev.

3. Deși sunt per total foarte încântat de această soluție a învățării online, sunt totuși de părere că învățământul convențional rămâne drumul de urmat. Deși am reușit în mare măsură să adaptez conținutul lecțiilor mele încât experiența online să devină cât mai apropiată de cea a unui curs obișnuit, cred că unele lucruri sunt de neînlocuit. Spre exemplu, un deficit al educației online mi se pare lipsa prezenței fizice a pedagogului, care prin prestanța să îi insuflă elevului un tip de inspirație care nu poate fi obținută prin bariera ecranului.

4. Următoarele argumente îmi oferă certitudinea că sala de clasă tradițională va supraviețui fără probleme acestei „probe de foc”. În primul rând, dimensiunea socială a școlii implică interacțiunea copiilor de aceeași vârstă care fac schimb de idei, experiențe și se motivează direct sau indirect unul pe celălalt să învețe. Aceste aspecte esențiale în dezvoltarea copiilor și adolescenților pot fi cu greu concretizate în cadrul învățării virtuale. Un alt argument, valabil mai ales în cazul claselor mici, constă într-unul din rolurile fundamentale ale instituției școlare, cel de a se ocupa de elevi și de a le oferi educația necesară, în timp ce părinții sunt la locul de muncă. Într-un final, școlile dispun de anumite dotări precum laboratoare de informatică, fizică și chimie sau săli de sport, la care elevii nu ar putea avea acces prin această formă de învățământ online.

*Paul-Antoni BURUIANĂ,
profesor pian la Schola Musicae, München (Germania)
05.05. 2020*

Cei mai mulți dintre profesori și elevi vor la școală

1. O experiență nedorită, de criză, de supraviețuire. Nu am agreat-o foarte mult, eu fiind adeptul „descoperirii socratice”, a dialogului, a înțelegerii, a scrierii... Nu le poți obține pe Zoom. Învățarea prin descoperire este deosebită, dar cu sprijinul dascălului. Și elevii mei, cei mai mulți, au simțit la fel.

2. Majoritatea elevilor noștri au avut mijloace tehnologice, dar au fost și câțiva care nu și-au permis și, din păcate, nu prea am avut cum să-i ajutăm. Localitatea și zona suferă și școala odată cu ele. Am primit materiale care au demonstrat că în cazul unor teme s-a făcut cercetare temeinică.

3. Eficiența a fost mai redusă, dar acest fel de învățare a fost necesar și util. Materialele pe care mulți dascăli acum le-au descoperit, le-am folosit înainte de pandemie, dar ca sprijin, nu ca esență.

4. Consider că va rezista, are câteva mii de ani de „rezistență”. Cei mai mulți dintre profesori și elevi vor la școală, vor în clasă și asta nu doar pentru socializare.

5. Se pierde din apropierea profesor-părinte. Dar și din apropierea părinte-elev, exemplul unor mame care se plâneau de felul: „M-am săturat de ei, m-am săturat să tot învăț cu ei. Mai luați-i la școală...”

*Daniel DIEACONU,
Prof. Școala Generală Grințieș, Neamț*

Ferească-mă Dumnezeu de coafeze și frizeri calificați online!

1. O experiență care s-a lăsat în capul meu cu controverse, neliniște, agitație și multă, multă muncă!

Să vă descriu programul meu zilnic? De la 8 la 13 dactilografiat pe calculator lecții, fișe, aplicații, și alte materiale utile elevilor. Nu pot să spun că nu aveam materiale ajutoare dinainte, dar conceperea unei lecții mi-a luat extrem de mult timp! Nu pentru că nu am dexteritatea dactilografierii, ci pentru că, am dorit lecții bine explicate. Și „colorate”, și interactive, și organizate, și cu multe, enorm de multe explicații pe care în clasă le dădeam elevilor verbal. Acum, lecția trimisă elevilor trebuie să cuprindă tot ceea ce e necesar pentru a avea certitudinea că ei pricep ceva din ceea ce scrii tu acolo! Elevii copiază, copiază și iar copiază de pe un ecran (bine că nu mai suntem lângă ei!) și nu știm dacă mințile lor nu e în altă parte, desigur, la lucruri minunate.

Cu tot efortul meu, temele trimise de elevi ca răspuns al învățării, nu au fost întotdeauna bine întocmite. Le-au făcut în grabă, doar pentru a se achita de o obligație! Mai mult de atât, au ajuns la mine cu întârziere. Degeaba le-am fixat termen de trimitere pe platformă! Ei au trimis tot când au vrut ei, justificându-și întârzierile cu cele mai neplauzibile scuze, uneori duse până la ridicol! Și asta nu e tot, am constatat acum, când nu-i mai văd, dar și atunci când erau în fața mea, că ne consideră bătrâni, fără nici o cunoștință într-ale informaticii și comunicării, poate prea ramoliți să facem față „experienței și istețimii” cu care se mândresc la tot pasul.

2. Surprizele plăcute au fost legate de faptul că majoritatea elevilor a reușit să descopere tainele unei platforme educaționale!

Dar surprizele neplăcute au și venit imediat, în special, de la cei mari în an! Uitaseră parola de acces! Ajută-i, vorbește cu administratorul platformei, schimbă, drege, agită-te!

Cei mai mici, se pare că au fost mai atenți și mai grijulii!

3. Dacă în primele zile de folosire a platformei educaționale, am sesizat că prea puțini elevi îndrăznesc să se implice în această învățare, cu trecerea săptămânilor, ca urmare a repetatelor mele mesaje, traficul s-a îmbunătățit! Sunt convinsă, cu excepția cazurilor de elevi care nu dispun de cele necesare, că toți elevii au descărcat lecțiile. Poate în proporție de 70%, le-au și scris, asta după cât îi cunosc (din clasă!!!). Dar asta nu înseamnă că le-au și învățat! Disciplina pe care o predau – contabilitatea – are puternic caracter aplicativ! Nu primează teoria ci practica! Și am dorit în permanență să formez mai degrabă deprinderi și priceperi de lucru decât capacități de însușire a teoriei fără suport practic. Mă gândesc la colegii mei care îi învăț pe elevi o meserie! Ferească-mă cel de sus de coafeze și frizeri proaspăt scoși dintr-un învățământ online! Și de fapt, toate meseriile se învață practicând în permanență, alături de maestru, adică noi, profesorii! Și mai sunt multe de spus aici! Nici pe vremea offline-ului, nu se punea prea mult accent pe practică, dar mie acum!!

Concluzia acestei experiențe este că, dacă elevii te cunosc din clasă, știu ce vrei de la ei, știu și ce poți tu ca profesor să faci pentru ei, merge treaba și în online. Dar pentru cei care nu te-au simțit niciodată sau în prea mică măsură, ești un profesor din spatele unui ecran. Și-atât!

ON-LINE sau/și OFF-LINE? • ON-LINE sau/și OFF-LINE? • ON-LINE sau/și OFF-LINE? •

4. Această întrebare, după părerea mea nu ar fi trebuit pusă niciodată! Și nici un răspuns dat!

Dacă instrucția o mai putem salva și în online, desigur cu multe probleme ce țin de însușirea materiei de către copii, de evaluarea deseori incompletă și incorectă, educația nu cred că o putem face online! Avem nevoie și ei și noi, de apropiere într-un spațiu comun, de comunicare directă, de relații normale date de desfășurarea activității didactice în clasă! Nu vreau să fac un exercițiu de imaginație și să-mi închipui o lecție de dirigentie în online! Ce să formezi la elevi din spatele unui ecran? Iubire de carte, respectarea valorilor morale care definesc un om corect, harnic, serios? Din spatele unui ecran? Oare copiii te simt? Te cunosc cu adevărat? Ești un model de încredere? Ești un model demn de urmat? Nu cred că o poți face în online.

Nu-mi doresc să devin pentru elevii mei un profesor fără chip și fără personalitate!

Vreau să simtă direct că îi pot ajuta și să aibă întotdeauna, încredere în mine! Sunt sentimente care nu pot fi transmise online.

*Liliana CIOBĂNUCĂ,
profesor de contabilitate la Liceul economic „Al. I. Cuza”,
Piatra-Neamț
10.05.2020*

Mi-a plăcut să descopăr întregul potențial al educației digitale

1. Utilizez platforma digitală a școlii pentru a transmite elevilor mei în fiecare săptămână sarcinile de realizat (activități, documente digitale și site-uri web / videoclipuri de consultat) și pentru ca ei să posteze (fie exerciții de scris sau întrebări cu alegere multiplă). Se organizează și sesiuni de clase virtuale. Acestea corespund momentelor în care, pe o platformă națională, elevii și profesorul lor se întâlnesc. Putem astfel discuta și ne putem vedea reciproc și putem proiecta documente de lucru pentru a le comenta. Am putut astfel să interacționez cu elevii în grup sau individual și să răspund la întrebările lor în direct.

2. În calitate de profesor biologie, a trebuit să petrec mult timp pregătind cursuri potrivite pentru acest tip de învățământ online. Platforma folosită (elyco) este foarte densă. Oferă o mulțime de posibilități, dar este nevoie de mult timp pentru a implementa acest tip de educație. În cazul disciplinei mele, activitățile științifice practice nu pot fi realizate și, prin urmare, nu pot fi înlocuite cu activități digitale.

Se adaugă dificultăți de conectare sau lipsa echipamentului informatic pentru elevi, ceea ce face dificilă monitorizarea pedagogică pentru unii. Principala problemă a elevilor, în special a celor mai mici, a fost autonomia. A fost nevoie să învețe să-și gestioneze munca în timp și să știe unde să caute documentele pentru fiecare materie. La început, datorită rapidității cu care a trebuit să intrăm în acest sistem, nu am avut timp să ne armonizăm practicile și fiecare profesor a ales să își transmită activitățile prin diferite suporturi online.

Mi-a plăcut să descopăr întregul potențial al educației digitale și cu siguranță voi reutiliza în viitor idei, activități realizate la distanță. Prin urmare, intenționez să ofer căi de învățare în format digital la începutul noului an școlar, diferențiat în funcție de fiecare elev. Clasa virtuală îmi va permite să am o viziune mai bună asupra muncii și a nivelului fiecăruia dintre elevii mei, dar partea experimentală practică va rămâne mereu în centrul muncii mele.

De asemenea, am avut plăcerea să văd că anumiți elevi iau chestiunile în propriile lor mâini ajutându-i pe tovarășii lor în dificultate, atunci când se confruntă cu o problemă de calculator, în monitorizarea și partajarea informațiilor etc. Un exemplu frumos de comportament cetățesc!

3. La învățarea online activitățile care necesită raționamente mai complexe sunt dificil de realizat fără prezența profesorului pentru a ghida elevii sau pentru a depăși dificultățile de înțelegere sau pur și simplu pentru a motiva elevii. În plus necesită mai mult timp de lucru.

Mai mult, elevii s-au plâns de cantitatea prea mare de muncă solicitată. Lucrând singuri ei progresează mult mai lent decât față în față. Profesorii au fost nevoiți să se adapteze și să mai reducă din sarcinile de muncă transmise elevilor.

4. Cred că acest eveniment fără precedent a făcut posibilă înțelegerea importanței „clasei” și a rolului esențial al profesorului. Unii părinți au înțeles (sau redescoperit!) că este o profesie care necesită anumite abilități specifice disciplinei, dar și anumite calități umane, cum ar fi bunăvătatea și multă răbdare. Cred că relația profesor-elev este cheia esențială în învățare, precum și în interacțiunile dintre colegi. Astfel, clasa virtuală nu o poate înlocui pe cea tradițională.

Pe de altă parte, datorită acestei utilizări forțate a tehnologiei digitale în predarea noastră în timpul pandemiei, colegii mei și cu mine am descoperit sau ne-am perfecționat abilitățile noastre digitale. Cred că sala de clasă virtuală va ocupa mai mult spațiu în viitor.

*Diane DELAROCQUE,
profesor de biologie la Lycée Honoré d'Estienne d'Orves,
Carquefou (Franța)
07.05.2020*

Școala are viață!

Pe vremea când părinții zilelor noastre încercău să își țină copiii cât mai mult timp departe de internet și gadgeturi, iată că toți am fost, brusc, puși în situația de a învăța și ...a trăi în mediul online.

În contextul pandemiei, noi, cadrele didactice am întâmpinat multe provocări. În primul rând, a fost necesară organizarea grupului educațional, atribuind roluri fiecărui membru. Întrucât preșcolarii nu pot utiliza tehnologia independent, un rol foarte important l-au avut părinții. În această situație, parteneriatul Grădiniță – Familie a devenit mai puternic, ambele părți implicându-se permanent, în condițiile, cu mijloacele și resursele avute la îndemână. Adaptarea la această situație de învățare s-a realizat gradual, la început fiind o recomandare, apoi devenind o necesitate.

Autonomia și responsabilitatea copiilor nu-și mai au loc în mod firesc în mediul online. Deprinderile sociale, cooperarea, interactivitatea, atât de importante la vârsta preșcolară, nu se mai pot forma și exersa.

Fiind educatoare, dar și mamă a doi elevi (cls a VI a și cls a IX a), am observat că interacțiunea online cu preșcolarii e mai dificilă de realizat decât cea cu școlarii. În relația educatoare-copii, m-am ghidat mereu pe feed-back-ul rapid, bazat pe reacțiile spontane ale acestora, pe ceea ce îmi transmiteau ochisorii lor de fiecare dată când le spuneam o poveste, le explicam o noțiune nouă... În mediul online, acest aspect poate fi observat mai greu. În sala de grupă, evaluarea continuă se realiza prin aprecieri, laude, aplauze, încurajări, zâmbete, stimulente, pe care le ofeream pentru orice mic efort și progres înregistrat de fiecare copil, însă, acum, multe din acestea au dispărut. Învățarea asistată de tehnologie nu este la fel de eficientă ca cea directă. Relația afectivă, construită încă de la grupa mică, a avut și ea de suferit, deoarece micuții își gestionează mai greu sentimentele, dorul de colegi, de doamna, de grădiniță, fiind nevoie de consilierea individuală a părinților pentru depășirea acestei situații dificile.

Există și satisfacții profesionale în acest context: educatoarele au dat dovadă de adaptabilitate rapidă la noul mediu de lucru, de creativitate în desfășurarea activităților, de capacitatea de a face față situațiilor dificile.

Din punctul meu de vedere, clasa tradițională nu poate fi înlocuită cu clasa virtuală, așa cum nici „sufletul” nu poate fi înlocuit cu un „computer”, iar această pandemie ne-a „predat” o lecție tuturor (părinți, elevi, cadre didactice), din care sper să învățăm cu toții că ȘCOALA ARE VIAȚĂ, că viața din școală este foarte importantă și că nu poate fi înlocuită cu nimic. Poate că de acum înainte vom prețui mai mult lucrurile simple!

*Ramona-Mihaela ROȘU,
Profesor învățământ preșcolar, Școala Gimnazială Nr. 3,
Piatra-Neamț*

Avem nostalgia lecțiilor în sala de clasă

1. Am început să implementez învățarea online cu elevii mei din clasa a IV-a, încă din 16.03.2020. Din propria experiență, pot afirma că în aceste momente dificile învățarea online este binevenită, deoarece oferă accesul la cunoștințe, în orice moment și din orice locație. Învățarea online permite interacțiune sincronă și asincronă între profesor și elevi. Elevii mei așteaptă cu mare nerăbdare ședințele pe ZOOM. Sunt prezenți toți 24 la număr, la toate lecțiile online. Plus la aceasta, și părinții sau bunicii sunt prezenți aproape mereu la aceste ședințe împreună cu copiii/ nepoții lor.

2. Încă de la început am întâmpinat dificultăți la conexiune, sonor. Elevii mă vedeau, însă nu reușeau să mă audă. Pentru aplicația dată era necesar și un dispozitiv deopotrivă, de care nu dispuneam. Am reușit repede să rezolv problema. Spre marea mea fericire, am o clasă foarte bună, în care din prima zi s-au conectat toți elevii.

3. Evident, prin intermediul învățării online simțim lipsa contactului fizic cu elevii, lucru care ne doare extrem de mult. Nu există lecție în care copii să nu-și exprime sentimentul de tristețe și de nostalgie a lecțiilor în sala de clasă.

4. Tradiționala sală de clasă va rezista mereu. Nu poate dispărea.

5. Noul tip al relației profesor-elev nu poate nicicum afecta raportul dintre școală și familie; dimpotrivă poate să dezvolte, să fortifice sentimentul recunoștinței profesorului pentru munca sa, prestată cu dăruire. În aceste momente, părinții fiind alături de copii la lecțiile online, văd și își dau seama cât de grea, dar și de importantă este munca profesorului în educația și instruirea odraslelor lor.

Totuși, totul depinde de profesor, de atitudinea și măiestria Sa!

Virginia DRUGUȘ,

Înv. IP Gimnaziul „M. Eminescu”, Telenest, Republica Moldova

Elevii par mai pregătiți decât profesorii pentru predarea online

1. Ministerul Educației din Grecia a oferit profesorilor două opțiuni de lucru online: cu predare online directă pe o platformă web privată numită Cisco Webex (<https://www.webex.com/>) și cu predare online asincronă pe o platformă din serverul public al Ministerului, numit e-class (<https://eclass.sch.gr/>). Așadar, eu, ca profesor, a trebuit să-mi sacrific mult din timpul liber pentru a studia aprofundat instrucțiunile Ministerului și a participa la webinarul care clarifică modalitățile de utilizare a acestor platforme.

În al doilea rând, a fost foarte dificil cu predarea orelor online directe, deoarece nu toți elevii doreau să participe, participarea nefiind obligatorie, întrucât mulți nu aveau acces la internet sau un computer disponibil (au fost oferite opțiuni de la o linie telefonică sau alt dispozitiv și acces gratuit la internet pe site-urile Ministerului). Faptul că participarea studenților nu era obligatorie a fost un obstacol în predarea online. În plus, elevii se simțeau neliniștiți, aveau probleme tehnice, nu aveau un loc liniștit în casele lor pentru a se conecta și a participa. Cu toate acestea, mulți au fost foarte dornici să participe la proces și s-au adaptat rapid la noua situație.

Predarea online asincronă a funcționat mult mai ușor, atât pentru mine cât și pentru elevi. A trebuit să găsesc material în format electronic și să-l încarc. Mi-a luat 2-3 zile să-mi informez elevii cum să se logheze pe serverul public și pe platformă, iar apoi au primit online materialele mele, când au avut timp și au finalizat sarcinile repartizate. Dacă aveau întrebări cu privire la materialele trimise de mine, am comunicat prin

email sau în orele de predare directă.

În concluzie, elevii par mai pregătiți decât profesorii pentru predarea online. Cu toate acestea, au participat mai mult la predarea online asincronă decât la cea directă.

2. Dificultatea majoră a fost aceea că serverul public care găzduiește platforma nu putea duce atât de mulți utilizatori în același timp, așa că la început s-a blocat. Deci, profesorii și studenții nu se puteau înregistra, introduce sau încărca materiale. Ministerul Educației a trebuit să efectueze actualizări ale serverului, pentru ca platforma e-class să funcționeze.

O altă dificultate pentru mine a fost să aleg resursele pe care să le folosesc, pentru că profesorii nu au fost instruiți despre informațiile postate public. Ministerul a trimis o serie de site-uri și bloguri educaționale publice cu materiale concepute pentru profesorii de limba greacă. Acest lucru a fost foarte util, deși profesorul a trebuit să caute materialul adecvat pentru fiecare curs de limbi străine, pentru vârsta și nivelul elevilor.

Surpriza plăcută a fost că mulți elevi au fost mai receptivi online decât în clasele reale de zi cu zi.

3. Metoda de predare online directă nu a fost atât de eficientă, deoarece profesorii și elevii s-au simțit incomod (camerele video ale elevilor ar trebui să fie închise, doar microfonul pornit, atunci când elevii au o întrebare). Cu toate acestea, a fost o modalitate bună pentru a menține comunicarea cu aceștia. Această metodă a funcționat mai bine atunci când a fost combinată cu predarea online asincronă.

4. Înainte de această criză am folosit deseori materiale online în cadrul predării mele, cum ar fi videoclipuri, melodii, completarea aplicațiilor online etc. Așadar, am crezut întotdeauna că este nevoie de o anumită utilizare a informaticii atunci când predau. Cred că elevii noștri sunt mult mai apropiați de tehnologie decât noi, profesorii. Ar trebui să ținem cont de acest lucru și să utilizăm aceste informații în strategiile noastre viitoare de predare.

Niki EFSTATHOPOULOU,

profesor de istoria, limba și literatura greacă la Senior High School of Demeika, Patras (Grecia)

09.05.2020

Se poate învăța și în mediul online, dar nu se poate face educație

1. Este o experiență interesantă, dar dificilă. Pentru copii este ceva nou. Par mai implicați în efectuarea temelor, sunt digitali nativi. Te obligă să fii pus la punct cu ultimele tehnici. Recurgem și la tableta grafică, scrisul nostru pe ecranul lor este mai sensibil.

2. Activitatea online presupune timp pentru pregătirea fișelor, schemelor, găsirea filmulețelor, încărcarea lor pe un drive.

Presupune multe teme de corectat pe săptămână, pentru că elevii se implică pe măsura atractivității temelor de lucru propuse.

Este obositor de stat în fața ecranului, te dor ochii. Nu ai pe toți elevii în față, unii nu au camera video activată.

Uneori, conexiunea Internet nu e bună.

Nu toți copiii au tot ce le trebuie, doar un simplu smartphone nu este de ajuns pentru a învăța și a face teme.

3. Se poate învăța și în mediul online, dar nu se poate face educație.

4. Sala de clasă nu va dispărea niciodată complet, asta este clar. Oamenii sunt ființe sociale, copiii trebuie să învețe să trăiască printre ceilalți.

Cristina GRIGORI,

profesor de limba franceză la Colegiul Național „Petru Rareș”, Piatra-Neamț

05.05.2020

Pe moment, elevii sunt foarte fericiți cu acest tip educație

1. Educația online a debutat în Turcia pe 23 martie 2020. Inițial erau trei moduri de a participa la aceasta: canalele TV Eba, canalul de internet Eba și aplicația Eba pentru tablete și telefoane mobile. Videoclipurile erau pregătite de la minister și difuzate în toată țara. Deci nu a fost vorba de o interacțiune propriu-zisă. Dar după două săptămâni au început și lecțiile de interacțiune, așa că ne-am întâlnit cu elevii online. Au existat câteva probleme tehnice, astfel că în prima săptămână, nici profesorii, nici elevii nu s-au putut conecta sau sunetul și imaginea au fost slabe. Eu folosesc aplicația Eba pe telefon și tabletă. Îmi văd elevii și aceștia îmi pot pune întrebări. Cred că Eba are un acord cu Zoom, care este într-adevăr perfect pentru comunicarea video, așa că mie îmi plac foarte mult aceste lecții.

2. La început, toată lumea a avut dificultăți legate de conectarea online. Dar acum totul este în regulă. Cealaltă dificultate a fost pregătirea documentelor pentru lecție. Am pregătit câteva materiale vizuale și exerciții și le-am descărcat pe telefon și pe tablete. În timpul lecției pot împărtăși cu elevii materialele pe care le pregătesc. La primele lecții a fost mai greu, pentru că mi-au lipsit prezența fizică a copiilor și comunicarea directă.

Deoarece în prezent, în Turcia, persoanele sub 20 de ani nu pot părăsi domiciliul, elevii se plictisesc cu adevărat și așteaptă cu nerăbdare să își vadă prietenii online. Deci, pe moment sunt foarte fericiți cu acest tip de educație.

3. Nu prefer sub nici o formă educația online comparativ cu cea tradițională. Cu toate acestea, în această perioadă, educația virtuală ne scutește de a ne expune virusului Corona. Profesori și elevi suntem protejați și mai avem avantajul că stăm acasă, în confortul nostru.

4. Personal, sper că educația tradițională va rămâne permanent. Dar nu pot să nu mă gândesc, că într-un viitor îndepărtat, pe care eu sigur nu îl voi mai prinde, noul sistem online va fi aplicat în toată lumea.

Ersan ILHAN,

profesor de limba engleză la Liceul Hızırreis, Antalya (Turcia)
06.05.2020

Ne apropiem de vacanță cu rezultate foarte bune

1. Sunt cadru didactic din anul 1983, am început experiența la catedră în timpuri care nu prevesteau nici o schimbare majoră în sistem. După anul 1990 m-am adaptat, ca toți dascălii din țară, noilor provocări generate de schimbările multiple și rapide, uneori de pionierat, pentru că responsabilitatea față de elevi a fost mereu, pentru mine, un obiectiv principal.

După anul 2000 am făcut o cotitură majoră în carieră și am devenit formator și mentor pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, pășind cu încredere și viziune pe un nou teritoriu, cel puțin la fel de responsabilizant ca acela de la clasă. Am fost convinsă că voi avea cu adevărat siguranța meseriei mele dacă mă voi concentra pe acumulare de experiențe, de informații pe care să le aplic în practică. Deschiderea către colaborare constructivă mi-a favorizat constant accesul la noutate, la instrumentele necesare relevanței muncii mele în viața elevilor. Din anul 2011 predau ca profesor în Proiectul de limbă, cultură și civilizație românească în Italia. Altă experiență, alt început pe un teren necunoscut și care trebuia făcut roditor prin creativitate și prin adaptarea experienței anterioare din România.

Acest an școlar părea, la început, un an ca toți ceilalți, cu provocările sale care se înscriau în obișnuit. Dar a fost să fie altfel, să ni se demonstreze că schimbarea poate produce efecte imprevizibile într-o baterie de pleoape. Așa a început pentru mine didactica la distanță: cu ieșirea din

cercul panicii prin turarea la maximum a tot ceea ce compunea personalitatea dascălului centrat pe rezolvarea de probleme. M-a ajutat foarte mult în găsirea echilibrului tocmai responsabilitatea față de copii, față de actul educațional pe care am ales cu atâția ani în urmă să îl desfășor. Mi-am reevaluat resursele, am căutat, am comparat, am evaluat și am ales. Adică am făcut exact ceea ce vrem să formăm la elevii noștri, un self management automotivant. Sentimentul de siguranță s-a instalat, în noul context, în momentul în care am aplicat curajos ceea ce experiența mea a decis că este calea. M-am bizuit pe copii, pe ethosul construit înainte. Și încă din primele momente totul a funcționat, ajungând ca acum să ne apropiem de vacanță cu rezultate foarte bune. Am făcut mai multe cursuri de formare online decât aș fi crezut vreodată că voi face, cursuri care și-au dovedit eficiența tocmai prin operaționalizarea informațiilor furnizate. Am învățat împreună și de la copii, am făcut echipă cu ei și cu familiile lor. Astăzi pot afirma că echipa înseamnă o condiție esențială pentru eficiență, dar o echipă adevărată, construită din experiențe cognitive și emoționale, deopotrivă.

2. Au fost dificultăți, dar a fost și convingerea că le depășesc. Am căutat mereu, am evaluat, am redimensionat, am adaptat la realitatea în care trebuia să mă reinventez. Am reușit pentru că am crezut în ceea ce sunt, am construit în ani un stil de lucru pe care a trebuit doar să îl transform exclusiv pentru mediul virtual. Sunt convinsă că toate acestea au devenit deja achiziții profesionale. Atâta timp cât avem viziune, resursele și mijloacele pot fi adaptate.

3. Nu putem compara prin excluderea unei forme sau a alteia. Fiecare are avantaje, dezavantaje, fiecare aduce satisfacții și rezultate specifice.

4. Nu văd neapărat o competiție cu un câștigător infailibil. Cred că va urma un proces ca rezultat al interpretării mai multor experiențe împărtășite de dascăli. Nu există rețete și este bine că este așa. Idealul educațional înseamnă rezultate și satisfacție pentru toți actorii implicați în educație. Sala tradițională are parfumul ei, are importanța ei. Nu trebuie negat ceea ce a funcționat atâta timp și nu poate da nimeni o garanție că o clasă virtuală este perfectă. Rămâne doar nevoia firească de cercetare, adaptare, experimentare, pentru că societatea are o dinamică a ei. Acum a fost așa, dar mâine va fi, poate, altfel. Capacitatea de adaptare eficientă va da mereu valoarea.

5. Relația profesor – elev va suferi clar modificări, dar nu trebuie să etichetăm sau să dăm verdicte cu pretenția de rețete. Va fi util să plecăm de la un idetykit al profesorului asertiv, capabil să găsească soluții, dar într-un cadru legislativ pe măsură. Viziune și implicare, știință și voință – acestea sunt elementele care vor da stabilitate.

Prof. Mariana PALIEV,
CJRAE Prahova, LCCR Italia

Rușinea de a te angaja în intervenții video

1. Experiența învățării online are avantajele și dezavantajele sale. Avantajul este că în acest fel se învață multe lucruri legate de abilitățile de informare. Dezavantajele sunt legate de lipsa condițiilor și dotărilor pentru o astfel de învățare și de lipsa abilităților unei părți a personalului didactic de a răspunde acestor nevoi.

2. Dificultățile cu care m-am confruntat sunt legate de neparticiparea tuturor studenților, lipsa de cunoștințe de informatică, rușinea de a se angaja în intervenții video, de a răspunde și de a pune întrebări în anumite momente ale lecției. Am avut surprize plăcute din partea elevilor care nu erau activi în clasă, iar la lecțiile online au devenit foarte motivați.

3. În ceea ce privește eficiența învățării, cea directă este cu siguranță mai bună.

4. Cred că în viitorul apropiat, clasa tradițională poate fi înlocuită cu învățarea virtuală. Dar după părerea mea ar trebui să se completeze reciproc, nu să se excludă.

Vesna KARAMITRE,
profesor de științe economice la „St. Cyril and Methodius”,
Ohrid (Macedonia)
06.05.2020

Nimic nu poate înlocui profesorul din fața clasei

1. Învățarea la distanță este o provocare pentru profesori și elevi. Este ceva nou, deci poate părea mai antrenant și mai motivant pentru elevi și pentru profesori, se iese din rutina de zi cu zi. Mai mult, elevii se simt în siguranță în mediul lor și învață abilități de management al timpului, dezvoltă abilități IT.

2. Există multă muncă suplimentară pentru profesori. Trebuie să căutăm metodele care funcționează în învățarea la distanță, înseamnă crearea de sarcini, verificarea diferitelor platforme online, este într-adevăr un proces care necesită mult timp. În ciuda problemelor pe care le întâmpinăm, există și câteva laturi pozitive. Este o șansă să descoperim ceva nou despre elevii noștri, să-i apropiem și să-i înțelegem mai bine.

3. Educația online promovează învățarea și comunicarea independentă între profesori și studenți.

4. Una peste alta, cred că nimic nu poate înlocui un profesor în fața clasei, comunicarea față în față, colaborarea în viață, discuțiile și exprimarea sentimentelor. Sper că se va dobândi în viitor un echilibru sănătos între orele de clasă tradiționale și învățarea virtuală.

*Lolita STALIDĂNE,
profesor de engleză la școala secundară Aizkraukle (Lituania)
06.05. 2020*

Drumul spre o nouă normalitate

1. Imediat după declararea suspendării cursurilor școlare am fost în situația de a regândi modul de susținere a cursurilor de formare pe care le livrăm (suntem un ONG care desfășurăm cursuri de formare atât pentru adulți, cât și pentru copii). Deschiderea a fost în rândul copiilor unde am și continuat cursurile în format online. Experiența a fost una bună și mai ales de învățare. Am fost în situația de a-mi forma întâi de toate profesorii, trainerii și aici a apărut o

situație legată de mentalitatea acestora – deschiderea lor spre nou, spre învățare. Spre bucuria mea, profesorii cu care colaborăm sunt deschiși și astfel, în urma unor formări susținute pe durata unei săptămâni, am putut continua cursurile în format online (pe ZOOM) fără prea mari dificultăți, fiind constant deschiși și atenți la modul de derulare pentru a îmbunătăți aspectele ce se impuneau. La nivel personal a fost un nou context de învățare pe care l-am îmbrățișat rapid, întrucât la nivelul Asociației suntem familiarizați cu tot ce înseamnă online (am și creat un curs online de matematică), la nivelul elevilor lucrurile s-au derulat cu ușurință, aceștia fiind familiarizați cu tehnologia și deschiderea lor a fost mare.

2. Nu am avut parte de dificultăți. Am planificat lucrurile foarte atent, am gândit fiecare minut al fiecărei ore din perspectiva predării/învățării online. După fiecare curs, avem sesiune de feedback cu trainerul și subliniem ce merge bine și ce poate fi făcut mai bine, prin urmare, suntem într-un proces constant de învățare și îmbunătățire, iar toate lucrurile acestea contribuie la o derulare bună a cursurilor. Discutăm constant cu copiii și părinții și suntem atenți la feedback-ul lor. E foarte importantă comunicarea în această perioadă și mai ales empatia. Surpriza plăcută a venit tocmai de aici – de la dorința tuturor celor implicați să continue întâlnirile în acest sistem de lucru și din adaptarea lor rapidă la noua situație.

3. Învățarea online are avantajele ei – poți lucra mult mai intens tot felul de fișe, exerciții, s-a redus mult timpul cu deplasarea, dacă ești bine organizat și anticipezi cât mai multe, orele online se derulează mult mai eficient decât la clasă, unde apăreau și timpi așa-zisi „morți” provocați de tot felul de discuții. Este mult mai eficientă din perspectiva rezultate-

4. Cred că modul tradițional de învățare/predare va putea rezista într-un mod bine echilibrat cu învățarea online. Acest interval de două luni de când se lucrează de la distanță, demonstrează că o bună îmbinare între cele două variante poate fi o soluție potrivită noilor generații și contexte. Cred cu tărie că o bună direcție pentru viitorul apropiat este învățarea de tip „blended-learning”. Este nevoie și de întâlniri față în față pentru toate vârstele, dar cu atât mai mult în cazul elevilor de vârstă mică, așa cum este nevoie să inserăm în viețile noastre profesionale și întâlnirile de tip online.

5. Din punctul meu de vedere nu cred că poate fi pusă în discuție o afectare a raportului școală-familie, cât mai degrabă o schimbare a acestui tip de raport. Desigur, noua situație a presupus tot felul de stări în rândul profesorilor, elevilor și al părinților, dar cu o bună gestionare și comunicare a acestora, toată lumea implicată poate intra pe un făgaș nou, pe care îl putem numi noua normalitate. Este evident faptul că preponderentă este comunicarea online, însă și aceasta poate fi la fel de eficientă ca și cea față în față, atât timp cât e bine manageriată. Faptul că părinții sunt mult mai implicați în tot ce înseamnă școala e mai degrabă pozitiv și poate că acum este un context potrivit pentru a înțelege cu toții că e nevoie de o bună colaborare între școală și familie pentru un proces de învățare eficient cu rezultate bune, adaptate fiecărui copil.

*Daniela Viorica VINTILESCU,
profesor la Colegiul Național „Barbu Știrbei”, Călărași*

Uneori se înregistrează o tăcere suspectă

1. Experiența la nivel personal: interesant, timp dublu de pregătire, efort de vorbire, sentiment că nu toți participă.

La nivelul elevilor: cei mai serioși sunt multumiți, elevii din clasa a IX-a participă mai mult decât cei din clasa a XI-a, care preferă învățământul tradițional.

2. Dificultăți: senzația că o parte dintre elevi nu lucrează, nu am control, copiază temele, tabla e prea mică pentru unele exerciții, elevii vorbesc prea mult în timpul lecției, uneori se înregistrează o tăcere suspectă.

Surprize plăcute: unii sunt bucuroși să mă audă, prezență bună, existența posibilității de a lucra în modul „mute”.

3. Eficiență 50%; pentru elevii slabi 20%.

4. Sala de clasă tradițională nu va mai rezista mult timp, probabil câțiva ani.

*Rene NISNIVER,
profesor de matematică la Makif ironi aleph, Ashqelon (Israel)
06.05.2020*

Nu putem comunica fără emoție vie

1. Instruirea online a fost o mare provocare pentru mine. Avem profesori buni de informatică în liceu, care ne-au mai familiarizat cu tehnica pe parcursul anilor, așa că acum nu pot spune că instrumentele TIC îmi sunt străine. Practic, în școala noastră, toți profesorii s-au implicat în procesul de predare, s-a făcut legătura cu toți elevii, nu a rămas nimeni în afara procesului de învățământ. Profesorii folosesc platforme diferite, au fost bine instruiți pentru însușirea lor și mulțumim domnului director Vasile Baș, profesor de informatică, pentru implicare competentă.

Totuși, cu mâna pe inimă, eu sunt mai mult profesor umanist, stau mai bine cu vorba, iar calculatorul și internetul mă pun în gardă. Dar nu am cedat. Elevii trebuiau instruiți. Primii pași au fost crearea unor grupuri pe clase pe messenger, apoi s-a început – Classroom, Zoom, am însușit

ON-LINE sau/și OFF-LINE? • ON-LINE sau/și OFF-LINE? • ON-LINE sau/și OFF-LINE? •

OpenBoard, care mi-a permis înregistrarea unor lecții – pentru elevii ce nu pot accesa internetul sau întâmpină dificultăți. A durat până am descoperit „secretele” platformelor utilizate. Acum nu întâmpin nici o dificultate în programarea conferințelor online pe zoom, plasarea informațiilor pe classroom. Au venit cu un suport noile platforme – Învăț online, Educație online, Hystory md, propunând lecții gata filmate.

Inițial, elevii au întâmpinat și ei dificultăți, dar s-au încadrat mai ușor; pentru ei tehnicile sunt mai accesibile și stau acasă, într-un regim mai lejer. Totuși, destul de mulți dintre ei chiar duc dorul școlii adevărate.

2. Dificultățile au fost de ordin tehnic: utilizarea noilor tehnici, teama să nu greșesc ceva, să nu distrug informațiile ... Treptat am depășit frica, am înțeles că totuși calculatorul este prietenul nostru și că, accesând doar o tastă te poți întoarce la pasul anterior. În plus, sunt un pic aventurieră, și aceasta m-a stimulat permanent. Recunosc, am avut și surprize plăcute: prima lecție reușită filmată, crearea independentă a claselor pe Classroom cu imagini separate pentru fiecare clasă, specifice epocilor studiate, prima lecție Zoom independent programată, primele pagini pe Padlet cu informațiile elevilor plasate pe ele. Dar m-am simțit mândră de mine, când pe pași i-am explicat unui elev cum să acceseze o platformă și am auzit mirarea în vocea lui – cum eu, profesor în vârstă după părerea lui, știu aceasta, dar pentru el, un licean aceasta e o problemă? În cazul acesta susținerea elevilor mei a contat mult pentru mine, deși mai dificile sunt orele pe Zoom, pentru că, să vorbești cu imaginea, cu un nume, e ca și cum ai vorbi cu un perete.

3. La această întrebare e greu de răspuns. Din perspectiva mea, am făcut totul pentru a ușura instruirea online a elevilor mei – le-am făcut fișe, explicații ale temelor, prezentări PPT, le-am plasat lecții filmate de pe diverse platforme. Dar elevii sunt diferiți. Eu sunt convinsă de cunoștințele unor elevi, știu că unii au studiat temele din manual, informațiile predate de mine, că au depus efort pentru a studia. În același timp recunosc că sunt elevii care au tratat lucrurile superficial. Dar acest lucru este evident și în timpul orelor în școală.

4. Școala virtuală e ceva nou care, admitem, trezește adrenalina. Dar nu cred că va înlocui lecția tradițională. Comunicarea vie este importantă. În școala tradițională elevii socializează, comunică între ei. Poți menține mai ușor disciplina, nu doar în zona ordinii și liniștii, ci și a unor reguli de bună purtare, a respectului reciproc. Emoțiile, vocea vie nu pot fi înlocuite. În același timp trebuie să recunoaștem că nu toți copiii au posibilitățile tehnice necesare: calculator sau telefon performant, acces permanent la internet. Sunt familii care nu-și pot permite acest lux, familii unde telefonul sau calculatorul sunt lucruri inutile și unde adevărata problemă sunt banii de pâine.

5. Relațiile școală-familie au fost întotdeauna extrem de interesante, de diferite. La fel și acum. Sunt părinți care se implică în procesul de instruire online, își ajută copiii, mai ales în clasele mici și au și rol activ de profesor. Aceasta le-a complicat și dereglat într-un fel viața, dar sunt copiii lor și ceea ce fac este spre binele lor. E de crezut că astfel, acum, vor aprecia mai mult munca profesorului, care are în față nu doar 1-2-3 copii, ci 20-25, sau chiar peste 30. Eu nu am avut probleme cu familiile, relațiile sunt bune. M-au sunat părinții pentru elucidarea unor probleme, dar toți sunt binevoitori și ne sunt recunoscători pentru că în aceste condiții dificile nu am abandonat condiția noastră de luminători ai școlii.

Prof. Angela ZEAMĂ,

IP Liceul Teoretic „C. Stere”, or. Soroca, Republica Moldova

20 mai 2020

Elevii pot înșela oricând profesorul

1. Învățarea virtuală nu este un proces de încredere. Deodată, cei mai slabi elevi devin cei mai buni!

2. Elevii pot înșela oricând profesorul, cerând ajutorul cuiva: părinții, fratele, sora... Nu este corect! Pe de altă parte există și elevi care își rezolvă singuri sarcinile. Există elevi fără microfon (sunt sigură că evaluarea auditivă va fi excelentă!). Pur și simplu acum sunt ironică! Îmi pare rău, dar nu am găsit surprize plăcute.

3. Prefer să fiu în clasă cu elevii mei. Am nevoie de îmbrățișările

lor, de zâmbetele lor și chiar de „țipetele” lor!

4. Învățarea virtuală trebuie să se termine rapid! Educația trebuie să fie un proces onest! Traversăm o perioadă dificilă și aceasta este doar o experiență care trebuie să se încheie.

Mónica RAMALHO,

profesor de portugheză și engleză, Escola Básica 2/3 D.

Fernando II, Sintra (Portugalia)

06.05.2020

Gândurile unei educatoare în cadrul învățării online

Tocmai când credeam că le-am văzut pe toate... peste noapte, am fost nevoită să predau online. La început am luat-o ca pe o provocare.

Anul acesta am grupa mare, predau la singura grupă din alternativa educațională Step By Step din județul Neamț și până acum, am dus o luptă de convingere a familiilor în legătură cu influența nocivă a tehnologiei asupra minții copiilor. Pentru a lua cea mai bună decizie, am început cu un chestionar dat părinților, realizat pe grupul privat de facebook.

Acesta m-a ajutat să văd care este părerea fiecărui părinte în această perioadă. Apoi am căutat soluții pe platformele existente, pentru a trece la activitatea școlară online. În cazul grupei mele, cea mai indicată soluție a fost grupul privat de Facebook, având deja acordurile părinților.

Rezultatul este unul îmbucurător, deoarece toți copiii au acces la internet și la dispozitive digitale. Provocarea a constat în colaborarea directă cu părinții. Un copil preșcolar are nevoie de ajutorul constant al unui adult. Am adaptat programul de lucru în funcție de nevoile părinților.

Încă de la început am stabilit un set de reguli și rutine simple:

– duminica, la ora 18.00, postez tema, planificarea și eventualele fișe de lucru săptămânale (pentru a da ocazia de a fi printate de toți);

– în fiecare seară, de duminică până joi, la ora 19.00, se intră în direct cu povestea de seară, urmată de explicațiile activităților pentru programul de a doua zi, apoi sunt încărcate filmările și link-urile ajutoare;

– vinerea, de la ora 19.00, are loc o întâlnire cu toți copiii, cu ajutorul aplicației ZOOM. Atunci, cei mici se pot vedea și pot împărtăși bucuriile și provocările săptămânii;

– săptămânal, au loc discuții telefonice cu preșcolarii și părinții acestora pentru a împărtăși nevoile, problemele sau reușitele lor.

În primă fază totul a fost bine, dar am remarcat că pregătirea materialelor îmi ia foarte mult timp.

Surpriza plăcută a acestei perioade a constat în grupurile de lucru dedicate învățământului preșcolar, organizate de către Asociația Ovidiu.ro, sub îndrumarea Mariei Gheorghiu. Au fost organizate sesiuni de lucru Montessori, Stem, ABC-ul emoțiilor, literație, schimburi de bune practici, soluții la nivelul național între Inspectoratele Școlare, formatori și membri.

La nivelul județean și la nivelul unității de învățământ, au apărut o serie de grupuri de susținere și colaborare.

Pe fondul pandemiei de coronavirus, eficiența învățării online la vârsta preșcolară depinde direct de colaborarea familiei cu școala. Fără sprijinul acesteia nu se poate realiza. Din păcate vor apărea foarte multe diferențe între copiii din diferite medii sociale.

Pentru a crea un mediu de învățare cât mai aproape de o clasă tradițională, avem nevoie de resurse oficiale, platformă gratuită de interacțiune în timp real, cu video și text, egalitate de șanse între copii, dar cred că nicio platformă din lume nu va putea înlocui suportul emoțional direct din sala de grupă.

Poate este momentul în care scepticii vor realiza cu adevărat, care este rolul școlii în societatea românească. Iar părinții vor înțelege și susține mai mult copilul și vor face parte mai mult din viața lor de școlari.

Trăim un moment de răscruce, pozitiv sau negativ, depinde din ce latură este privit! Cert este că vom depăși această perioadă mai perfecționată în tehnologia digitală.

Profesor învățământ preșcolar, Iulia PANAINTE,

Colegiul tehnologic Spiru Haret, Piatra-Neamț

O nouă fereastră spre educație, un nou orizont, un nou tip de relații...

(...) Pentru elevi, la început a fost o situație nouă, „un joc nou” cum am denumi noi această nouă formă de învățare, dar, pe parcurs, au resimțit și ei lipsa colectivului, lipsa grupului, lipsa învățătorului. Și-au dat seama, mai ales la activitățile de mișcare din cadrul lecțiilor, mai ales la activitățile care implicau cântarea, care implicau cooperarea, care implicau colaborarea, că mult mai bine și mai atractiv era în sala de clasă.

Dacă e să vorbesc despre dificultăți, sunt multe, începând cu cele tehnice. (...) În schimb, am avut și surprize plăcute, deoarece, având clasa a IV-a, clasă în care elevii deja au fost instruiți cum să învețe, am constatat că atunci când au avut drept temă de explicat anumite cuvinte, de vizionat anumite filmulețe, de realizat un proiect pe o anumită temă, de rezolvat anumite situații practice, reale, aceștia și-au îndeplinit conștiințios sarcinile, au folosit mediul online în sprijinul dobândirii de informații, cunoștințe, pentru a-și forma anumite deprinderi și priceperi.

Totuși și aici se citea pe chipul lor faptul că le lipsește prezența lor în mediul real, le lipsesc îndrumările, aprecierile „vii” ale cadrului didactic și ale colegilor. Majoritatea elevilor cărora li se făceau observații după ce au terminat tema, nu o mai refăceau ca să o retrimită, lucru care nu se întâmpla în sala de clasă.

Învățarea on-line are eficiența ei doar în anumite contexte și începând de la o anumită vârstă, când elevul devine conștient de importanța învățării pentru viitorul lui, când are dezvoltată motivația intrinsecă, când are nevoie de răspunsuri la anumite întrebări, când este un ajutor în rezolvarea anumitor sarcini. În ceea ce privește aprecierea elevilor, notarea lor cu calificative nu cred că poate fi total obiectivă, deoarece cadrul didactic nu poate ști cine se mai află lângă elev, atunci când acesta rezolvă o sarcină sau când dă un test de evaluare.

Consider că, sala de clasă, colectivul de elevi și învățătorul nu pot fi înlocuiți de niciun alt fel de mijloc de învățare, oricât de modern ar fi, deoarece mijloacelor moderne le lipsesc două laturi foarte importante: emoția și căldura umană, care nu pot fi obținute decât prin interacțiunea dintre oameni, copii.

Bineînțeles că și raportul dintre școală și familie este afectat de învățarea de tip on-line, deoarece mulți părinți au simțit ca pe o vină faptul că nu i-au putut asigura copilului cele mai optime condiții pentru învățarea on-line, alții că nu au destul timp pentru îndrumarea lor în efectuarea sarcinilor sau în procesul de descoperire a unor procese și fenomene, de supraveghere a copiilor atunci când aceștia realizează anumite experimente.

În concluzie, învățarea on line pentru școli, profesori, părinți și elevi înseamnă o nouă fereastră spre educație, un nou orizont, o nouă relație părinte-profesor, prin empatizarea părintelui cu efortul cadrului didactic; părinte-copil, prin explorarea împreună a unor noi platforme de învățare, prin susținerea copiilor în utilizarea unor instrumente de învățare, prin lucru efectiv cu copiii în offline; profesor-elev, reper de siguranță și predictibilitate, încredere și protecție; elev-elev, prin creșterea încrederii elevilor în capacitățile și resursele proprii pentru a fi autodidacti; profesor-profesor, prin încurajarea profesorilor de a colabora între ei, împărțându-și materialele și practicile pedagogice la distanțe foarte mari. În situații de excepție, învățarea on line reprezintă, pentru copii, bucuria de a învăța în orice context, pentru a nu se simți abandonată de adulții din jurul lor.

Oricum, trebuie păstrat ce e bun din tradiție, iar de la nou să luăm ce ne este necesar și potrivit pentru interesul elevului. Nu cred că generalizarea învățământului on line reprezintă alternativa de reformare a învățământului. Este ca și cum ne-am mulțumi să ascultăm toată viața cele mai autentice voci de artiști doar în mass media, fără să pătrundem într-o sală de concert.

*Prof. inv. primar, Elena MILEA,
Școala Gimnazială Vaduri, loc. Alexandru cel Bun, jud. Neamț*

Online? Nu e o modalitate de învățare pe termen lung!

1. O experiență nouă, inedită, care ar da bine la o activitate de cerc pedagogic, comisie metodică, însă nu ca modalitate de învățare pe termen lung. Cei mai mulți dintre copii nu dau importanța cuvenită acestui mod de colaborare.

2. Sunt copii care locuiesc în zone în care internetul nu funcționează cel mai bine, apar întreruperi sau există elevi care au fost scoși pur și simplu din aplicație. Unii nu au telefoane inteligente și atunci chiar dacă au internet bun nu au suportul tehnic adecvat, iar cei care și-au luat calculatoare prin programul 200 au achiziționat calculatoare la mâna a doua, care nu duc aplicațiile.

3. Eficiența este scăzută, deoarece se lucrează cu număr redus de elevi, activitatea se desfășoară cu cărțile și caietele deschise. Eu o văd mai mult ca o activitate de întreținere provizorie, ca un rău ales din mai multe alternative posibile, într-o situație extraordinară.

4. Sperăm să nu se pună vreodată problema unei alegeri, deoarece aceasta ar fi injustă și clar în detrimentul elevului.

*Brândușa ROMAN,
profesor de chimie la Liceul „Gh. Ruset Roznovanu” Roznov
06.05.2020*

Republica Moldova: Cât de inclusiv și eficient este procesul de învățare on-line?

Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE), a organizat la 28 aprilie 2020 o videoconferință, dedicată analizei procesului de predare și învățare on-line din Republica Moldova în perioada de criză, legată de răspândirea virusului de tip nou COVID-19.

La dezbateri au participat reprezentanți ai Ministerului Educației, societății civile, analiști în domeniul educației, reprezentanții organizațiilor de tineret, profesori și elevi din liceele din țară. În intervențiile acestora, participanții s-au referit în special la măsurile de răspuns ale autorităților Republicii Moldova pentru atenuarea impactului COVID-19 asupra sistemului educațional, soluții tehnice care au fost dezvoltate până în acest moment pentru a

facilita instruirea elevilor în format online, necesitățile stringente pentru profesorii/elevii din mediul rural și urban, dar și care este rolul profesorilor, elevilor și părinților în procesul de autoinstruire.

În continuare vă propunem câteva din principalele intervenții ale vorbitorilor.

• **Natalia Grău, Secretar de Stat, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării:** „Ministerul nostru a fost primul care a fost afectat de criză și atunci noi am luat mai multe decizii prin care să protejăm elevii și cadrele didactice, dar și să asigurăm funcționalitatea și continuitatea procesului educațional. Primul lucru a fost să asigurăm un cadru normativ capabil să răspundă acestei provocări. La nivelul Codului Educației nu există reglementări cu privire la învățământul

la distanță pentru învățământul general și noi în termeni foarte rapizi am realizat acest cadru pentru toate treptele de școlarizare. Au fost elaborate metodologii care să asigure procesul educațional la distanță. La acest capitol stăm bine, iar comunitatea educațională va primi încă un document important ce ține de finalizarea anului școlar. Al doilea lucru important a fost asigurarea accesului la educație pentru toți copiii și atunci am avut trei puncte valoroase pe care a trebuit să le consolidăm. Primul a fost capacitarea cadrelor didactice

Republica Moldova: Cât de inclusiv și eficient este procesul de învățare on-line?

Care peste noapte au trebuit să își schimbe procesul educațional, iar noi trebuie să recunoaștem că ei nu au fost pregătiți pentru procesul educațional la distanță. Noi am venit cu diferite formări pentru utilizarea diferitor platforme digitale, gratuite și securizate. În acest context, noi am realizat sondaje și săptămânal monitorizăm situația. O altă provocare a fost conectarea elevilor la internet și dotarea lor tehnică. Noi știm că în prima săptămână peste 18 mii de copii nu participau la procesul educațional, dar și 3000 de cadre didactice nu au avut un dispozitiv pe care să lucreze. În acest sens, au fost identificate din resursele bugetare 20 milioane lei care vor fi redirecționate pentru procurarea laptopurilor pentru profesori și elevi, care sunt defavorizați. Noi nu cunoaștem cât va dura această pandemie și cum va evolua, de aceea noi cu toții înțelegem că acum prioritar este sănătatea copiilor și a cadrelor didactice”.

• **Roman Banari, Secretar General, Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM):** „Răspândirea globală a virusului ne-a afectat pe toți, dar aceasta nu trebuie să fie o scuză atunci când vorbim despre calitatea învățământului și asigurarea că toți tinerii și copiii au acces la instrumentele ce ar asigura învățământul de calitate. Astfel, acesta ar fi un principiu din cadrul obiectivelor de dezvoltare globală, care spune că nimeni nu trebuie să fie lăsat în urmă. În acest context, noi am lansat trei sondaje legate de educație. În cadrul ultimului sondaj, legat de procesul educațional la distanță pe timpul pandemiei, peste 5000 de respondenți au spus că persistă o problemă ce ține de calitatea învățământului la distanță, așa cum ei și-ar fi dorit-o. O altă problemă sesizată este că, din păcate, cadrele didactice nu sunt pregătite în

a utiliza acele instrumente digitale. Elevii au sesizat că ei fac temele pe hârtie și transmit profesorului, adică ei au multă literatură care trebuie să o citească individual și ulterior să o asimileze singuri. Este o modalitate de învățare, dar nu și de asigurare a calității învățământului. Astfel, o soluție ar fi digitalizarea la maximum a învățământului și asigurarea unor platforme educaționale, unde să aibă acces atât la materialele video, cât și posibilități de testare electronică a elevilor”.

• **Michelle Iliev, Coordonatoare proiecte, Centrul Pro Didactica:** „Noi trebuie să facem o diferențiere dintre instrumentele online și cele care ne ajută să învățăm la distanță, pentru că sunt două procese un pic diferite. Eu aș vrea să fac o retrospectivă privind proiectul dezvoltat pentru învățământul profesional-tehnic, elaborat în cadrul centrului nostru. Înainte de a veni această pandemie, cu jumătate de an în urmă, am lucrat la un program care avea drept scop să abiliteze profesorii din învățământul profesional-tehnic cu aceste competențe digitale despre care vorbim acum. Odată ce l-am finisat, am fost puși

în situația de pilotare în regim online și în ultimele săptămâni, echipa experților, deja au pilotat câteva module. Astfel, noi am dezvoltat acest sistem de la procesul de învățare, cum să îți dezvolti o lecție, până la utilizarea anumitor instrumente digitale. Ne-am pus drept scop să mergem mai departe și împreună cu acești profesori, care sunt implicați în cadrul proiectului, să vedem cum ei asimilează informația și să dezvoltăm un conținut digital, pentru a oferi resurse educaționale deschise care să fie utilizate de toți. O altă linie este proiectul care este condus de Primăria mun. Chișinău, prin care au fost dezvoltate și elaborate peste 2000 de lecții online, care au rămas restante pentru acest an de învățământ. Aceasta oferă șansa profesorilor, dar și elevilor și părinților, să

poată accesa lecții video fără a avea conexiune la internet sau echipamente foarte sofisticate, mai ales că acesta a fost proiectat și la posturile de televiziune”.

• **Sergiu Corlat, Profesor, Liceul Teoretic „Orizont”:** „Chiar dacă instruirea la distanță are o istorie destul de lungă, ea niciodată nu a fost prevăzută pentru a fi utilizată pentru școala generală. Acum am nimerit în situația când aceasta trebuie realizată pentru toți, începând cu instituțiile preșcolare, liceale și cele universitare. Însă nu poate să existe o abordare unică pentru toate categoriile de vârstă. În funcție de treapta de școlarizare, modul de organizare a activităților educaționale trebuie să fie diferit. Ceea ce se întâmplă acum la noi este în mare măsură o soluție de scurt timp, pentru că lecțiile obișnuite au fost înlocuite cu lecții online, iar aceasta nu înseamnă că se face instruire și învățare la distanță cu toate componentele pe care ea trebuie să le dispună. Nu este o problemă să ajungă mesajul didactic de la profesor la elev. Există diferite canale pentru aceasta. Este o problemă de verificat cum ea este asimilată. Este o problemă în a ajuta elevul să primească suport în situația în care procesul de cunoaștere este oprit sau încetinit. Aici, noi ajungem la momentele legate de cum se organizează procesul educațional. E simplu să faci lecții de 40 de minute. Este puțin să avem resurse care ne dau o descriere a temelor teoretice. Trebuie să dispunem de instrumente care să permită simularea procesului și acelor activități de învățare, care se realizează de obicei în sala de clasă. Aici, tehnologiile informaționale ar fi acel instrument care ar putea să ajute”.

• **Alex Leahu, Profesor, Liceul Teoretic „Spiru Haret”, Chișinău:** „Eu am fost unul din primii care am trecut la procesul de predare online. A fost un proces destul de dureros și pentru mine și pentru elevi. În primul rând nu e vorba de predare, ci de educare a responsabilităților și a instrumentelor pe care ei trebuie să le utilizeze, dar și a unor reguli de comportament în mediul

online. Odată ce rezolvăm o problemă în acest proces, venea alta. Prima problemă a fost responsabilizarea elevilor. A doua problemă a fost înțelegerea instrumentelor digitale – acesta este un chat de învățare sau unul pe care se pot trimite imagini haioase. Eu am încercat să educ că pe aceste platforme online trebuie doar să discutăm doar ce ține de obiectul de predare. Lucrurile erau mult mai complicate pentru că elevii nu simt nici o consecință dacă ei nu o să participe la lecții, de exemplu, sau să fie conectați, dar să fie pasivi și să se ocupe cu alte chestii. Aceasta era complicat la început, iar acum lucrurile merg spre bine și au devenit clasice, în cele o lună jumate de când am trecut pe online”.

• **Valeria Ciolac, Elevă, Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Bălți:** „În opinia mea, sistemul de învățământ moldovenesc nu a fost pregătit pentru astfel de transformări și a depășit această criză. Până la pandemie nu au fost dezvoltate suficiente competențe digitale ale profesorilor și elevilor. Dimpotrivă, de exemplu, la informatică am fost învățați să construim modele și algoritme în Pascal, dar nu am fost învățați lucruri esențiale, care sunt indispensabile în cadrul procesului de învățământ la distanță. Tocmai de aceea cred că Ministerul Educației ar trebui să își revadă viziunea și să includă aceste componente digitale în curriculum post-pandemic, or educația de azi trebuie să doteze elevii cu competențele necesare pentru lumea de mâine. Pentru a înțelege mai bine ce cred colegii mei despre învățarea online am efectuat săptămâna trecută un sondaj, cu un eșantion de 200 de elevi din opt instituții de învățământ din nordul țării. Astfel, 56% din respondenți au apreciat eficiența învățământului la distanță ca fiind nesatisfăcătoare. La întrebarea „cu ce obstacole se confruntă elevii în învățământ la distanță”, am primit foarte multe răspunsuri, cum ar fi, „observ probleme cu vederea, ameteți, pentru că stau câte 10-12 ore pe zi” sau „toată ziua sunt la școală și uneori nu am timp nici să mănânc”. Cu toate acestea, în pofida școlii, eu cred că sistemul nostru educațional se descurcă bine și e salutar că diferite organizații au pus umărul pentru a crea diverse instrumente online, precum și lecții televizate”.

(Preluat de pe site-ul www.ipre.md)

In memoriam

Alexandrina-Camelia MANCAȘ

(2 iulie 1933- 28 mai 2020)

Fiica învățătorilor Ecaterina și Alexandru Dabija, Alexandrina-Camelia Mancaș a absolvit cursurile liceale la Colegiul Național „Petru Rareș” din Piatra-Neamț și este licențiată a Institutului Național de Educație Fizică și Sport, București – specializată în cultură fizică medicală și scrimă.

A fost profesoară la Liceul „Carol I” din Bicaz, la Școala gimnazială „Elena Doamna” și la Colegiul Național „Petru Rareș”, dobândind gradele II și I în învățământ. Între anii 1964-1971 a desfășurat o susținută activitate artistică, fiind de două ori, în 1965 și 1968, distinsă cu medalia de aur și titlul de laureată a Concursului Național de Teatru pentru Neprofesioniști „I. L. Caragiale”, pentru care merite, în anul 1968, i s-a oferit un loc de studentă la Institutul de Teatru din București, fără examen de admitere. A colaborat la revista de profil a teoreticienilor din sportul românesc, ca specialistă în cultura fizică medicală și a obținut, cu un film și un studiu pe această temă, în Cehoslovacia, la Praga, în concursul internațional dedicat culturii fizice medicale, premiul întâi (1973). De asemenea, a colaborat la presa culturală, locală și regională și la revista cadrelor didactice din județul Neamț. A scris drama „Omenie” și a pus-o în scenă în anul 1971. A părăsit învățământul prin pensionare și s-a stabilit în-

preună cu familia în orașul Nevers din Franța, unde s-a dedicat picturii, având la activ peste o sută de tablouri în ulei.

A debutat editorial cu romanul psihologic „Eternitate de trei ani”, prefațat de Dumitru Almaș (ed. Panteon, Piatra-Neamț, 1993), publicând în continuare „Lepurii de la Iepureni” povestiri, ed. Nona, Piatra-Neamț, 1997 (în colaborare cu Mihai-Emilian Mancaș); „Alb”, versuri, ed. Milenium, 1997; „Șerbeștii lui Talpă”, monografie, ed. Nona (colab.) – 2004;

„Covorul Regal”, povestiri (proze aflate la intersecția memorialisticii cu literatura, relatate de un narator iscusit, care stăpânește bine tainele limbii române, are adesea umor sau efuziuni sentimentale, dar mereu, obsesia adevărului istoric. Mai ales al celui legat de familia sa – „Apostolul”, nr. 201.), ed. „Cetatea Doamnei”, 2017; „Biografia supraviețuirii”, monografie, în curs de apariție la editura „Cetatea Doamnei”, Piatra-Neamț. Colaborări la presa locală și la revistele culturale (Asachi, Ateneu, Preocupări didactice, Revista de Educație Fizică și Sport ș. a.).

Dumitru Almaș scria în prefața romanului ei „Eternitate de trei ani” cuvintele Sfântului Apostol Pavel în Scrisoarea întâia către corinteni: „Și acum rămân acestea trei: credința, nădejdea, dragostea. Iar mai mare dinte acestea este DRAGOSTEA”. Și inima ei a ars pentru dragostea de oameni, de artă și de școală.

Lumină lină, Doamnă profesoară!

APOSTOLUL

Auzise el ceva – pe la televizor – despre pandemie, dar nu știa prea bine ce e și nici nu-l interesa. Tot ce voia era să termine cu bine clasa a VI-a și să intre în următoarea așa... printre premianți, ca să se poată lăuda verișorilor de dincolo, din Ucraina, că: iaca, e foaaaarte bun elev în România.

Numai că, în ultima vreme, mamei îi era din ce în ce mai rău. Trebăluia prin bucătărie și dădea fuga în balcon sau în baie când tușea mai mult. A întreat-o dacă e bolnavă, dar mama i-a zis că n-are nimica, să nu fie îngrijorat. El își scria temele, se uita la filme, se juca cu surioara mai mică: o trăgea pe parchet cu o cădiță roșie, sărea ca o broscuță prin casă și îi alegea Mariei, cântece și desene animate potrivite anișorilor ei.

Doar că ... îi era tare dor de tata. De doi ani a plecat în Anglia și nu l-a mai auzit decât la telefon. Știe că muncește acolo să strângă bani, dar era greu pentru toți...

A băgat de seamă însă că mama își ia din ce în ce mai des temperatura și a auzit-o vorbind cu doamna doctor la telefon. A observat și grămada de medicamente din ce în ce mai mare de pe noptiera măicuței.

Acum o aștepta să se întoarcă de la un consult medical, dar ... în loc de asta a sunat telefonul. La capătul celălalt – glasul mamei îndepărtat și stins.

– Dragul meu, nu te speria, m-au internat în spital, acum te las pe tine gospodarul și bărbatul casei, ai grijă de surioara ta. Eu am să vin ... am să vin ... – dar telefonul s-a închis.

Cum adică să-l lase pe el ... cum să aibă grijă de sora cea mică? Ce trebuia să facă? Ce să-i dea de mâncare? Cum să-i schimbe pampersul? De unde să ia bani și ... cum s-o lase pe asta mică singură în casă și să mergă la cumpărături?

Un pitic de clasa a VI-a a ajuns, peste noapte, ca un bunic, împovărat așa, brusc, cu toate grijile lumii.

Din năuceala provocată de vorbele mamei,

l-a trezit un alt telefon – o voce ascuțită, grăbită, robotizată:

– Alo, sunt medicul epidemiolog al spitalului județean (ce-o fi aia epi... demi ... gog – se întreba copilul) trebuie să vă informez că doamna X este suspectă de coronavirus. Din acest moment trebuie să stați izolați. Înțelegeți? I-zo-lați! N-aveți voie, timp de 14 zile, să ieșiți din casă! Toată familia bolnavei, prin ordin de ministru, este în izolare! Mă auziți? I-zo-la-re!!! Eu v-am informat, mesajul este înregistrat, mi-am făcut datoria! Legile în România se respectă, înțelegeți, nu? Cu persoana bolnavă nu aveți cum să

Și copiii merită aplaudați ...

luați legătura – e la ATI! O să vă contacteze colegii mei sau alte persoane îndreptățite. Avem multe cazuri, nu e timp de discuții. Sper că m-ați înțeles?! Nu e de glumă! E caz de pușcărie!!! Bună-ziuă!

Băiețelul a rămas înlemnit, n-a avut timp să spună că e doar el cu surioara mai mică și că sunt deja încuiați în casă.

Gospodarul, a zis mama, să fie el gospodarul?! Dar nu știe să facă mai nimic! ... Cum să aibă grijă de Maria? Dar de cine să aibă grijă? Fulgerător i-au trecut prin minte treburile pe care le făcea mama: mâncarea la bucătărie, spălatul rufelor în baie, întinsul hainelor pe balcon, aspiratul casei, curățatul frigiderului, căratul sacozelor de la supermarket, prepararea hranei la aragazul de care ... nu prea are voie să se atingă...

Și acum?

Cu pași mărunți și apăsați tropăie pe gresie fetița, care îl trage de haină și-i cere peltic și silabisit: a-pa ... pa-pa... Se uită la ea și parcă are

bolovani în mâini și picioare, pe obraji se preling, fără să vrea, lacrimile sărate... Le șterge apăsat.

El e bărbat și bărbații nu plâng niciodată, așa a spus tata când a plecat la Londra și – la aeroport – i-a îmbrățișat pe toți trei. Dar vezi că a fost atunci ceva ciudat care i-a atras atenția: tatei îi intrase în ochi o musculiță, ori un fir de nisip, că atââtaaa s-a mai sters pe pleoape, încât avea ochii roșii de-a binelea și tot întorcea capul într-o parte să nu i se vadă sprâncenele.

Acum, ce-o să se facă el? În mare grijă a intrat!

Dar o să fie bine! L-a sunat tati chiar în prima seară de izolare, de la Londra și i-a zis că vine acasă cu primul avion. Cumpără iute bilete. Sosește rapid. Să nu-i fie teamă! Au trecut deja cinci zile și primul avion tot n-a mai ajuns! S-au suspendat zborurile. S-au închis granițele. A aflat de la radio.

Nu știe ce să mai facă și cum să se mai comporte cu cea mică. E tot mai agitată. Se duce la ușă, bate cu pumnișorii și strigă: mami, mami, vino, fetița e taale cuninte, hai, mami ... A luat-o în brațe, a dus-o în pătuț. Tricoul e ud de lacrimile ei.

A trebuit să-i dea de mâncare. I-a făcut biberonul cu lapte praf și a văzut că erau multe coloase. Oare cum făcea mama? Nu se uitase niciodată cu atenție. Prin telefon, bunica de la Odessa, l-a învățat să facă câte ceva de mâncare pentru surioară. Dar cel mai bine i-a ieșit ... pâinea muiată în apă, că laptele praf s-a terminat. Mititica a învățat să zdrobească în castronul felia de pâine și să o frământă bine. Îi place jocul asta! Pe degetele de păpușă, pe obraji avea numai pastă din farfurioară. Era caraghioasăăă. Toate hăinuțele i s-au murdărit. În dulap nu mai sunt schimburi curate. A încercat și să spele rufe, dar săpunul e atât de alunecooooos că mereu îl pierde în chiuvetă. Nu știe de ce sora lui nici nu-l mai iubește. Într-a treia dimineața, când s-a trezit,

Cu mască și fără mască... de-a Teleșcoala

În așteptarea prezentării unei noi ordonanțe de către cei trei „îngeri” apocaliptici care apar la televizor și anunță din ce în ce mai multe restricții, între completarea a două declarații pe proprie răspundere (una pentru a duce gunoiul și alta, în baza căreia pot să bat covoarele, ba chiar să le perii puțin, eventual să le și dezinfectez), încerc să-l contactez telefonic pe Valy, un coleg care toată ziua este cu laptop-ul în brațe, fiind la curent, în timp real, cu toate cele ce se petrec pe mapamond.

Mi-e imposibil să dau de Valy ăsta, că nu-mi răspunde în ciuda numeroaselor insistențe telefonice. Pentru o clipă mă gândesc la un scenariu destul de pesimist: o fi în izolare, carantină sau, Doamne ferește, internat în vreun spital. Și mai apare iar și Președintele la televizor, mă întrebă dacă m-am spălat pe mâini și-mi spune să stau acasă... În cele din urmă îmi răspunde spre seară, subliniindu-mi faptul că a avut mult de lucru în programul „teleșcoala”. Am omis să precizez faptul că acest amic al meu este învățător într-o comună de graniță a județului și doctorand, în anul al II-lea, la Chișinău. Auzindu-l cu chestia despre „teleșcoală”, pe care nu am înțeles-o exact, mi-am amintit o zicere din bătrâni: „ai grijă ce-ți dorești, s-ar putea ca Dumnezeu să-ți îndeplinească dorința”. Se pare că acum Dumnezeu a îndeplinit dorința celor care, cu ceva timp în urmă, militau, fără a fi înțeles măcar ce-i aia, pentru așa-zisa *home-schooling*.

Nu trec decât câteva minute și observ peste tot, în mediul on-line, colegi jucându-se de-a teleșcoala. Mă îngrijorez că am ratat startul, întrebându-mă totodată, de unde atâta dorință de afirmare? Citind câteva nume ce apar active on-line, îmi zic în sine: câtă ipocrizie din partea unora care nu fac nimic la serviciu pe timp de normalitate, iar acum apar cap de afiș în ceea ce privește munca de la domiciliu, telemunca sau cum s-o mai fi chemând..., activitate pe care până acum o priveau doar la televizor. Să-i fi

văzut pe unii cum se jucau de-a lecțiile on-line, de-a teleșcoala prin bucătărie, cu miros de sarmale și gogoși, alții participau la diverse cursuri în mediul virtual și multe persoane care nu mai puteau de dorul colegilor de serviciu, respectiv de dorul elevilor pe la care oricum dădeau cam rar până ceva timp în urmă...

Dar, la fața locului, lucrurile nu stăteau chiar așa roz ca la buletinele de știri, mai ales la cele locale cu damf liberal.

Shopârla de pandemie:

Dacă prin zonele metropolitane – Doamne, ce frumos sună acest cuvânt! – dotările tehnice familiale acopereau cât de cât nevoile odraslelor, cum te depărtați de asfalt, cum începeau problemele. Ce să te faci când în unele comune nu prinzi semnal la telefon decât câteva ulițe mai departe de casa părintească? Sau, dacă bunăoară ești din Valea Ursului, și n-ai semnal decât pe Dâmbul Morii, dincolo de capul satului, la ieșirea spre Vaslui, pe unde scoți cămeșă? O soluție ar fi aceea ca să se strângă și câte 3-4 colegi acasă la câte unul mai norocos. Norocul e și mai mașcat când tableta fratelui mai mare, body-guard la Piatra, se deschide de cele mai multe ori la pagina cu filme porno, de parcă-i „Răscoala” lui Rebreanu din biblioteca comunală: oricum ai răfsoi-o, tot la pagina violului Nadinei pe arătură se deschide... Necazul nu-i așa mare, pentru că dacă mai întârzie mult introducerea orelor de educație sexuală în programa școlară, o să rămână însărcinate până și mucoasele alea din ciclul primar. Dar una peste alta, nu toată lumea-i supărată, pentru că, după cum își aminteste moș Ghiță a lu Cutiuță din Oniceni, așa bucurie mare că Pandmia o trimis copchiii acasă, n-o mai fost în sat din 44, când au bombardat nemții școala.

Iar de cadrele didactice ce să mai zic? Dincolo de faptul că poți posta aiurea, trebuie să umbli cu mare grijă cu camera video, că au mai

fost și cazuri de miniștri care au fost surprinși dând interviuri în chiloți. Așa că soluția: sacou – cravată – izmene trebuie abordată cu mare grijă.

Și tocmai acum, când unii își pregăteau dosarele pentru obținerea gradațiilor de merit, când cei mai mulți își programaseră vacanța de Paște și minivacanța de 1 mai, iaca s-a dus totul de râpă. Oare asta nu ar trebui să ne dea puțin de gândit tuturor? Va mai exista viață și după COVID-19, și dacă da,... Cum va arăta ea?

Dar ce să mai zic de alții... mai bine să-mi văd necazul meu: dacă astă toamnă am ratat înscrierea la doctoratul de la Chișinău și mai aveam puțină speranță că se va organiza vreo nouă sesiune de admitere în primăvara aceasta (având în vedere numeroasele solicitări din România), iaca am pierdut și trenul ăsta! Nu mai pun eu murături primăvara, însă cu virusul ăsta misterios s-au dus toate... nici nu vreau să-mi imaginez ce va fi la următoarea sesiune de admitere. Între timp a dezertat și doctorul de la Spitalul Județean pe care-l cunoștea bine o prietenă a mea și care mi-ar fi putut da recomandarea pentru doctorat... ghinion după ghinion! ... Măcar să scăpăm acum sănătoși cu toții și mai vedem ce facem după... Ce-i pasă lui Valy? El este deja în anul al II-lea, acum trimite „referate” prin e-mail la școala doctorală, că și așa nu era mare lucru nici până acum, în vreme ce eu mai aștept...

Între timp am aflat la TV că anul acesta lumina Sfintei Învierii ne va fi livrată, acasă, de sectoristul de serviciu, s-a citit și noua ordonanță de urgență, au trecut știrile, iar acum nu mai știu cum trebuie completat formularul actualizat al declarației pe proprie răspundere, așa că rămân și cu gunoiul în casă și cu covoarele nebătute. Nici nu mai știu cum să procedez. Să recurg la vreo consultație psihologică on-line sau să apelez la Comitetul pentru Situații de Urgență: „Aștept ordonanțele dumneavoastră!?” Și ordonanțele nu s-au mai oprit.

Debusolatu'

Și copiii merită aplaudați ...

I-a împins afară din pat spunând: „Nu tu, mami! Vleau mami!”.

Ei, da și el o vrea pe mami!

E a patra zi de izolare. În cameră se făcuse atât de frig, că aveau amândoi năsurile înghețate. S-a străduit din toate puterile să facă ce făcea mami, e drept că nu prea i-a reușit, dar și-a dat silința... De ce or fi caloriferele atât de reci – se întreba băiețelul – și de ce la robinet curge numai apa ca gheața și de ce la centrala termică clipește amenințător un ochi roșu ca de vampir? Nu înțelege ce se întâmplă, dar trebuie să stea mai mult sub pilote și pături ca să nu-i răcească surioara.

Așa a spus mama că trebuie să aibă mare grijă de ea. Are!

Stă cu capul în palmele micuțe și se gândește că ar trebui să facă o supă pentru prânz. Dar cum? O să caute pe net ... Nu știe să deosebească pătrunjelul de țelină și de conopidă. Ceapa o cunoaște și a pus mai multe, vreo șase bucăți. Să fie! Carne nu-i prin frigider, așa că nu pune. A găsit o rețetă pentru supă de zarzavat. Până la urmă a ieșit ceva ... dar Maria întâi s-a strămbat, a scuipat și a spus căăăh ... mai pe urmă, de foame, a mâncat. Se săturase de pâine cu apă. Și ... nu mai era pâine!

Mâncarea nu-i ca a mamei, vede și el, dar și-a dat toată silința, chiar a transpirat preparând bucate. A și plâns că are ceapa asta o iuțeaăăă... mamă, mamă! Toate i le povestea lui tati când îl suna, seara, la telefon.

O săptămână întreagă singuri – închiși în casă, în frig. Noroc de mama lui Victor, care le-a trimis prin mama lui Mihăiță un calorifer electric. L-a lăsat în fața ușii că n-avea voie să intre și a plecat. Cât s-a mai chinut să-l tragă dincolo de prag ... să-l pună în priză!!! Da' a reușit! Și ce minune când s-a încălzit camera. Piciorușele surioarei erau deja reci și se temea să nu facă și ea ca mama: corono, corono, coroni, coronu ... ăăă ... de aia la

plămâni. În căldura dată de calorifer au adormit, frățior și surioară, îmbrățișați. L-au trezit însă scâncetele fetiței prin somn: mami, mami ... A alintat-o pe frunte, a legănat-o și i-a dat biberonul cu apă, că nu mai era lapte nici praf nici nepraf, de niciun fel.

După șapte zile, în sfârși, a sosit și tati. Maria nu l-a recunoscut mai întâi. Era nebărbierit, încrunțat și tare-tare obosit. A adormit îmbrăcat, în genunchi cu capul sprijinit de pătuțul copilei și ținându-i cu câte o mână pe fiecare. Le-a spus apoi că a stat prin aeroporturi în așteptarea avioanelor care să-l aducă în țară, că a avut multe piedici de înfruntat, dar că n-o să-i mai lase singuri, că este și el în izolare, împreună cu ei.

Totul a fost mai ușor de când a venit tati, cu toate că băiatul a aflat despre faptul că starea mamei s-a înrăutățit, că a fost mutată la un spital în Iași, că nu poate să vorbească la telefon cu ei.

S-au scurs trei săptămâni.

De îngrijorare băiețelul nu mai poate nici dormi, nici mânca. A auzit la televizor că au murit mulți oameni de coronavirus (acum a învățat numele corect!), dacă mama ... Doamne ferește ...

La fel de frică îi este de școală. N-a avut vreme să intre pe tabletă, să facă lecții, să se vadă cu profesorii. Are absențe. Dascălii cred că el a chiu-lit. Nu mai știe ce s-a predat despre continente, despre atribute și complemente, despre scoaterea în factor comun, despre ...

A învățat altele însă: să fiarbă un ou moale, să facă ceai de sunătoare, să prepare griș cu apă, să spele hănuțele fetiței, să dea cu aspiratorul și să aștepte. Să aștepte telefonul de la mama...

Monica M. CRISTEA (Profă de verbe)

NOTE DE TRECERE

Trecem online?

Am susținut și eu în această perioadă de pandemie lecții *online* cu elevii. Fără să le atribui rosturi exagerate, le găsesc în bună parte folositoare și chiar distractive uneori. Bine, poate că este un avantaj să am elevi adulți care învață la o școală sanitară, pentru că îmi imaginez și am și auzit că e mult mai dificil cu cei mici.

Ceea ce mi se pare oricum un lucru bun în legătură cu această manieră de comunicare cu scop educațional este că nu pierzi timpul cu deplasarea la școală și nu mai este nevoie de toată logistica necesară susținerii unei ore *face-to-face*. Ești acasă sau oriunde, deschizi platforma și începi cursul pe tema planificată fără prea multe alte pregătiri și prezentări.

E adevărat, lipsește tipul de comunicare umană directă și sigur se pierd din această cauză lucruri importante, dar cum în timpurile noastre copiii, adolescenții și tinerii sunt învățați să vorbească între ei așa, aceasta nu mi se mai pare o problemă.

Nouă și pentru mine în parte, mai ales că nu mai sunt chiar tânăr, experiența mi-a inspirat destule reflecții despre rigiditatea tiparelor și inerțiilor umane, despre defazajul de totdeauna al școlii față de viață și realitate, despre familie și rolul ei în educație ca să o consider un câștig fie și dacă aș rămâne doar cu atât.

În afară de discuțiile de la *meeting*-uri, mai postez din când în când niște *demo*-uri video pe grupuri, unde se și discută la *comments*-uri despre ele, mai schimb cu ei pe *mess*, *whatsapp* sau *e-mail* materiale scrise pe care le discutăm când ne vedem și povestea devine aproape completă, inclusiv cu evaluarea.

Mă gândesc că dacă această metodă de susținere a lecțiilor se va menține, fie și parțial, și după ce va trece pandemia, beneficiile nu vor fi deloc puține. La urma urmei, de ce să nu trăim chiar în epoca noastră?

Acum toată lumea *tastează*, își plimbă mâinile pe *screen*-uri și comunică *video*, iar noi ne îndârjim să scriem cu creta pe tablă. Nu e rău în principiu nici cu scrisul pe tablă, pentru că în unele locuri nici nu se poate altfel, dar poate că ar merita să încercăm să ne ajungem timpul din urmă.

Mai mult, în vreme ce clarificările, recapitulările, demonstrațiile practice și unele evaluări ar rămâne foarte bine la clasă, în zile anume programate, alternanța ar da un plus de dinamism și chiar un pic de *respiro* de la rutina apăsătoare de zi cu zi.

Mă uitam azi la chipurile mișcătoare din pătrățelele de pe ecran și mă gândeam în treacăt cât de rapid și neașteptat poate schimba datele problemei un eveniment precum o pandemie. De unde învățământul *online* și întregul *Internet*, cu tot cu diabolizatele lui rețele de socializare, erau superficiale, netemeinice, tehnizate, dezumanizate și câte și mai câte, acum se caută soluții tocmai acolo.

Prof. psih. Vasile BAGHIU

Maria AMARIEI – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • Nu poți înlocui orele de practică din laborator cu cele din bucatăria familiei (pag. 14-15)

APOSTOLUL – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* (pag. 14) * *IN MEMORIAM: Alexandra-Camelia MANCAȘ* (pag. 26)

Vasile BAGHIU – *NOTE DE TRECERE - Trecem online?* (pag. 24)

Etgard BITEL, Liran BITEL – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Audiatur et altera pars: Liran Bitel* (pag. 17)

Dagmar BLAHETOVA – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Cred mai mult în eficiența clasei tradiționale* (pag. 17)

Paraschiva BUCIUMANU – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *După două luni de învățare on-line, receptivitatea e în scădere* (pag. 17)

Eleonora BUDUR – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Elevii care erau conștienți și înainte sunt și acum* (pag. 15)

Gianina BURUIANĂ – *Trebui să reînvățăm puterea credinței...* • *Interviu cu dna. prof. Constanța Chelaru, director al Colegiului Național „Gheorghe Asachi”, Piatra-Neamț* (pag. 6-7) * *Radu Cristian Macavei: bucuria de a ne descoperi prin artă* (pag. 12-13)

Paul-Antoni BURUIANĂ – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *O surpriză: eficiența neașteptată a lecțiilor din mediul online* (pag. 18)

Liliana CIOBANUCĂ – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Ferească-mă Dumnezeu de coafeze și frizeri calificați online!* (pag. 18-19)

Monica M. CRISTEA – *Și copiii merită aplaudați...* (pag. 26-27)

Debusolatu' – *Shopârla de pandemie: Cu mască și fără mască... de-a Teleșcoala* (pag. 27)

Diane DELAROCQUE – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Mi-a plăcut să descopăr întregul potențial al educației digitale* (pag. 19)

Daniel DIEACONU – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Cei mai mulți dintre profesori și elevii vor la școală* (pag. 18)

Virginia DRUGUȘ – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Avem nostalgia lecțiilor în sala de clasă* (pag. 20)

Niki EFSTATHOPOULOU – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Elevii par mai pregătiți decât profesorii pentru predarea online* (pag. 20)

Mihai FLOROIAIA – *Singurătatea îmblânzită* (pag. 10) * *Anul omagial al pastorației părinților și copiilor* • *Pilda părinților în educația copiilor* (pag. 11) * *Cine salvează o viață, salvează o lume întreagă* (pag. 13)

Zinaida GALBEN – *Învățătorul, aidoma păsării Phoenix...* (pag. 1, 5)

Cristina GRIGORI – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Se poate învăța și în mediul online, dar nu se poate face educație* (pag. 20)

Ersan ILHAN – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Pe moment, elevii sunt foarte fericiți cu acest tip educație* (pag. 21)

Vesna KARAMITRE – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Rușinea de a te angaja în intervenții video* (pag. 21)

Emilia LUPEI, Livia-Marinela NICOLAE, Ana-Irina SECARĂ – *Un nou proiect Erasmus+ la Colegiul Tehnic „Gheorghe Carțianu”* (pag. 8-9)

Mihai-Emilian MANCAȘ – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Stimată redacție*, (pag. 14)

Elena MILEA – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *O nouă fereastră spre educație, un nou orizont, un nou tip de relații...* (pag. 24)

Violeta MOȘU – *Expoziție de pictură din colecția proprie, la G.T.K.* (pag. 5)

Rene NISNIVER – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Uneori se înregistrează o tăcere suspectă* (pag. 22)

Ancuța NITE-DOYLE – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *În momente dificile, toți avem de învățat unii de la alții, avem nevoie de comunicare și trebuie să fim înconjurați de oameni* (pag. 16)

Mariana PALIEV – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Ne apropiem de vacanță cu rezultate foarte bune* (pag. 21)

Julia PANAINTE – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Gândurile unei educatoare în cadrul învățării online* (pag. 23)

Andrei PLEȘU – *Coronavirus și vorbe* (pag. 3)

Gabriel PLOSCĂ – *Felicitare* (pag. 1) * *Continuitate în activitatea sindicală* (pag. 1-2)

Mónica RAMALHO – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Elevii pot înșela oricând profesorul* (pag. 23)

Red. – *Mircea Cărtărescu, pe lista scurtă pentru Premiul Nobel (Literatură, 2020)* (pag. 4) * *CALENDAR – aprilie 2020* (pag. 8) * *CALENDAR – mai 2020* (pag. 9) * *CALENDAR – iunie 2020* (pag. 10) * *CALENDAR – iulie 2020* (pag. 11)

Ramona-Mihaela ROȘU – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Școala are viață!* (pag. 19)

Lolita STALIDĂNE – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Nimic nu poate înlocui profesorul din fața clasei* (pag. 22)

Árný Jóna STEFÁNSDÓTTIR – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Învățământul la distanță, un fenomen nou pentru școlile elementare* (pag. 15)

Constantin TOMȘA – *Rememorări nemțene - aprilie 2020* (pag. 2-5) * *Rememorări nemțene - mai 2020* (pag. 6-9) * *Rememorări nemțene - iunie 2020* (pag. 10-13)

Claudia TRICOLICI – *In memoriam – VLAD POHILĂ* (pag. 5)

Daniela Viorica VINTILESCU – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Drumul spre o nouă normalitate* (pag. 22)

Mircea ZAHARIA – *Solitar sau solitar?* (pag. 1-2)

Angela ZEAMĂ – *ON-LINE sau/și OFF-LINE?* • *Nu putem comunica fără emoție vie* (pag. 22-23)

www.ipre.md – Republica Moldova: Cât de inclusiv și eficient este procesul de învățare on-line? (pag. 24-25)

APOSTOLUL – revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățământ Neamț, Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999) și Federației Sindicale a Educației și Științei din Republica Moldova (aprilie 2019)

FONDATORI • noiembrie, 1934: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei

• martie, 1999: Florin Florescu, Ștefan Corneanu, Gheorghe Amaicei, Dumitrița Vasilca

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ – director general, Iosif COVASAN – director economic, Liviu RUSU, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA – redactor-șef, Constantin TOMȘA – redactor-șef adjunct, Angelina BEGU – redactor-șef adjunct (Chișinău), Mihai FLOROIAIA, Gianina BURUIANĂ, Violeta MOȘU, Dorel NEMȚEANU – DTP; Dorin DAVIDEANU – editor online.

ISSN - 1582-3121

Redacția
și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
Piatra Neamț.
Tel/fax:
0233.22.53.32
revista_apostolul
@yahoo.com